

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΑΝΑΤ. ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ - ΘΡΑΚΗΣ
ΓΕΝΙΚΗ Δ/ΝΣΗ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΥ,
ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΥΠΟΔΟΜΩΝ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΕΡΓΩΝ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗΣ ΕΝΟΤΗΤΑΣ ΚΑΒΑΛΑΣ
ΤΜΗΜΑ ΣΥΓΚΟΙΝΩΝΙΑΚΩΝ ΕΡΓΩΝ

ΕΙΔΙΚΗ ΣΥΓΓΡΑΦΗ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ

ΕΡΓΟ: «Εργασίες ασφαλτόστρωσης, τοποθέτησης ΣΑΟ και βαφής ιστών ηλεκτροφωτισμού σε τμήματα του οδικού δικτύου αρμοδιότητας ΠΕ Καβάλας.»

ΘΕΣΗ: Εθνικό – Επαρχιακό Δίκτυο αρμοδιότητας ΠΕ Καβάλας
Π/Υ ΜΕΛΕΤΗΣ: 2.800.000 € (ΜΕ ΦΠΑ 24%)

CPV:

45233141-9 (Εργασίες συντήρησης οδών), 34928300-1(Στηθαία ασφαλείας), 45442100-8 (Εργασίες βαφής)

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Άρθρο 1 ^ο Αντικείμενο εργολαβίας – Αντικείμενο ΕΣΥ - Ορισμοί.....	4
Άρθρο 2 ^ο Εγγυήσεις Καλής Εκτέλεσης έργου	9
Άρθρο 3 ^ο Στοιχεία εργολαβίας.....	12
Άρθρο 4 ^ο Ποιότητα Υλικών - Επιτόπιος έλεγχος	12
Άρθρο 5 ^ο Προθεσμία αποπεράτωσης εργασιών-προθεσμίες - χρονοδιάγραμμα κατασκευής έργου-οργανόγραμμα	13
Άρθρο 6 ^ο Ποινικές ρήτρες	17
Άρθρο 7 ^ο Εναλλακτική διαχείριση αποβλήτων από εκσκαφές, κατασκευές και κατεδαφίσεις	18
Άρθρο 8 ^ο Αναθεώρηση τιμών.....	18
Άρθρο 9 ^ο Κανονισμός τιμών μονάδας νέων εργασιών	18
Άρθρο 10 ^ο Εργολαβικά ποσοστά – επιβαρύνσεις.....	19
Άρθρο 11 ^ο Ασφαλίσεις	19
Άρθρο 12 ^ο Προσωρινή παραλαβή - οριστική παραλαβή έργου	19
Άρθρο 13 ^ο Κανονισμός κατασκευών - Διατάξεις ασφαλείας κανονισμού	20
Άρθρο 14 ^ο Εκτέλεση των εργασιών	20
Άρθρο 15 ^ο Επί έλασσον δαπάνες	21
Άρθρο 16 ^ο Ημερολόγιο έργου – ποινική ρήτρα.....	21
Άρθρο 17 ^ο Πρόσθετη καταβολή (Πριμ) – Επιμετρήσεις - Προκαταβολή - Πιστοποιήσεις-Αναθεώρηση τιμών.....	22
Άρθρο 18 ^ο Γενικά έξοδα και όφελος Αναδόχου - Επιβαρύνσεις.....	27
Άρθρο 19 ^ο Διεύθυνση έργου- Εκλογή προσωπικού	32
Άρθρο 20 ^ο Απαιτούμενα μέτρα ασφάλειας και υγείας στο εργοτάξιο	33
Άρθρο 21 ^ο Μελέτη συμβατικών στοιχείων της εργολαβίας και των συνθηκών κατασκευής του έργου	40
Άρθρο 22 ^ο Προσπέλαση προς θέσεις λήψης υλικών - κατασκευής τεχνικών έργων.....	44
Άρθρο 23 ^ο Διεξαγωγή της Κυκλοφορίας - Μέτρα Ασφαλείας – Σήμανση.....	44
Άρθρο 24 ^ο Φύλαξη Υφιστάμενων Υλικών, Έργων, Κατασκευών & Μέσων και Προστασία της Βλάστησης.....	45
Άρθρο 25 ^ο Ερευνητικές Εργασίες.....	45
Άρθρο 26 ^ο Ημέρες Εργασίας.....	45
Άρθρο 27 ^ο Μελέτες – Αδειοδοτήσεις.....	46
Άρθρο 28 ^ο Εγκαταστάσεις Οργανισμών Κοινής Ωφέλειας	46
Άρθρο 29 ^ο Απρόβλεπτα.....	46
Άρθρο 30 ^ο Χρόνος Υποχρεωτικής συντήρησης.....	47
Άρθρο 31 ^ο Καταβολή Εισφορών προς Ι.Κ.Α. και Ασφαλιστικούς Οργανισμούς.....	47
Άρθρο 32 ^ο Μητρώο του έργου	47
Άρθρο 33 ^ο Περιβαλλοντικοί όροι – Προστασία Περιβάλλοντος	48
Άρθρο 34 ^ο Ειδικές Δαπάνες που Βαρύνουν τον Ανάδοχο.....	50
Άρθρο 35 ^ο Χρήση του έργου προ της Αποπεράτωσης.....	53
Άρθρο 36 ^ο Προστασία Τοπίου - Καθαρισμός	53
Άρθρο 37 ^ο Γενικές Διατάξεις – Φωτογραφίες.....	53
Άρθρο 38 ^ο Καθολική αρμοδιότητα και ευθύνη Αναδόχου	54
Άρθρο 39 ^ο Δίκτυα εξυπηρέτησης γενικού συμφέροντος και ΟΚΩ.	55
Άρθρο 40 ^ο Επίβλεψη - Δικαίωμα της Επίβλεψης να συμπληρώνει παραλείψεις του Αναδόχου	56
Άρθρο 41 ^ο Γλώσσα	56
Άρθρο 42 ^ο Υποχρεώσεις του Αναδόχου για την περίπτωση ατυχήματος	56
Άρθρο 43 ^ο Λοιπές υποχρεώσεις Αναδόχου	57
Άρθρο 44 ^ο Υπεργολαβίες – Απαγόρευση υποκατάστασης	62
Άρθρο 45 ^ο Μητρώο Έργου	62
Άρθρο 46 ^ο Ασφαλίσεις.....	64
Άρθρο 47 ^ο Μέτρα προστασίας των κατασκευών – Ασφάλεια έργου.....	73
Άρθρο 48 ^ο Προστασία και εξασφάλισης της κυκλοφορίας	75
Άρθρο 49 ^ο Υπερωριακή – νυχτερική εργασία – Εργασία σε Αργίες – Εορτές	77
Άρθρο 50 ^ο Μηχανήματα και μέσα.....	78
Άρθρο 51 ^ο Έκπτωση Αναδόχου- Διακοπή – Διάλυση Σύμβασης – Αποζημίωση Αναδόχου.....	78
Άρθρο 52 ^ο Περαιώση Έργου.....	80

Άρθρο 1° Αντικείμενο εργολαβίας – Αντικείμενο ΕΣΥ - Ορισμοί

1.1 Αντικείμενο εργολαβίας

Η παρούσα μελέτη αφορά εργασίες συντήρησης-αποκατάστασης φθαρμένων ασφαλικών στρώσεων κυκλοφορίας, τοποθέτηση Συστημάτων Αναχαίτισης Οχημάτων (ΣΑΟ), εργασίες βαφής ιστών ηλεκτροφωτισμού, καθώς και εργασίες διαγράμμισης σε τμήματα του Εθνικού και Επαρχιακού οδικού δικτύου, αρμοδιότητας της ΠΕ Καβάλας της Περιφέρειας Α.Μ.Θ.

Η αρχική αξία του αντικειμένου της εργολαβίας σύμφωνα με τον εγκεκριμένο προϋπολογισμό του έργου ανέρχεται στο ποσό των: **2.800.000 €** (ΜΕ ΦΠΑ 24%). Τα είδη και οι ποσότητες των προς εκτέλεση εργασιών περιέχονται στο προϋπολογισμό. Συμβατικές τιμές μονάδος της εργολαβίας είναι οι τιμές μονάδος του τιμολογίου μειωμένες κατά το ποσοστό έκπτωσης.

Το παρόν τεύχος της Ειδικής Συγγραφής Υποχρεώσεων (Ε.Σ.Υ.) αφορά στους Γενικούς και Ειδικούς Όρους και Συμπληρωματικές Τεχνικές Προδιαγραφές, με βάση τις οποίες και σε συνδυασμό με τα λοιπά συμβατικά τεύχη, τις ισχύουσες Τεχνικές Προδιαγραφές, τα διαγράμματα, μελέτες, τυπικές διατομές κλπ, που θα χορηγηθούν από το Φορέα, καθώς και τις έγγραφες διαταγές του, θα εκτελεσθεί το έργο.

Για την εργολαβία που αναφέρεται στην "εκτέλεση ή κατασκευή του έργου" της επικεφαλίδας ισχύουν οι όροι δημοπράτησης που περιλαμβάνονται στα συμβατικά τεύχη δημοπράτησης.

Για τη δημοπράτηση του έργου, την εκτέλεση της σύμβασης και την κατασκευή του, εφαρμόζονται οι διατάξεις που αναφέρονται στο άρθρο 7 της Διακήρυξης και οι σε εκτέλεση των ανωτέρω διατάξεων εκδοθείσες κανονιστικές πράξεις, καθώς και λοιπές διατάξεις που αναφέρονται ρητά ή απορρέουν από τα οριζόμενα στα συμβατικά τεύχη της παρούσας, καθώς και το σύνολο των διατάξεων του ασφαλιστικού, εργατικού, περιβαλλοντικού και φορολογικού δικαίου και γενικότερα κάθε διάταξη (Νόμος, Π.Δ., Υ.Α.) και ερμηνευτική εγκύκλιος που διέπει την ανάθεση και εκτέλεση του έργου της παρούσας σύμβασης, έστω και αν δεν αναφέρονται ρητά.

Οι διατάξεις αυτές συμπληρώνονται με την παρούσα Συγγραφή Υποχρεώσεων και τα υπόλοιπα τεύχη της μελέτης των όρων Δημοπράτησης.

Ο όρος "εκτέλεση ή κατασκευή του έργου" σημαίνει την πλήρη κατασκευή του, την εκπόνηση των τυχόν αναγκαιών συμπληρωματικών μελετών, (ερευνητικών, αδειοδότησης κλπ) ή και μικροτροποποιήσεις της εγκεκριμένης μελέτης (σύμφωνα με τις οδηγίες του Φορέα και σε κάθε περίπτωση χωρίς αλλαγή του βασικού σχεδίου του έργου) και την τυχόν εκτέλεση των αναγκαιών ερευνών, όλα με καθολική αρμοδιότητα και ευθύνη του Αναδόχου, χωρίς ιδιαίτερη αποζημίωση επί πλέον της συμβατικής αμοιβής.

Συμβατικά στοιχεία της υπόψη σύμβασης του έργου ορίζονται, όσα αναφέρονται στο άρθρο 5 της διακήρυξης και ισχύουν με την ίδια σειρά προτεραιότητας, στην περίπτωση που εμφανίζεται ασυμφωνία όρων μεταξύ τους, η σειρά ισχύος αυτών καθορίζεται ως εξής:

1. Το συμφωνητικό, συμπεριλαμβανομένων των παρασχεθεισών εξηγήσεων του οικονομικού φορέα.
2. Η Διακήρυξη.
3. Η Οικονομική Προσφορά του αναδόχου.
4. Το Τιμολόγιο Δημοπράτησης.
5. Η παρούσα Ειδική Συγγραφή Υποχρεώσεων (Ε.Σ.Υ.).

6. Η Τεχνική Συγγραφή Υποχρεώσεων (Τ.Σ.Υ) με τις Τεχνικές Προδιαγραφές και τα Παραρτήματά τους.
7. Η Τεχνική Περιγραφή (Τ.Π.).
8. Ο Προϋπολογισμός Δημοπράτησης.
9. Οι εγκεκριμένες μελέτες του έργου, που θα χορηγηθούν στον ανάδοχο από την υπηρεσία και οι εγκεκριμένες τεχνικές μελέτες, που θα συνταχθούν από τον ανάδοχο, αν προβλέπεται η περίπτωση αυτή από τα συμβατικά τεύχη ή προκύπτει κατά τις ισχύουσες διατάξεις περί τροποποίησης των μελετών του έργου.
10. Το Χρονοδιάγραμμα κατασκευής του έργου, όπως αυτό τελικά θα εγκριθεί από την Υπηρεσία.

Ο Ανάδοχος πριν την εφαρμογή της μελέτης είναι υποχρεωμένος να προβεί σε συσχετισμό και αριθμητικό έλεγχο των αναγραφόμενων στοιχείων και σε περίπτωση ασυμφωνίας, να ζητήσει έγγραφα έγκαιρα από τον εργοδότη τη σχετική διόρθωση, χωρίς να έχει το δικαίωμα να τροποποιεί τα στοιχεία αυτά, χωρίς την έγγραφη εντολή του εργοδότη, γιατί σύμφωνα με τη σύμβαση αναλαμβάνει ρητά να εφαρμόσει πιστά τα σχέδια της μελέτης του έργου και τα καθοριζόμενα στα τεύχη της μελέτης

Στα συμβατικά τεύχη, εκτός αν από τα συμφραζόμενα ρητά προκύπτει διαφορετικά:

(α) Όπου αναφέρονται οι όροι «με δαπάνη του Αναδόχου», «βαρύνουν τον Ανάδοχο», «σε βάρος του Αναδόχου», «χωρίς ιδιαίτερο αντάλλαγμα», «χωρίς ιδιαίτερη αποζημίωση», ή χρησιμοποιούνται παραπλήσιες εκφράσεις, νοείται ότι όλες οι σχετικές δαπάνες έχουν περιληφθεί ανηγμένα στις τιμές μονάδας της προσφοράς και ο Ανάδοχος δεν δικαιούται κανένα πρόσθετο αντάλλαγμα ή/και καμία πρόσθετη αμοιβή ή αποζημίωση πέρα από τις τιμές της προσφοράς του.

(β) Όπου στην παρούσα και στα λοιπά συμβατικά τεύχη γίνεται αναφορά σε συγκεκριμένα άρθρα, παραγράφους, εδάφια κ.λπ. νόμων, προεδρικών διαταγμάτων, υπουργικών αποφάσεων, συμβατικών τευχών κ.λπ., αυτή γίνεται για διευκόλυνση και ευθεία αναφορά στις πλέον συναφείς διατάξεις, χωρίς από την αναφορά αυτή να αποκλείεται η εφαρμογή άλλης ισχύουσας.

Η «Σύμβαση» συνίσταται από το ομώνυμο κείμενο και από τα Συμβατικά Τεύχη, που αποτελούν αναπόσπαστο μέρος της.

Τα Συμβατικά Τεύχη και η σειρά ισχύος τους, σε περίπτωση ασυμφωνίας των όρων τους, καθορίζονται στο άρθρο 5 της Διακήρυξης και αναγράφονται παραπάνω. Οι όροι «Σύμβαση», «Σύμβαση Κατασκευής του Έργου» και «Εργολαβικό Συμφωνητικό», χρησιμοποιούνται ταυτόσημα.

Η Σύμβαση θα υπογραφεί σύμφωνα με όσα ορίζονται στα άρθρα 105 και 135 του Ν. 4412/2016 όπως τροποποιήθηκε και ισχύει και σύμφωνα με το σχετικό άρθρο της Διακήρυξης.

Το «Συμβατικό Αντικείμενο» συνίσταται στην ανάληψη και εκπλήρωση από τον Ανάδοχο όλων των υποχρεώσεων που απορρέουν από τη Σύμβαση και τα αναπόσπαστα Συμβατικά της Τεύχη. Μεταξύ των υποχρεώσεων αυτών περιλαμβάνονται και οι παρακάτω:

- (1) Η πραγματοποίηση όλων των κατασκευών που περιλαμβάνονται στην τεχνική περιγραφή και τα λοιπά τεύχη δημοπράτησης, σύμφωνα με την εγκεκριμένη μελέτη και τις μελέτες που προβλέπεται να εκπονηθούν, όπως αυτές θα εγκριθούν από τον Κύριο του Έργου (Κ.τ.Ε.).
- (2) Η συντήρηση του έργου με μέριμνα και δαπάνες του σε όλη τη διάρκεια του χρόνου εγγύησης. Η εκπόνηση των μελετών και διαδικασιών για τη συντήρηση του Έργου. Η σύνταξη φακέλου προεκτίμησης της δαπάνης τακτικής συντήρησης και λειτουργίας, με βάση το μητρώο του έργου και χειρίδια λειτουργίας και συντήρησης που αφορούν σε φθορές λόγω συνήθους χρήσης του έργου (άρθρο 170 παρ.8 του Ν. 4412/2016).
- (3) Η χρηματοδότηση του έργου, ανάλογα με τις ανάγκες του, για τα ενδιάμεσα διαστήματα, εν όψει των περιοδικών πληρωμών εκ μέρους του Κ.τ.Ε, της εκτέλεσης προκαταρκτικών εργασιών για τις οποίες δεν προβλέπονται τμηματικές πληρωμές, κ.λπ.
- (4) Το κόστος των ασφαλιστηρίων συμβολαίων, τα οποία ο Ανάδοχος θα πρέπει να προσκομίσει κατά την υπογραφή της Σύμβασης, σύμφωνα με όσα αναφέρονται στο σχετικό άρθρο της παρούσας.
- (5) Κάθε άλλη πρόσθετη δαπάνη που προκύπτει από τις υποχρεώσεις του Αναδόχου που ορίζονται στα τεύχη δημοπράτησης.

Κατά τη διάρκεια της περιόδου της υποχρεωτικής συντήρησης των έργων, όπου αυτό εφαρμόζεται, θα γίνονται έλεγχοι από τον Ανάδοχο. Εάν κατά τους παραπάνω ελέγχους διαπιστωθεί ότι δεν ικανοποιούνται πλήρως οι απαιτήσεις λειτουργίας, όπως αυτές ορίζονται στα Συμβατικά Τεύχη και γενικότερα, εάν διαπιστωθεί, κατά την περίοδο της υποχρεωτικής συντήρησης ότι ορισμένα στοιχεία τμήματα του έργου δεν λειτουργούν καλά εξαιτίας κακοτεχνιών κατασκευής, εγκατάστασης ή εφαρμογής, κακής χρήσης, κακότεχνης ή ελλιπούς συντήρησης ή και κακής ποιότητας υλικών, κ.λπ., τότε ο Ανάδοχος υποχρεούται σε αντικατάσταση παντός φθαρμένου εξαρτήματος ή εξοπλισμού ή πλημμελώς λειτουργούντος με άλλα ίδια και στη λήψη όλων των αναγκαίων μέτρων για την αποκατάσταση της ομαλής λειτουργίας και την επίτευξη της απαιτούμενης απόδοσής του έργου. Μετά από όλες τις διορθώσεις - αντικαταστάσεις κ.λπ., θα επαναληφθούν οι δοκιμές και οι έλεγχοι. Αν κατά τις δοκιμές αυτές αποδειχθεί εκ νέου ανεπάρκεια της λειτουργίας, τότε εφαρμόζονται ανάλογα οι διατάξεις των άρθρων 159 και 160 του Ν. 4412/2016.

1.2 Αντικείμενο της Ε.Σ.Υ.

- 1.2.1 Αντικείμενο της παρούσας Ειδικής Συγγραφής είναι η διατύπωση των βασικών διοικητικών και τεχνικών ειδικών όρων, σύμφωνα με τους οποίους πρόκειται να κατασκευαστούν οι εργασίες του Έργου από τον Ανάδοχο.
- 1.2.2 Οι όροι αυτοί συμπληρώνουν τους όρους της ΔΙΑΚΗΡΥΞΗΣ και συμπληρώνονται με τους όρους των λοιπών Τευχών Δημοπράτησης (Τ.Δ.) όπως ακριβώς αναφέρονται στο Άρθρο 5 της Διακήρυξης.

1.3 ΟΡΙΣΜΟΙ

- Αναθέτουσα Αρχή: Οικονομική Επιτροπή Περιφέρειας Ανατολικής Μακεδονίας & Θράκης
- Εργοδότης ή Κύριος του Έργου (Κ.τ.Ε.): Περιφέρεια Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης
- Φορέας Κατασκευής Έργου: Δ/ση Τεχνικών Έργων Περιφερειακής Ενότητας (ΠΕ) Καβάλας
- Ανάδοχος, Εργολήπτης, Εργολάβος: Η Εργοληπτική Επιχείρηση ή/και η Κοινοπραξία Ένωσης Οικονομικών Φορέων που θα υποβάλλει προσφορά και θα κερδίσει τον Διαγωνισμό, σύμφωνα με τις προϋποθέσεις της Διακήρυξης.
- Προϊσταμένη Αρχή: Η Οικονομική Επιτροπή της Περιφέρειας ΑΜΘ και κατά περίπτωση, ο Προϊστάμενος της Δ/σης Τεχνικών έργων της Περιφερειακής Ενότητας Καβάλας, σύμφωνα με το άρθρο 176 του Ν. 3852/2010 και το άρθρο 3 του Π.Δ. 7/2013.
- Υπηρεσία ή Διευθύνουσα Υπηρεσία ή Επιβλέπουσα Υπηρεσία: Το Τμήμα Συγκοινωνιακών Έργων της Δ/σης Τεχνικών Έργων της ΠΕ Καβάλας, υπό την εποπτεία της Προϊσταμένης Αρχής.
- Επίβλεψη ή Επιβλέπων ή Επιβλέπων Μηχανικός (όροι που χρησιμοποιούνται ταυτόσημα): οι εξουσιοδοτημένοι εκπρόσωποι της Υπηρεσίας που θα ασκήσει την επίβλεψη του Έργου.
- Τεχνικό Συμβούλιο: το συλλογικό όργανο που έχει την αρμοδιότητα να γνωμοδοτεί στον Εργοδότη / Κ.τ.Ε. για την έκδοση αποφάσεων, όταν προβλέπεται από την κείμενη νομοθεσία ή ζητείται από την Αναθέτουσα ή την Προϊσταμένη Αρχή, συγκεκριμένα για το έργο το Τεχνικό Συμβούλιο Δημοσίων Έργων της ΠΕ Καβάλας.
- Τέχνη Δημοπράτησης: η Διακήρυξη, Το Τιμολόγιο Δημοπράτησης, η Τεχνική Περιγραφή (Τ.Π.), ο Κανονισμός Μελετών και Ερευνών (ΚΜΕ), η Ειδική Συγγραφή Υποχρεώσεων, η ΤΣΥ με τα Παραρτήματά, ο Προϋπολογισμός Δημοπράτησης και τα λοιπά αναφερόμενα στο άρθρο 5 της Διακήρυξης.
- Σύμβαση: η γραπτή συμφωνία μεταξύ του Εργοδότη / Κ.τ.Ε. και του Αναδόχου σύμφωνα με όσα ορίζονται στα Άρθρα 105 (όπως τροποποιήθηκε από το Άρθρο 45 του Ν.4782/2021) και 135 του Ν. 4412/2016, και η οποία περιλαμβάνει το σύνολο των εγγράφων της Σύμβασης, που αναφέρονται στο Άρθρο 5 της Διακήρυξης.
- Χρονοδιάγραμμα του Έργου: η χρονική αλληλουχία των δραστηριοτήτων του Έργου, όπως έχουν εγκριθεί από την Υπηρεσία.
- Συνολική ή Συμβατική Προθεσμία: η αρχική προθεσμία ολοκλήρωσης του συνόλου του Έργου, συμπεριλαμβανομένων όλων των επί μέρους εργασιών του Έργου και όλων των προβλεπόμενων από τη Σύμβαση δοκιμών.
- Οριακή Προθεσμία: το επιπλέον της αρχικής προθεσμίας χρονικό διάστημα ολοκλήρωσης του συνόλου του Έργου, ίσο προς το ένα δεύτερο (1/2) αυτής και πάντως όχι μικρότερο των τριών (3) μηνών (παρ.4 Άρθρου 147 του Ν.4412/2016, όπως τροποποιήθηκε με το Άρθρο 66 Ν.4782/2021)
- Τμηματικές Προθεσμίες: οι ενδιάμεσες προθεσμίες για την ολοκλήρωση δραστηριοτήτων ή τμημάτων του Έργου
- Τελική Αμοιβή: είναι το συνολικό ποσό που καταβάλλεται στον Ανάδοχο ως αμοιβή για το εκτελεσθέν αντικείμενο της Σύμβασης, συμπεριλαμβανομένων των απολογιστικών εργασιών και δαπανών για ΑΕΚΚ, της αναθεώρησης και τυχόν

απρόβλεπτων δαπανών, που κατέστησαν αναγκαίες, κατ' εφαρμογή σχετικών διατάξεων του Ν.4412/2016, όπως τροποποιήθηκε από τον Ν. 4811/2021, όπως ισχύουν.

- Υπηρεσιακή Μελέτη: Το σύνολο των μελετών, τευχών, σχεδίων και πληροφοριών τα οποία ο Ανάδοχος έχει λάβει υπόψη του μαζί με τα Τεύχη Δημοπράτησης ώστε να συντάξει την Τεχνική και Οικονομική Προσφορά του.
- Τεχνική Προσφορά Αναδόχου: Η Τεχνική Προσφορά του Αναδόχου, ως ορίζεται στο Άρθρο 24 της Διακήρυξης
- Μελέτη Έργου Αναδόχου: Νοείται το σύνολο των επί μέρους Μελετών του Αναδόχου, οι οποίες θα αναπτυχθούν σε επίπεδο Τελικού Σταδίου (Οριστική Μελέτη ή/και Μελέτη Εφαρμογής) κατά τη διάρκεια εκτέλεσης της Σύμβασης και θα περιλαμβάνουν όλες τις απαραίτητες κατασκευαστικές λεπτομέρειες και στοιχεία για την υλοποίηση του Έργου (π.χ. έρευνες, μεθοδολογίες, φύλλα υποβολής υλικών κλπ.), όπως ορίζονται στα Τεύχη Δημοπράτησης του Έργου.

Ταυτότητα Εκφράσεων

Οι εκφράσεις «Σύμβαση», «Σύμβαση με τα παραρτήματά της», «Σύμβαση με τα προσαρτήματα της», «Σύμβαση Έργου», «Σύμβαση Εργολαβίας» είναι ταυτόσημες. Οι εκφράσεις «Αντικείμενο Παροχής» του Αναδόχου ή όπως ταυτόσημα αναφέρεται «Συμβατικό Αντικείμενο» συνίσταται στην από τον Ανάδοχο ανάληψη και εκπλήρωση όλων των υποχρεώσεων, που απορρέουν από τη Σύμβαση και τα προσαρτήματά της

Οι εκφράσεις, «περιλαμβάνεται στην Προσφορά του», «περιλαμβάνεται στο Συμβατικό Τμήμα», «με δαπάνες του Αναδόχου», «βαρύνουν τον Ανάδοχο», «σε βάρος του Αναδόχου», «άνευ ιδιαίτερης αποζημίωσης», «είναι ανηγμένη/ες στην προσφορά του» και λοιπές παρόμοιες, είναι ταυτόσημες. Έτσι οποιαδήποτε δαπάνη περιλαμβάνεται (ρητά ή κατά συμβατική έννοια) στην Προσφορά του Αναδόχου αποτελεί υποχρέωση του Αναδόχου χωρίς καμία πρόσθετη αποζημίωση. Όλες οι αναφορές σε νόμους αφορούν τους νόμους, όπως έχουν αναθεωρηθεί, τροποποιηθεί και ισχύουν.

Συντομογραφίες

- Α.Ε.Κ.Κ. : Απόβλητα από Εκοκαφές, Κατασκευές, Κατεδαφίσεις
- Α.Ε.Π.Ο. : Απόφαση Έγκρισης Περιβαλλοντικών Όρων
- ΚΑΤ : Κατ' Αποκοπή Τμήμα του Έργου
- Ο.Κ.Ω. : Οι Οργανισμοί/Εταιρείες/Επιχειρήσεις κλπ. Κοινής Ωφέλειας, όπως ΔΕΔΔΗΕ, ΟΤΕ, ΕΥΔΑΠ, ΔΕΠΑ, ΟΤΑ, κλπ.
- : ή/και εναλλακτικοί πάροχοι.
- Π.Ε.Φ.Ο.Π.Ε. : Πρόβλεψη και Έλεγχος Φυσικής και Οικονομικής Προόδου Έργου
- Π.Π.Π.Α. : Πίνακας Ποσοστιαίων Πληρωμών Αναδόχου
- Π.Π.Ε.: Πρόγραμμα Ποιότητας Έργου
- Π.Υ.Μ. : Πρόγραμμα Υποβολής Μελετών
- Σ.Δ.Α. : Σχέδιο Διαχείρισης Αποβλήτων
- Σ.Δ.Π. : Σύστημα Διαχείρισης Ποιότητας
- Σ.Σ.Ε.Δ. : Συλλογικό Σύστημα Εναλλακτικής Διαχείρισης
- Τ.Ε.ΠΕ.Μ. : Τεχνική Ειδική Περιβαλλοντική Μελέτη

Άρθρο 2^ο Εγγυήσεις Καλής Εκτέλεσης έργου

Εγγύηση καλής εκτέλεσης

- 2.1 Για την υπογραφή της σύμβασης απαιτείται η παροχή εγγύησης καλής εκτέλεσης, σύμφωνα το άρθρου 72 του Ν.4412/2016, όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 21 του Ν. 4782/2021 , το ύψος της οποίας καθορίζεται σε ποσοστό πέντε τοις εκατό (5%) επί της εκτιμώμενης αξίας της σύμβασης, χωρίς ΦΠΑ.
- 2.2 Η εγγυητική επιστολή «καλής εκτέλεσης» θα καλύπτει στο σύνολό της και χωρίς καμία διάκριση την πιστή εφαρμογή από μέρους του Αναδόχου όλων των όρων της Σύμβασης και κάθε απαίτηση του Εργοδότη / Κ.τ.Ε. κατά του Αναδόχου ένεκα του Έργου.
- 2.3 Σε περίπτωση τροποποίησης της σύμβασης κατά το Άρθρο 132 του Ν.4412/2016, περί τροποποίησης συμβάσεων κατά τη διάρκειά τους, η οποία συνεπάγεται αύξηση της συμβατικής αξίας, η αναθέτουσα αρχή οφείλει να απαιτεί από τον ανάδοχο να καταθέσει μέχρι και την υπογραφή της τροποποιημένης σύμβασης, συμπληρωματική εγγύηση καλής εκτέλεσης το ύψος της οποίας ανέρχεται σε ποσοστό 5% επί του ποσού της αύξησης της αξίας της σύμβασης.
- 2.4 Οι εγγυήσεις καλής εκτέλεσης εκδίδονται από πιστωτικά ή χρηματοδοτικά ιδρύματα που λειτουργούν νόμιμα στα κράτη - μέλη της Ένωσης ή του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου ή στα κράτη-μέρη της ΣΔΣ και έχουν, σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις, το δικαίωμα αυτό. Μπορούν, επίσης, να εκδίδονται από το Τ.Μ.Ε.Δ.Ε. ή να παρέχονται με γραμμάτιο του Ταμείου Παρακαταθηκών και Δανείων με παρακατάθεση σε αυτό του αντίστοιχου χρηματικού ποσού. Αν συσταθεί παρακαταθήκη με γραμμάτιο παρακατάθεσης χρεογράφων στο Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων, τα τοκομερίδια ή μερίσματα που λήγουν κατά τη διάρκεια της εγγύησης επιστρέφονται μετά τη λήξη τους στον υπέρ ου η εγγύηση οικονομικό φορέα (άρθρο 72 παρ. 3 του ν.4412/2016). Σε περίπτωση αμφιβολιών για την εγκυρότητα της εκδότριας Τράπεζας αποφαινεται γραπτά η Τράπεζα της Ελλάδος. Η εγγυητική επιστολή για την «καλή εκτέλεση» πρέπει να είναι γραμμένη στα Ελληνικά ή τουλάχιστον να συνοδεύεται από επίσημη μετάφραση (δηλαδή του Υπουργείου Εξωτερικών ή Ελληνικής Προξενικής Αρχής ή Έλληνα Δικηγόρου)
- 2.5 Κάθε εγγυητική επιστολή καλής εκτέλεσης θα πρέπει απαραίτητα να αναφέρει, σύμφωνα με το άρθρο 72 παρ.4 του Ν.4412/2016, όπως τροποποιήθηκε με το Άρθρο 21 του Ν.4782/2021, τα ακόλουθα:
 - α) την ημερομηνία έκδοσης,
 - β) τον εκδότη,
 - γ) τον αριθμό της εγγύησης,
 - δ) το ποσό που καλύπτει η εγγύηση,
 - ε) την πλήρη επωνυμία, τον Α.Φ.Μ. και τη διεύθυνση του οικονομικού φορέα υπέρ του οποίου εκδίδεται η εγγύηση,
 - στ) τους όρους ότι: αα) η εγγύηση παρέχεται ανέκκλητα και ανεπιφύλακτα, ο δε εκδότης παραιτείται του δικαιώματος της διαιρέσεως και της διζήσεως, και ββ) ότι σε περίπτωση κατάπτωσης αυτής, το ποσό της κατάπτωσης υπόκειται στο εκάστοτε ισχύον τέλος χαρτοσήμου,
 - ζ) την ημερομηνία λήξης ή τον χρόνο ισχύος της εγγύησης,
 - η) την ανάληψη υποχρέωσης από τον εκδότη της εγγύησης να καταβάλει το ποσό της εγγύησης ολικά ή μερικά εντός πέντε (5) ημερών μετά από απλή έγγραφη ειδοποίηση εκείνου προς τον οποίο απευθύνεται και
 - θ) τον αριθμό (εφόσον υπάρχει) και τον τίτλο της σχετικής σύμβασης.

- 2.6 Η αρχική εγγύηση "καλής εκτέλεσης", που αποτελεί προαπαιτήση για την υπογραφή της Σύμβασης, συμπληρώνεται με τις κρατήσεις που γίνονται κατά τις τμηματικές πληρωμές των εργασιών προς τον Ανάδοχο. Οι κρατήσεις αυτές ορίζονται σε πέντε στα εκατό (5%) στην πιστοποιούμενη αξία των εργασιών και δέκα στα εκατό (10%) στην πιστοποιούμενη αξία των υλικών που τυχόν περιλαμβάνονται προσωρινά στις πιστοποιήσεις μέχρις ότου αυτά ενσωματωθούν στις εργασίες. Οι κρατήσεις αυτές είναι δυνατόν να αντικατασταθούν με εγγυητικές επιστολές που εκδίδονται σύμφωνα με τις παραπάνω παραγράφους.
- 2.7 Σχετικά με την αυξομείωση της εγγύησης καλής εκτέλεσης, την αντικατάστασή της, την επιστροφή της κλπ, εφαρμόζονται οι διατάξεις του άρθρου 72 του Ν.4412/2016, όπως τροποποιήθηκε με το Άρθρο 27 του Ν.4782/2021.
- 2.8 Επισημαίνεται ότι οι εγγυήσεις καλής εκτέλεσης, πέραν των προβλεπόμενων διατάξεων, καλύπτουν και την αδυναμία του Αναδόχου για πληρωμή των υποχρεώσεων του σε ότι αφορά τα ασφαλιστήρια συμβόλαια καθώς και την περίπτωση αρνητικού τελικού λογαριασμού.

Κοινοπραξίες

Σε περίπτωση που ο Ανάδοχος αποτελεί Κοινοπραξία, οι εγγυήσεις εκτέλεσης του Έργου εκδίδονται υπέρ όλων των μελών της Κοινοπραξίας.

Ίδρυμα έκδοσης εγγυητικής επιστολής

Η εγγυητική επιστολή «καλής εκτέλεσης» θα πρέπει να έχει εκδοθεί από το Τ.Μ.Ε.Δ.Ε. ή από πιστωτικά ή χρηματοδοτικά ιδρύματα ή ασφαλιστικές επιχειρήσεις κατά την έννοια των περιπτώσεων β' και γ' της παρ. 1 του Άρθρου 14 του ν. 4364/2016 (Α'13) που λειτουργούν νόμιμα στην Ελλάδα ή σε οποιοδήποτε άλλο κράτος - μέλος της Ε.Ε. και του Ε.Ο.Χ. ή στα κράτη - μέλη της Συμφωνίας Δημοσίων Συμβάσεων (ΣΔΣ) και έχουν, σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις, το δικαίωμα αυτό, συνοδευόμενη από επίσημη μετάφρασή της στα ελληνικά, δηλαδή μετάφραση του Υπουργείου Εξωτερικών ή Ελληνικής Προξενικής Αρχής ή Έλληνα Δικηγόρου. Κατά τα λοιπά ισχύουν οι διατάξεις του Άρθρου 72 του Ν. 4412/2016, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει σήμερα. Σε περίπτωση αμφιβολιών, για την εγκυρότητα της εκδότριας Τραπεζής, αποφαιίνεται γραπτώς η Τράπεζα της Ελλάδος. Οι εγγυητικές επιστολές εκδίδονται κατ' επιλογή του Αναδόχου από έναν ή περισσότερους εκδότες της παραπάνω παραγράφου, ανεξαρτήτως του ύψους των.

Διάρκεια ισχύος των εγγυήσεων

Ο χρόνος ισχύος της εγγύησης καλής εκτέλεσης πρέπει να είναι μεγαλύτερος κατά τρεις (3) τουλάχιστον μήνες από το άθροισμα της συμβατικής προθεσμίας, της οριακής προθεσμίας και του χρόνου υποχρεωτικής συντήρησης του Έργου, σύμφωνα με το Άρθρο 171 του Ν.4412/2016, όπως τροποποιήθηκε με το Άρθρο 85 του Ν.4782/2021 και τα έγγραφα της σύμβασης.

Τροποίηση σύμβασης

Σε περίπτωση που προκύψει τροποίηση Συμβατικού αντικειμένου κατόπιν απρόβλεπτων περιστάσεων, ισχύει το Άρθρο 132 του Ν.4412/2016 περί τροποποίησης συμβάσεων.

Κρατήσεις

Η αρχική εγγύηση καλής εκτέλεσης, καθώς και οι τυχόν πρόσθετες εγγυήσεις «καλής εκτέλεσης», συμπληρώνονται με τις παρακρατήσεις, που γίνονται κατά τις τμηματικές πληρωμές των εργασιών προς τον Ανάδοχο. Οι κρατήσεις αυτές ορίζονται στο πέντε τοις εκατό (5%) επί της πιστοποιούμενης αξίας των εργασιών με την αναθεώρηση, που αναλογεί σύμφωνα με το Άρθρο 152, παράγραφος 12 του Ν. 4412/2016, όπως τροποποιήθηκε με το Άρθρο 71 του Ν.4782/2021. Οι κρατήσεις αυτές είναι δυνατόν να αντικατασταθούν, μερικά ή ολικά, με ισόποσες εγγυητικές επιστολές, που εκδίδονται σύμφωνα με τα ανωτέρω. Η αποδέσμευση αποφασίζεται από την Διευθύνουσα υπηρεσία, ύστερα από αίτηση του Αναδόχου συνοδευόμενη από ειδικό απολογισμό των εργασιών των οποίων έχουν εγκριθεί οι επιμετρήσεις, σύμφωνα με το Άρθρου 72, παρ. 14α του Ν. 4412/2016, όπως προστέθηκε με το Άρθρο 21 του Ν.4782/2021.

Μείωση των Εγγυήσεων Καλής Εκτέλεσης

Η «εγγύηση καλής εκτέλεσης», όπως αυτή διαμορφώθηκε κατόπιν τροποποιήσεων της σύμβασης, κατά το άρθρο 132 του Ν.4412/2016, μειώνεται αμέσως μετά από την έγκριση της τελικής επιμέτρησης από τη διευθύνουσα υπηρεσία, κατά ποσοστό εβδομήντα τοις εκατό (70%) της συνολικής αξίας. Το σύνολο των εγγυήσεων καλής εκτέλεσης επιστρέφεται χωρίς καθυστέρηση, αμέσως μετά από την έγκριση του πρωτοκόλλου παραλαβής και την έγκριση του τελικού λογαριασμού του Έργου.

Το υπόλοιπο της εγγύησης επιστρέφεται μετά την έγκριση του πρωτοκόλλου Παραλαβής του Έργου και την έγκριση του τελικού λογαριασμού του Έργου, κατά τους ορισμούς του Άρθρου 172 του Ν. 4412/2016, όπως τροποποιήθηκε με το Άρθρο 86 του Ν.4782/2021, εφόσον έχουν πληρωθεί οι όροι της Σύμβασης.

Ο χρόνος υλοποίησης της μείωσης των εγγυήσεων και της έκδοσης ειδοποίησης προς την εκδότη Τράπεζα, ή επιστροφής παρακρατημένου ποσού, θα είναι το πολύ δεκαπέντε (15) ημερολογιακές ημέρες.

Εκπτώση Οφειλών του Αναδόχου

Διευκρινίζεται, ότι από το λαμβάνειν του Αναδόχου, ή εν ελλείψει τούτου, από τις εγγυήσεις καλής εκτέλεσης, ο Εργοδότης / Κ.τ.Ε. δύναται να παρακρατεί ή να εκπίπτει υπέρ αυτού, οποιοδήποτε ποσό οφείλεται από τον Ανάδοχο:

- Στον Εργοδότη / Κ.τ.Ε. για επιβληθείσες ποινικές ρήτρες, που προβλέπονται στα έγγραφα της Σύμβασης,

- Στον Εργοδότη / Κ.τ.Ε. και ειδικότερα σε φορείς του Ελληνικού Δημοσίου ή Δημοτικές Αρχές, ως πρόστιμο(α), που έχει(ουν) καταλογισθεί (π.χ. για παράβαση διατάξεων περιβαλλοντικής προστασίας) και ο Ανάδοχος δεν έχει καταβάλει εμπρόθεσμα,
- Στους ασφαλιστικούς οργανισμούς / εταιρείες, που είτε ασφαλίζουν προσωπικό, είτε εκδίδουν τα ασφαλιστήρια του Άρθρου 41 της παρούσας Ε.Σ.Υ.
- Στις επιδικασθείσες, εις βάρος του Εργοδότη / Κ.τ.Ε. ή και του Αναδόχου, αποζημιώσεις τρίτων, εφόσον ο Ανάδοχος δεν τις καταβάλλει εμπρόθεσμα

Άρθρο 3ο Στοιχεία εργολαβίας

Συμβατικά στοιχεία εργολαβίας είναι αυτά που αναφέρονται στη διακήρυξη δημοπρασίας.

Άρθρο 4ο Ποιότητα Υλικών - Επιτόπιος έλεγχος

Όλα τα υλικά που θα χρησιμοποιηθούν θα είναι της καλύτερης ποιότητας της αγοράς, χωρίς βλάβη ή ελάττωμα. Επίσης θα είναι απόλυτα σύμφωνα με τα συμβατικά δεδομένα, τους ισχύοντες κανονισμούς και προδιαγραφές, καθώς και με τα συμβατικά δεδομένα της εργολαβίας, αρίστης ποιότητας και της απόλυτης έγκρισης της επίβλεψης, σχετικά με τη προέλευση, την σύνθεση, τις διαστάσεις, την αντοχή, την ποιότητα, την εμφάνιση κλπ.

Σε περίπτωση που η Δ/ση Τεχνικών Έργων παραδώσει στον Ανάδοχο υλικά απαιτούμενα για την εκτέλεση του έργου, ο Ανάδοχος, δεν δικαιούται κανένα ποσοστό για γενικά έξοδα και όφελος επί της αξίας τους, ούτε αποζημίωση για δαπάνες αποθήκευσης και φύλαξης των υλικών αυτών και οφείλει να προβεί στους κατάλληλους ελέγχους αναφορικά με την ποιότητα τους, πριν την χρήση ή την ενσωμάτωσή τους στο έργο. Ο Ανάδοχος δεν φέρει καμία ευθύνη για την κακή ποιότητα ή ακαταλληλότητα των υλικών που παραδίδονται σ' αυτόν από την Δ/ση Τεχνικών Έργων, μόνον εφόσον έγκαιρα το αναφέρει εγγράφως. Τα παραπάνω υλικά παραδίδονται από την Δ/ση Τεχνικών Έργων στον Ανάδοχο με πρωτόκολλο, μετά δε την παραλαβή τους από αυτόν φέρει αμέσως την ευθύνη για την φύλαξή τους και για κάθε βλάβη, ζημιά ή απώλεια που τυχόν συμβεί στα υλικά αυτά.

Τα υλικά που θα χρησιμοποιηθούν πρέπει να είναι σύμφωνα με τις Προδιαγραφές του αναλυτικού τιμολογίου της μελέτης, και τις ισχύουσες ΕΤΕΠ. Ο εργοδότης έχει το δικαίωμα να ζητήσει δείγματα των υλικών που θα χρησιμοποιήσει ή να απορρίψει αυτά σαν ακατάλληλα.

Ο Ανάδοχος πρέπει να κοινοποιεί στην Υπηρεσία όλα τα αποτελέσματα οιασδήποτε εργαστηριακών δοκιμών ή ελέγχων ποιότητας από τα οποία θα φαίνεται το σύμφωνο προς τις εκάστοτε ισχύουσες Τεχνικές Προδιαγραφές.

Η Υπηρεσία δύνатаι να διενεργεί δικούς της ελέγχους κατά την κρίση της και αυτοί οι έλεγχοι αποτελούν στοιχεία για τον φάκελο του έργου.

Ο εργολάβος, είναι υποχρεωμένος όπως, προ της χρήσεως οποιασδήποτε πηγής υλικών που θα εκλέξει, προβεί με μέρηνά του και δαπάνες του (άρθρο 159 του Ν.4412/16) στην εξέταση του υλικού της πηγής σε εργαστήριο της Γενικής Γραμματείας Υποδομών ή Πολυτεχνικών Σχολών ή άλλα αναγνωρισμένα εργαστήρια της περιοχής εκτελέσεως των έργων,

για να διαπιστωθεί η καταλληλότητα αυτού και το σύμφωνό του προς τις σχετικές προδιαγραφές της εργολαβίας. Τυχόν ιδιωτικά εργαστήρια που θα χρησιμοποιηθούν θα είναι αδειοδοτημένα - πιστοποιημένα από το ΚΕΔΕ, σύμφωνα με την απόφαση του Υπουργού Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων Δ14/οικ.108445/16-5-14 (ΦΕΚ 1450Β/5-6-14). Αμέσως μετά την υπογραφή της σύμβασης ο Ανάδοχος θα πρέπει να γνωστοποιήσει στη Διευθύνουσα Υπηρεσία ποια εργαστήρια προτίθεται να χρησιμοποιήσει και να λάβει σχετική γραπτή έγκριση. Σε περίπτωση χρησιμοποίησης ιδιωτικών εργαστηρίων θα πρέπει να προσκομίσει επιπλέον τις σε ισχύ άδειες εγκατάστασης και λειτουργίας των εν λόγω εργαστηρίων.

Σε περίπτωση κατά την οποία προκύπτουν αποτελέσματα από τον ποιοτικό και ποσοτικό έλεγχο, που δεν ικανοποιούν τις απαιτήσεις της συμβάσεως, θα κινείται η διαδικασία απόρριψης πλημμελών εργασιών, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 159 του Ν. 4412/2016 «Ακαταλληλότητα υλικών - Ελαττώματα - Παράλειψη συντήρησης» και τις τροποποιήσεις του.

Ελάχιστος αριθμός εκτελεστέων δοκιμών

Ισχύουν οι προβλεπόμενοι έλεγχοι - δοκιμές για υλικά και εργασίες σύμφωνα με τις Ε.ΤΕ.Π, την εγκεκριμένη Τ.Σ.Υ. έργων οδοποιίας (απόφαση Δ17α/04/15/ΦΝ/437/8-2-05 του Υ.ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε.) και τις λοιπές ισχύουσες τεχνικές προδιαγραφές, σε συνδυασμό με τα προβλεπόμενα κατωτέρω. Σε περίπτωση ασυμφωνίας υπερισχύουν οι αυστηρότερες προβλέψεις.

Άρθρο 5^ο Προθεσμία αποπεράτωσης εργασιών-προθεσμίες - χρονοδιάγραμμα κατασκευής έργου- οργανόγραμμα

5.1 Συνολική προθεσμία

Για την περάτωση του συμβατικού αντικειμένου, όπως περιγράφεται στα Τεύχη Δημοπράτησης, ορίζονται οι ακόλουθες προθεσμίες:

Η συνολική προθεσμία ολοκλήρωσης της κατασκευής των έργων, ορίζεται σε **εννέα (9) μήνες** από την ημέρα υπογραφής της σύμβασης και την ημέρα ανάρτησης αυτής στο ΚΗΜΔΗΣ.

5.2 Τμηματικές προθεσμίες

Εκτός από τη συνολική προθεσμία, ο Ανάδοχος είναι υποχρεωμένος να τηρήσει αποκλειστικές τμηματικές προθεσμίες και ενδεικτικές τμηματικές προθεσμίες, σύμφωνα με τα άρθρα 147 και 148 του Ν. 4412/2016, όπως εξειδικεύονται στη συνέχεια. Οι τμηματικές προθεσμίες υπολογίζονται σε ημερολογιακές ημέρες από την ημέρα υπογραφής της Σύμβασης.

5.2.1 Αποκλειστικές τμηματικές Προθεσμίες (Α.Π.)

5.2.1.1 1η Αποκλειστική τμηματική Προθεσμία (1η Α.Π.)

Όχι αργότερα από δέκα πέντε (15) ημέρες από την υπογραφή της σύμβασης ο Ανάδοχος υποχρεούται να έχει συντάξει και υποβάλει στην Υπηρεσία για έγκριση το "Χρονοδιάγραμμα Κατασκευής του Έργου", όπως προβλέπεται από το άρθρο 5 της παρούσας Ε.Σ.Υ.

5.2.1.2 2η Αποκλειστική Τμηματική προθεσμία (2η Α.Π.)

Εντός τριάντα (30) ημερών από την υπογραφή της σύμβασης, ο Ανάδοχος υποχρεούται να υποβάλει στην Υπηρεσία:

- Οργανόγραμμα του εργοταξίου, στο οποίο θα περιγράφονται λεπτομερώς τα πλήρη στοιχεία στελεχών, εξοπλισμού και μηχανημάτων που θα περιλαμβάνει η εργοταξιακή ανάπτυξη για την εκτέλεση του έργου, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παρ. 4 του άρθρου 145 του Ν. 4412/2016.

- Σχέδιο Ασφάλειας και Υγείας, σύμφωνα με το Π.Δ. 305/96, τη σχετική νομοθεσία της Ε.Ε. και τα διατάγματα, αποφάσεις και εγκυκλίους που εκδίδονται σε εφαρμογή τους.

5.2.1.3 3 η Αποκλειστική Τμηματική προθεσμία (3η Α.Π.)

- Εντός εξήντα (60) ημερών από την υπογραφή της σύμβασης ο Ανάδοχος υποχρεούται, είτε έχει πιστοποιηθεί σε κάποιο από τα διεθνώς αποδεκτά πρότυπα ποιότητας είτε όχι, να συντάξει και να υποβάλει στην Υπηρεσία το ολοκληρωμένο Πρόγραμμα Ποιότητας του Έργου (διασφάλιση ποιότητας και ποιοτικών ελέγχων), σύμφωνα με τα οριζόμενα στο σχετικό αυτής της ΕΣΥ. Το σύνολο των εγγράφων του Προγράμματος θα υποβάλλεται σε τρία αντίτυπα, θα ελέγχεται από την Διευθύνουσα Υπηρεσία και θα εγκρίνεται από την Προϊσταμένη Αρχή.
- Εντός εξήντα (60) ημερών από την υπογραφή της σύμβασης, ο Ανάδοχος υποχρεούται να υποβάλλει Φάκελο Στοιχείων Διαχείρισης Αποβλήτων (Σ.Δ.Α.) σύμφωνα με τις απαιτήσεις της ΚΥΑ 36259/1757/Ε103/2010 (ΦΕΚ1312Β) όπως εξειδικεύονται με την Α.Π.: οικ./4834/25-1-2013 Εγκύκλιο του Υ.ΠΕ.ΚΑ.
- να έχει ενημερώσει τις αρμόδιες Εφορείες Αρχαιοτήτων για να πραγματοποιήσουν σε όλους τους χώρους των έργων και των εργοταξίων, τις απαραίτητες αυτοψίες με δική τους ευθύνη, εφόσον απαιτείται,

5.2.1.4 4η Αποκλειστική Τμηματική προθεσμία (4η Α.Π.)

Μέσα σε ενενήντα (90) ημέρες από την υπογραφή της σύμβασης ο Ανάδοχος υποχρεούται:

- να έχει διενεργήσει τις εργασίες και διαδικασίες διασφάλισης ελεύθερων χώρων, αδειών και λοιπών απαιτούμενων προϋποθέσεων για την ταχεία και ομαλή εκτέλεση του έργου,
- να έχει ενημερωθεί και αντιστοίχως να ενημερώσει όλες τις αρμόδιες Υπηρεσίες - Οργανισμούς Κοινής Ωφελείας (Ο.Κ.Ω.) ή κοινού συμφέροντος, παρόχους δικτύων οπτικών ινών, σχετικά με τα υφιστάμενα και προβλεπόμενα δίκτυα.

5.2.2 Ενδεικτικές τμηματικές προθεσμίες (Ε.Π.)

5.2.2.1 1η Ενδεικτική τμηματική προθεσμία (1η Ε.Π.)

Όχι αργότερα από εξήντα (60) ημέρες από την υπογραφή της σύμβασης ο Ανάδοχος οφείλει να υποβάλλει:

α. Τις προβλεπόμενες από το Π.Δ. 305/96 και το Π.Δ. 17/96 και τις κατ' εξουσιοδότηση αυτών αποφάσεις, δηλώσεις και γνωστοποιήσεις για ανάθεση καθηκόντων Τεχνικού Ασφάλειας, Συντονιστή Υγιεινής και Ασφάλειας και Γιατρού Ασφαλείας (εφόσον απαιτείται).

β. Να έχει υποβάλει αναφορά προόδου, τεχνική έκθεση και οριστικό χρονοδιάγραμμα αντιμετώπισης προβλημάτων με δίκτυα και εγκαταστάσεις Ο.Κ.Ω. ή άλλων Οργανισμών που επηρεάζουν την εκτέλεση των έργων, συμφωνημένο με τους αντίστοιχους Οργανισμούς και συνοδευόμενο με τη μέθοδο εκτέλεσης των εργασιών, τον καταμερισμό των εργασιών με τα αντίστοιχα ειδικευμένα συνεργεία των Ο.Κ.Ω. κ.λπ.

5.2.3 Γενικές παρατηρήσεις επί των προθεσμιών

Η συνολική και οι τμηματικές προθεσμίες περάτωσης μπορούν να παρατείνονται στις περιπτώσεις και με τον τρόπο που ορίζουν οι ισχύουσες διατάξεις. Σε περίπτωση έγκρισης παράτασης των προθεσμιών από οποιαδήποτε αιτία, ο Ανάδοχος δεν δικαιούται καμιά πρόσθετη

αποζημίωση λόγω της παράτασης αυτής, με μόνη και αποκλειστική εξαίρεση τη νόμιμη αναθεώρηση στις περιπτώσεις που αυτό προβλέπεται από την ισχύουσα Νομοθεσία.

Επίσης, ο Ανάδοχος θα πρέπει κατά την υποβολή της Προσφοράς του, να έχει συνεκτιμήσει τους χρόνους που απαιτούνται ιδίως για:

- α. Τις διατυπώσεις εκτελωνισμού ή άλλων διαδικασιών σχετικών με την προμήθεια υλικών, εφοδίων και μηχανημάτων, που τυχόν θα εισάγει από το εξωτερικό.
- β. Τις εγκρίσεις μελετών κ.λπ. καθώς και τις διατυπώσεις έκδοσης των κάθε φύσεως αδειών και ιδίως των ειδικών μελετών, των αδειών για χρήση δανειοθαλάμων, λατομείων, χρήση χώρων τελικής απόθεσης προϊόντων εκσκαφής κ.λπ. σύμφωνα με τους Περιβαλλοντικούς Όρους, όπως ισχύουν, καθώς και των λοιπών απαιτούμενων αδειοδοτήσεων και διοικητικών διαδικασιών.

Παράταση προθεσμίας δεν αναγνωρίζεται στον Ανάδοχο, εάν ισχυριστεί άγνοια των τοπικών συνθηκών της περιοχής του έργου, των προβλημάτων εξασφάλισης της κυκλοφορίας και προσπέλασης, προβλημάτων από δίκτυα και λοιπές εγκαταστάσεις ΟΚΩ, δικτύων κινητής τηλεφωνίας (οπτικών ινών), ή/και παρόδίων ιδιοκτησιών, του χρόνου και τρόπου εκμετάλλευσης των πηγών λήψης υλικών, της κατάστασης των οδών προσπέλασης και των συνθηκών για διάνοιξη νέων, των δυσχερειών για τη μεταφορά και απόρριψη προϊόντων εκσκαφής, άγνοια κλιματολογικών ή άλλων συνθηκών ή της δυνατότητας εξασφάλισης εργατών, μηχανημάτων, εξοπλισμού, υλικών και προϋποθέσεων απρόσκοπτης χρήσης κάθε παραγωγικού μέσου για την ολοκλήρωση του έργου.

Στην περίπτωση παράτασης της συνολικής προθεσμίας, δεν αναγνωρίζεται σταλία μηχανημάτων και γενικότερα θετικές ζημίες που οφείλονται σε εμπόδια στο χώρο εξέλιξης του έργου, όπως αρχαιολογικές έρευνες και εργασίες ΟΚΩ κ.λ.π.

5.3 Χρονικός προγραμματισμός του έργου

5.3.1 Ο Ανάδοχος υποχρεούται να συντάξει και υποβάλει στην Υπηρεσία Χρονοδιάγραμμα της όλης κατασκευής του Έργου, στο οποίο θα τηρούνται η συνολική και οι τμηματικές προθεσμίες της παρούσας Ε.Σ.Υ. Επιπρόσθετα, θα υπολογισθούν και οι αναμενόμενες εγκρίσεις π.χ. μελετών ρύθμισης κυκλοφορίας ή άλλες εκκρεμότητες, οι οποίες θα προκύπτουν από έγγραφα που θα συνυποβληθούν με το χρονοδιάγραμμα.

5.3.2 Το χρονοδιάγραμμα θα το συντάξει και θα το υποβάλλει ο Ανάδοχος στη Διευθύνουσα Υπηρεσία για έγκριση, εντός της προβλεπόμενης τμηματικής προθεσμίας του άρθρου 5.2.1.1 της παρούσας Ε.Σ.Υ και σύμφωνα και με τα οριζόμενα στο άρθρο 145 του Ν. 4412/2016.

5.3.3 Το “Χρονοδιάγραμμα Κατασκευής του Έργου”, μετά την έγκρισή του από τη Διευθύνουσα Υπηρεσία, θα αποτελεί συμβατικό στοιχείο της Σύμβασης και ο Ανάδοχος υποχρεούται να το τηρεί και να το εφαρμόζει πιστά και απαρέγκλιτα. Τυχόν μελλοντική τροποποίησή του θα γίνει, αν είναι απαραίτητο, όπως προβλέπεται από τις ισχύουσες διατάξεις. Το “Χρονοδιάγραμμα Κατασκευής του Έργου” θα είναι λεπτομερές και αναλυτικό και θα περιλαμβάνει:

Λεπτομερή χρονική ανάλυση για το σύνολο των δραστηριοτήτων εκτέλεσης του έργου. Τις απαιτούμενες αποτυπώσεις, έρευνες, μελέτες, εγκρίσεις και άδειες.

Θα καθορίζονται με βάση τη μονάδα χρόνου κατασκευής τα απαιτούμενα μέτωπα εργασιών, ώστε η κατασκευή των έργων να είναι εντός του προτεινόμενου χρονοδιαγράμματος.

Τις προεργασίες για την εγκατάσταση του εργοταξίου και την προετοιμασίας των χώρων. Πλήρη αιτιολόγηση των χρονικών διαρκειών που προβλέπονται για κάθε δραστηριότητα, με ανάλυσή της κατά μονάδα χρόνου παραγωγικής και κατασκευαστικής δυνατότητας για τις εργασίες του Τιμολογίου ή και τις προεργασίες που δεν προβλέπονται στο Τιμολόγιο.

Τους ελέγχους και δοκιμές πάσης φύσεως.

Για κάθε περίοδο που καθορίζεται από τις αποκλειστικές τμηματικές προθεσμίες των τμημάτων κατασκευής του έργου που προαναφέρονται, θα υποβληθεί πίνακας των εργασιών που θα εκτελεστούν, ώστε να ανταποκρίνεται η εκτέλεση των έργων στις αποκλειστικές τμηματικές προθεσμίες.

Με βάση την παραπάνω μεθοδολογία θα υπολογισθούν οι απαιτούμενοι χρόνοι κατά δραστηριότητα και θα υποβληθούν από τον Ανάδοχο τα παρακάτω:

(α) Διάγραμμα δικτυωτής ανάλυσης (CPM) (απεικόνιση με κόμβους), στο οποίο θα επισημαίνεται η κρίσιμη διαδρομή και τα όρια, μέσα στα οποία μπορεί να κυμανθεί η έναρξη και το πέρας των δραστηριοτήτων που είναι έξω από την κρίσιμη διαδρομή.

(β) Γραμμικό διάγραμμα (GANTT) που προκύπτει από το προηγούμενο, με αναφορά στους υπεύθυνους κάθε δραστηριότητας, στο οποίο επί πλέον θα απεικονίζονται ποσότητες και δαπάνες ανά μήνα για κάθε δραστηριότητα, καθώς και το σύνολο των προβλεπομένων δαπανών για εργασίες ανά μήνα.

(γ) Πίνακα κατ' είδος εργασίας συνοπτικά (π.χ. εκσκαφές, πάσσαλοι αντιστήριξης, σκυροδέματα, έργα οδοποιίας κ.λπ.) των προς εκτέλεση ανά μήνα ποσοτήτων εργασιών και μηνιαίας προβλεπόμενης απορρόφησης πιστώσεων για το σύνολο του έργου (θα περιλαμβάνει εργασίες, Γ.Ε. & Ο.Ε., προβλεπόμενη αναθεώρηση, αποσβέσεις, Φ.Π.Α. και κάθε άλλο σχετικό με την εργασία κονδύλιο).

(δ) Γράφημα της προβλεπόμενης μηνιαίας δαπάνης που θα είναι συνδεδεμένο με το χρονοδιάγραμμα.

(ε) Πίνακα απαιτούμενου μηχανικού εξοπλισμού.

(στ) Πίνακα διαθέσιμου μηχανικού εξοπλισμού.

(ζ) Τεχνική έκθεση που θα τεκμηριώνει τα παραπάνω.

Επισημαίνεται, ότι η συνολική και οι τμηματικές προθεσμίες εκτέλεσης του έργου θεωρούνται υποχρεωτικοί χρονικοί ορίζοντες, από τους οποίους θα περάσει το διάγραμμα δικτυωτής ανάλυσης των παραπάνω παραγράφων.

5.3.4 Επισημαίνεται, ότι για τις μελέτες κυκλοφοριακών ρυθμίσεων που θα υποβάλλει ο Ανάδοχος, θα πρέπει να προβλέπεται χρονικό διάστημα επαρκές για κάθε ανεξάρτητη έγκριση από την Υπηρεσία (και με την προϋπόθεση ότι δεν λείπουν στοιχεία από την υποβαλλόμενη μελέτη).

5.3.5 Το “Χρονοδιάγραμμα Κατασκευής του Έργου” θα περιλαμβάνει υποχρεωτικά και τους συγκεκριμένους χρόνους στους οποίους θα γίνονται οι παραγγελίες του εξοπλισμού.

5.3.6 Ο Ανάδοχος είναι υποχρεωμένος, όπου απαιτείται, όπως ενεργήσει για την εξασφάλιση έγγραφης άδειας των επιτόπου αρμοδίων Υπηρεσιών (εφορείας αρχαιοτήτων, δασαρχείου κ.λπ.). Επομένως, στην κατάρτιση του χρονοδιαγράμματος θα πρέπει να λάβει υπόψη του εύλογο χρονικό διάστημα για την έκδοση των αδειών αυτών καθώς και τους κατά περίπτωση περιορισμούς για την εκτέλεση εργασιών.

5.3.7 Ο προγραμματισμός των έργων θα λαμβάνει υπόψη τις εποχές που θα γίνονται οι εργασίες και θα είναι τέτοιος ώστε να μειώνονται οι πιθανότητες ζημιάς από πλημμύρες, βροχές κ.λπ. Ο Ανάδοχος θα πρέπει να έχει συνεκτιμήσει κατά τη σύνταξη του χρονοδιαγράμματος το χρόνο που απαιτείται για τις διατυπώσεις εκτελωνισμού υλικών, εφοδίων και μηχανημάτων που ενδεχόμενα θα εισάγει από το εξωτερικό, ώστε να προβλέψει έγκαιρα τις σχετικές παραγγελίες.

5.3.8 Παράλειψη ή αμέλεια ως προς την άρτια, λεπτομερή και πλήρη ανάλυση του χρονοδιαγράμματος σύμφωνα με τα παραπάνω συνεπάγεται, εκτός από τη διαδικασία της έκπτωσης όπως προβλέπεται από το άρθρο 160 του Ν. 4412/2016, και τα ακόλουθα:

- α. Την επιβολή ανέκκλητης ποινικής ρήτηρας από την Υπηρεσία, ίσης προς 1:4000 του Συμβατικού Τιμήματος. Η ποινική αυτή ρήτρα επιβάλλεται για μία μόνο φορά και παρακρατείται από τον πρώτο επόμενο λογαριασμό.
- β. Την κοινοποίηση στον Ανάδοχο υπηρεσιακού Προγράμματος συντεταγμένου σύμφωνα με τα παραπάνω που στη συνέχεια θα είναι υποχρεωτικό γι' αυτόν, χωρίς να του παρέχεται δικαίωμα οποιασδήποτε χρονικής τροποποίησης.
- γ. Την πλήρη και αποκλειστική ευθύνη του Αναδόχου για κάθε είδους ανωμαλία που θα συμβεί.

5.3.9 Στο τέλος κάθε διμήνου ο Ανάδοχος θα υποβάλλει στην Επιβλέπουσα Υπηρεσία μηνιαία έκθεση προόδου, στην οποία θα φαίνεται η πρόοδος των εργασιών και η συμφωνία ή όχι με το εγκεκριμένο “Χρονοδιάγραμμα Κατασκευής του Έργου”. Τυχόν διαφοροποιήσεις θα αιτιολογούνται και θα προτείνονται μέτρα για την κάλυψη των τυχόν καθυστερήσεων. Τα παραπάνω στοιχεία (ανά δίμηνο υποβολή μηνιαίων εκθέσεων) είναι επιβοηθητικά για τον έλεγχο της πορείας των εργασιών του Αναδόχου και για τη σύγκριση με την πορεία που επιβάλλεται για την άρτια και έγκαιρη αποπεράτωση του έργου. Πρόκειται δηλαδή για στοιχεία που δεσμεύουν τον Ανάδοχο και όχι την Υπηρεσία, σε περίπτωση που αυτή συμφωνήσει ή δεν αντιδράσει.

5.3.10 Η Υπηρεσία επιφυλάσσει για τον εαυτό της το δικαίωμα να ζητήσει την συν-υποβολή, μαζί με τα προηγούμενα και άλλων στοιχείων (όπως π.χ. διαγράμματα κατασκευής των τεχνικών και λοιπών επί μέρους έργων με έγχρωμες ενδείξεις του μέρους που εκτελέστηκε, κ.λπ.) που είναι επιβοηθητικά για να σχηματισθεί πλήρης εικόνα της ανακεφαλαιωτικής, σε κάθε χρονική περίοδο, προόδου του έργου, σε σύγκριση πάντα με τις αρχικές προβλέψεις του χρονοδιαγράμματος.

5.3.11 Η σύνταξη του χρονοδιαγράμματος θα γίνει με την βοήθεια λογισμικού Η/Υ κατά προτίμηση σε Microsoft Project. Το αρχικό χρονοδιάγραμμα και όλες οι τροποποιήσεις του θα υποβληθούν σε έντυπη και σε ηλεκτρονική μορφή.

Άρθρο 6ο Ποινικές ρήτρες

6.1 Οι ποινικές ρήτρες υπέρβασης της συνολικής, αλλά και των τμηματικών προθεσμιών κατασκευής του έργου, επιβάλλονται σύμφωνα με το άρθρο 148 του Ν. 4412/2016. Οι ποινικές ρήτρες καταπίπτουν με αιτιολογημένη απόφαση της Διευθύνουσας Υπηρεσίας και παρακρατούνται από τον αμέσως επόμενο λογαριασμό του έργου. Η κατάπτωση των

ποινικών ρητρών για υπέρβαση της εγκεκριμένης συνολικής προθεσμίας και των αποκλειστικών τμηματικών προθεσμιών δεν ανακαλείται. Οι ποινικές ρήτρες για υπέρβαση των ενδεικτικών τμηματικών προθεσμιών ανακαλούνται, αν το έργο περατωθεί μέσα στην εγκεκριμένη συνολική προθεσμία.

- 6.2** Για υπέρβαση κάθε μιας Τμηματικής Προθεσμίας, επιβάλλεται στον Ανάδοχο ποινική ρήτρα σύμφωνα με το άρθρο 148 του Ν.4412/2016. Η ποινική ρήτρα που επιβάλλεται στον Ανάδοχο για κάθε ημέρα υπέρβασης της εγκεκριμένης προθεσμίας ορίζεται σε δεκαπέντε τοις εκατό (15%) της μέσης ημερήσιας αξίας του έργου και επιβάλλεται για αριθμό ημερών ίσο με το είκοσι τοις εκατό (20%) της προβλεπόμενης συνολικής προθεσμίας. Για τις επόμενες ημέρες μέχρι ακόμα δεκαπέντε τοις εκατό (15%) της αρχικής συνολικής προθεσμίας, η ποινική ρήτρα για κάθε ημέρα ορίζεται σε είκοσι τοις εκατό (20%) της μέσης ημερήσιας αξίας του έργου. Ως μέση ημερήσια αξία νοείται το πηλίκο της αξίας της σύμβασης δηλαδή του συνολικού χρηματικού ποσού της σύμβασης, μαζί με το ποσό των συμπληρωματικών συμβάσεων και χωρίς το Φόρο Προστιθέμενης Αξίας (Φ.Π.Α.), προς την εγκεκριμένη προθεσμία του έργου δηλαδή την αρχική συνολική προθεσμία και όλες τις παρατάσεις που έχουν εγκριθεί μετά από σχετικό αίτημα του Αναδόχου. Οι ποινικές ρήτρες που επιβάλλονται για την υπέρβαση της εγκεκριμένης προθεσμίας δεν επιτρέπεται να υπερβούν συνολικά ποσοστό έξι τοις εκατό (6%) της αξίας της σύμβασης, χωρίς Φ.Π.Α. Το συνολικό ποσό της ποινικής ρήτρας για υπέρβαση των τμηματικών προθεσμιών δεν μπορεί να ξεπεράσει σε ποσοστό το τρία τοις εκατό (3%) του ποσού της σύμβασης, χωρίς Φ.Π.Α.
- 6.3** Οι ποινικές ρήτρες, συνολικής και τμηματικής προθεσμίας, είναι επιπρόσθετες και ανεξάρτητες από τις τυχόν ειδικές ποινικές ρήτρες που προβλέπονται για παραλείψεις ενεργειών του αναδόχου στους λοιπούς όρους των Τευχών Δημοπράτησης.

Άρθρο 7° Εναλλακτική διαχείριση αποβλήτων από εκσκαφές, κατασκευές και κατεδαφίσεις

Βάσει του άρθρου 7 παρ. 3, εδ. Β της Υ.Α. 36259/1757/Ε103/2010-Μέτρα όροι και προγράμματα για την εναλλακτική διαχείριση των αποβλήτων από εκσκαφές κ.λπ. (ΑΕΚΚ) επιβάλλεται ως προϋπόθεση για την υπογραφή της σύμβασης εκτέλεσης του έργου, η αρμόδια Υπηρεσία, εφόσον απαιτηθεί, να ζητήσει από τον ανάδοχο τη σύμβλησή του με εγκεκριμένο σύστημα εναλλακτικής διαχείρισης. Η δαπάνη μεταφοράς των αποβλήτων-ΑΕΚΚ (υλικά απόξεσης-φρεζαρίσματος κ.λ.π.) σε μονάδα Επεξεργασίας και Αξιοποίησης ΑΕΚΚ και η δαπάνη παραλαβής αυτών από την μονάδα επιβαρύνουν αποκλειστικά τον ανάδοχο.

Άρθρο 8° Αναθεώρηση τιμών

Η αναθεώρηση όλων των συμβατικών τιμών και των τιμών μονάδας νέων εργασιών θα γίνει σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν.4412/16. Διευκρινίζεται και επισημαίνεται ότι οι αναφερόμενες τιμές στο Τιμολόγιο Μελέτης είναι Γενικής Ισχύος, σταθερές και αμετάβλητες. Ο Ανάδοχος δε δικαιούται κατά την εκτέλεση των εργασιών να προβάλει οποιοδήποτε ισχυρισμό για άγνοια των συνθηκών εκτελέσεως των υπόψη εργασιών ή των δεδομένων της μελέτης.

Άρθρο 9° Κανονισμός τιμών μονάδας νέων εργασιών

Ο κανονισμός τιμών μονάδας νέων εργασιών, όπου κρίνεται απαραίτητο για την ολοκλήρωση του έργου, θα γίνεται με εφαρμογή των διατάξεων του αρ 156 του Ν.4412/2016. Στην περίπτωση που θα απαιτηθούν αναλυτικά τιμολόγια για να συνταχθούν τιμές μονάδας νέων

εργασιών θα χρησιμοποιηθούν τα εγκεκριμένα αναλυτικά τιμολόγια δημοσίων έργων, όπως αυτά έχουν τροποποιηθεί και ισχύουν και συντελεστή μείωσης (σ), ως ορίζει η σχετική Νομοθεσία. Σε κάθε περίπτωση και ανάλογα με το είδος και τη φύση της κάθε νέας εργασίας θα χρησιμοποιούνται τα ισχύοντα Ενιαία Τιμολόγια σε αντιστοιχία με τις ισχύουσες Ε.ΤΕ.Π. ή Π.Ε.ΤΕ.Π. που χρησιμοποιούνται για την προσωρινή αντικατάσταση των Ε.ΤΕ.Π. μέχρι την επικαιροποίηση των τελευταίων.

Άρθρο 10° Εργολαβικά ποσοστά – επιβαρύνσεις

10.1. Στην υπόψη εργολαβία ισχύουν τα παρακάτω εργολαβικά ποσοστά:

- Δέκα οκτώ τοις εκατό (18%) επί της αξίας των εργασιών που έχουν εκτελεσθεί, που πιστοποιείται με βάση τις τιμές του συμβατικού τιμολογίου και τις νέες τιμές μονάδος που καθορίζονται σύμφωνα με το άρθρο 9 της παρούσας.
- Δέκα οκτώ τοις εκατό (18%) επί της δαπάνης των υλικών και ημερομισθίων για την εκτέλεση απολογιστικών εργασιών (εφόσον υπάρχουν), όπως προκύπτει από τις διατάξεις του άρθρου 126 του Ν.4412/16.
- Επί της αξίας των υλικών τα οποία τυχόν θα ήθελε να χορηγήσει ο εργοδότης για ενσωμάτωση στο έργο, κανένα εργολαβικό ποσοστό δε δικαιούται ο εργολάβος.

10.2. Ο εργολάβος υπόκειται σε όλες τις νόμιμες κρατήσεις υπέρ τρίτων και τέλη, φόρους του Δημοσίου που θα ισχύουν.

10.3. Πέραν των κρατήσεων του παραπάνω εδαφίου, ο εργολάβος υπόκειται σε κράτηση:

- 0,06% επί του ποσού κάθε πληρωμής προ φόρων και κρατήσεων, υπέρ Ενιαίας Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Συμβάσεων (Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ.), σύμφωνα με την παρ. 3 του άρθρου 4 του Ν.4013/11, όπως έχει τροποποιηθεί από την παρ. 7 του άρθρου 375 του Ν.4412/16 και ισχύει.
- 0,06% επί του ποσού κάθε πληρωμής προ φόρων και κρατήσεων, υπέρ Αρχής Εξέτασης Προδικαστικών Προσφυγών (Α.Ε.Π.Π.), σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 3 της υπ' αριθ. 1191/2017 (ΦΕΚ 969Β'/2017) Διυπουργικής απόφασης.

Άρθρο 11° Ασφαλίσεις

Ο ανάδοχος υποχρεώνεται να ασφαλίσει όλο το προσωπικό που θα απασχολήσει σύμφωνα με τις περί ασφαλιστικών ταμείων κείμενες διατάξεις. Ο ανάδοχος υποχρεούται να ασφαλίσει το εργατοτεχνικό και λοιπό προσωπικό του έναντι ατυχημάτων, σε ασφαλιστικές εταιρείες που λειτουργούν νόμιμα εντός χώρας κράτους μέλους της Ε.Ε και του Ε.Ο.Χ., εφόσον το προσωπικό αυτό δεν υπάγεται στις ανωτέρω διατάξεις. Η διάταξη αυτή ισχύει τόσο για το ημεδαπό όσο και για το αλλοδαπό προσωπικό. Ο ανάδοχος υποχρεούται να ασφαλίσει για το σύνολο της αξίας τους και κατά παντός κινδύνου (κλοπή, φθορά, φωτιά, κατολισθήσεις, κλπ.), τα υλικά που θα χρησιμοποιηθούν στην κατασκευή του υπόψη έργου. Η ασφάλιση θα καλύπτει το χρονικό διάστημα από την προσκόμιση των υλικών από τον ανάδοχο, επιτόπου του έργου ή σε αποθήκες αυτού, μέχρι την ενσωμάτωσή τους στο έργο. Ο ανάδοχος υποχρεούται επίσης να ασφαλίσει το έργο σύμφωνα με τις απαιτήσεις του αρ. 144 του Ν. 4412/2016 περιλαμβανομένων και των περιπτώσεων ζημιών από ανωτέρω βία. Για το σκοπό αυτό θα συνάψει με δικές του δαπάνες ασφαλίσεις κατά παντός κινδύνου του έργου και αστικής ευθύνης έναντι τρίτων, με μία ή περισσότερες ασφαλιστικές εταιρείες που να λειτουργούν νόμιμα εντός χώρας κράτους - μέλους της Ε.Ε και του Ε.Ο.Χ., χωρίς να παραβιάζονται οι όροι των τευχών δημοπράτησης και η Ελληνική νομοθεσία.

Άρθρο 12° Προσωρινή παραλαβή - οριστική παραλαβή έργου

Η προσωρινή και οριστική παραλαβή θα διενεργηθεί κατά τις ισχύουσες διατάξεις και μέσα στις προθεσμίες του αρ. 172 του Ν.4412/2016.

Άρθρο 13° Κανονισμός κατασκευών - Διατάξεις ασφαλείας κανονισμού

Ο Ανάδοχος του έργου θα πρέπει:

- 13.1 Να εκτελεί το έργο με τρόπο ασφαλή και σύμφωνα με τους νόμους, τα διατάγματα, αστυνομικές διατάξεις και οδηγίες του Κυρίου του έργου όπως εκφράζονται μέσω της υπηρεσίας αναφορικά με την ασφάλεια και υγεία των εργαζομένων.
- 13.2 Να ακολουθεί για τις εργασίες που εκτελεί με την παρούσα εργολαβία, τα τεύχη της μελέτης του έργου όπως αυτά εγκρίθηκαν και ισχύουν.
- 13.3 Να εφαρμόσει την Τεχνική Προδιαγραφή Σήμανσης Εκτελούμενων Οδικών έργων εκτός κατοικημένων περιοχών σύμφωνα με την υπ. αριθμ. ΔΜΕΟ/Ο/613/16.2.2011 απόφαση του ΥΠΥΜΕΔΙ (ΦΕΚ 905 Β') περί «Έγκρισης Τεχνικής Προδιαγραφής Σήμανσης Εκτελούμενων Οδικών Έργων εντός και εκτός κατοικημένων περιοχών ως ελάχιστα όρια».
- 13.4 Να εφαρμόσει Σύστημα Οργάνωσης και Διαχείρισης Ασφάλειας Υγείας Εργασίας (ΣΟΔΑΥΕ) ώστε να περιορισθεί ο εργασιακός κίνδυνος στο ελάχιστο. Ως ελάχιστες απαιτήσεις για το ΣΟΔΑΥΕ προσδιορίζονται αυτές που ορίζει η με αριθμό ΔΙΠΑΠ/οικ.889/27.11.02 Απόφαση Υφυπουργού ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε. (Φ.Ε.Κ. 16/14.01.2003 τ.Β').
- 13.4 Να μεριμνήσει κατά την εκτέλεση του έργου το Σ.Α.Υ. και ο Φ.Α.Υ. να τηρούνται στο εργοτάξιο και είναι στη διάθεση των ελεγκτικών αρχών.
- 13.5 Να εφαρμόζει πλήρως τις διατάξεις των εγκεκριμένων κανονισμών του Κράτους και των Ε.ΤΕ.Π.
- 13.6 Να τηρεί τις αστυνομικές διατάξεις και εγκύκλιες διαταγές του Υ.ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε περί τάξεως και ασφαλείας, έχοντας πλήρη και ακέραια την ευθύνη για οποιοδήποτε ατύχημα ή βλάβη του εαυτού του και του προσωπικού του από τις ενέργειες που γίνονται από τους παραπάνω και έχουν άμεση σχέση με την εκτέλεση της παρούσας εργολαβίας.
- 13.7 Να εφαρμόζει πλήρως τις διατάξεις του Π.Δ. 155/04 (Φ.Ε.Κ. 121/05.07.2004 τ.Α') -το οποίο τροποποιεί το Π.Δ. 395/1994 και αναφέρεται σε διατάξεις για τη χρησιμοποίηση του εξοπλισμού εργασίας που διατίθεται για την εκτέλεση προσωρινών εργασιών σε ύψος ή την ισχύουσα κατά περίπτωση νομοθεσία ανάλογα με τη φύση των εργασιών.
- 13.8 Όπου απαιτείται, να προβαίνει στην τοποθέτηση των απαιτούμενων σημάτων και πινακίδων ασφαλείας, επιμελούμενος και της συντήρησης αυτών. Επίσης όπου απαιτείται θα τοποθετούνται σηματοροί προς καθοδήγηση των τροχοφόρων, για την απρόσκοπτη και ασφαλή κυκλοφορία των χρηστών της οδού. Τα ανωτέρω μέτρα θα λαμβάνονται με ευθύνη και με δαπάνη του Αναδόχου. Ο ανάδοχος ευθύνεται Ποινικώς και Αστικώς για κάθε ατύχημα οφειλόμενο στη μη λήψη των απαραίτητων μέτρων ασφαλείας.

Άρθρο 14° Εκτέλεση των εργασιών

Ο ανάδοχος υποχρεούται να συμμορφωθεί απόλυτα με τους τεχνικούς όρους που αφορούν την ποιότητα των υλικών και τον τρόπο εκτέλεσης των εργασιών που αναφέρονται στα αναλυτικά τιμολόγια και τις τεχνικές προδιαγραφές της μελέτης του έργου. Ο εργολάβος είναι υποχρεωμένος με δικές του δαπάνες αμέσως μετά την αποπεράτωση των εργασιών και εντός προθεσμίας που ορίζεται από την επιβλέπουσα αρχή να προβεί στον πλήρη καθαρισμό του εργοταξίου και στην απόρριψη των μπαζών.

Άρθρο 15° Επί έλασσον δαπάνες

Ισχύουν οι διατάξεις του αρ. 156 του Ν.4412/06 «Δημόσιες Συμβάσεις Έργων, Προμηθειών και Υπηρεσιών (προσαρμογή στις Οδηγίες 2014/24/ΕΕ και 2014/25/ΕΕ)»
Η χρησιμοποίηση των επί έλασσον δαπανών είναι δυνατή με τις προϋποθέσεις και τους περιορισμούς των ισχυουσών διατάξεων.

Άρθρο 16° Ημερολόγιο έργου – ποινική ρήτρα

- 16.1 Η διεύθυνση των έργων, από πλευράς αναδόχου, θα γίνεται σύμφωνα με το άρθρο 138 του Ν.4412/2016 όπως αυτό ισχύει.
- 16.2 Με μέριμνα του Αναδόχου θα τηρείται το ημερολόγιο εργασιών θα τηρείται σε ημερήσια βάση για το σύνολο του έργου. Στο ημερολόγιο θα αναγράφονται τα στοιχεία που απαιτούνται από το άρθρο 146 του Ν.4412/16 όπως αυτό τροποποιήθηκε και ισχύει με το αρ. 65 του Ν.4782/2021. Για τυχόν παράλειψη της υποχρέωσής σας, επιβάλλεται ειδική **ποινική ρήτρα** εκατό **(100) ευρώ**, για κάθε ημέρα παράλειψης, σύμφωνα με το αρ. 146 του Ν. 4412/2016 όπως αυτό τροποποιήθηκε και ισχύει με το αρ. 65 του Ν.4782/2021. Το ημερολόγιο του έργου θα υποβάλλεται σε ψηφιακή μορφή στην Υπηρεσία **κάθε Δευτέρα** και θα αφορά τις εργασίες που έγιναν την προηγούμενη εβδομάδα. Ο επιβλέπων του έργου θα ελέγχει και θα διορθώνει το ημερολόγιο, εφόσον απαιτείται και θα το αποστέλλει για έγκριση στον προϊστάμενο της διευθύνουσας υπηρεσίας εντός δύο (2) εργάσιμων ημερών. Πρωτοκολλημένο ακριβές αντίγραφο θα αποστέλλεται στον Ανάδοχο του έργου, μέσω ηλεκτρονικής αλληλογραφίας.
- Στο ημερολόγιο θα πρέπει να αναγράφονται σε αυτό, με συνοπτικό τρόπο, ιδίως:
- α) στοιχεία για τις καιρικές συνθήκες που επικρατούν κατά τη διάρκεια του εικοσιτετραώρου,
 - β) αριθμητικά στοιχεία για το απασχολούμενο προσωπικό κατά κατηγορίες, καθώς και το προσωπικό σε ημεραργία λόγω υπερημερίας του εργοδότη,
 - γ) τα χρησιμοποιούμενα μηχανήματα, καθώς και τα μηχανήματα σε ημεραργία λόγω υπερημερίας του εργοδότη,
 - δ) θέση και περιγραφή των εργασιών. Αναφορά για τις εργασίες για τις οποίες δεν υπάρχει πρόοδος ή δεν εκτελούνται, αλλά και οι σχετικοί λόγοι,
 - ε) ώρα έναρξης και πέρας κρίσιμων εργασιών εντός της ημέρας,
 - στ) αφίξεις και αναχωρήσεις κύριου εξοπλισμού,
 - ζ) συνθήκες κυκλοφοριακών ρυθμίσεων. Επίσης να καταγράφονται τροποποιήσεις ή προβλήματα με τις ρυθμίσεις και το σχετικό εξοπλισμό,
 - η) τα προσκομιζόμενα υλικά, οι εκτελούμενες εργασίες,
 - θ) οι εργαστηριακές δοκιμές,
 - ι) καθυστερήσεις, δυσκολίες, ατυχήματα, ζημιές, μη συνήθεις συνθήκες που προκαλούν καθυστερήσεις, ο χρόνος προσωρινής αναστολής ή επανάληψης εργασιών,
 - αα) οι εντολές και παρατηρήσεις των οργάνων επίβλεψης,
 - ββ) έκτακτα περιστατικά,
 - γγ) σημαντικές επισκέψεις ή επικοινωνίες με το Δημόσιο ή τοπικές αρχές ή παρόδους ιδιοκτήτες και
 - δδ) κάθε άλλο σχετικό με το έργο σημαντικό πληροφοριακό στοιχείο.

Οι εγγραφές του ημερολογίου δεν αποτελούν πλήρη απόδειξη για τα γεγονότα που καταγράφονται σε αυτό, συνεκτιμώνται όμως σε συνδυασμό με τα λοιπά έγγραφα, εφόσον τούτο φέρει βεβαία χρονολογία, που αποδεικνύει τον χρόνο σύνταξής του.

Άρθρο 17^ο Πρόσθετη καταβολή (Πριμ) – Επιμετρήσεις - Προκαταβολή - Πιστοποιήσεις– Αναθεώρηση τιμών

17.1 Πρόσθετη καταβολή (πριμ)

- Για την ταχύτερη, σε σχέση με τη συμβατική προθεσμία, εκτέλεσης του παρόντος Έργου εφόσον προβλέπεται η χορήγηση πρόσθετης καταβολής (πριμ) στον Ανάδοχο, το ποσοστό αυτής καθορίζεται στο **αρ. 16.2** της διακήρυξης.
- Στην περίπτωση αυτήν, για την πληρωμή της πρόσθετης καταβολής απαιτείται η προηγούμενη έκδοση απόφασης του αρμόδιου αποφαινόμενου οργάνου, μετά από γνώμη του αρμόδιου τεχνικού συμβουλίου, ήτοι της αναθέτουσας αρχής και σε περίπτωση που δεν υπάρχει, του τεχνικού συμβουλίου της Γενικής Γραμματείας Υποδομών.
- Η πρόσθετη καταβολή καταβάλλεται με την εμπρόθεσμη ολοκλήρωση του συμβατικού αντικειμένου. Η πρόσθετη καταβολή θεωρείται συμπληρωματικό εργολαβικό αντάλλαγμα, εγκρίνεται αναλόγως, ως τροποποίηση της σύμβασης, βάσει της περ. α' της παρ. 1 του άρθρου 132 του ν. 4412/2016 και περιλαμβάνεται σε ειδικό λογαριασμό, που υποβάλλει ο ανάδοχος μετά την έκδοση βεβαίωσης περάτωσης εργασιών και την αναγραφή σε αυτή της ταχύτερης εκτέλεσης του Έργου σύμφωνα με τους ειδικότερους όρους των εγγράφων της σύμβασης.
- Οι αποφάσεις για παρατάσεις προθεσμιών ρυθμίζουν κάθε θέμα, που σχετίζεται με την πρόσθετη αυτή καταβολή και ιδιαίτερα, αν μετατίθεται, μερικά ή ολικά, ο κρίσιμος, για την πρόσθετη καταβολή, χρόνος, με σαφή και εμπεριστατωμένη αιτιολογία, προκειμένου να δικαιούται ο ανάδοχος πρόσθετη αμοιβή, κατά τα οριζόμενα ανωτέρω, υπό τον όρο ο ανάδοχος να είναι πλήρως ανυπαίτιος για τις χορηγηθείσες παρατάσεις.

17.2 Επιμετρήσεις

- 17.2.1 Για τις Επιμετρήσεις ισχύουν γενικά οι διατάξεις του Άρθρου 151 του Ν.4412/16, όπως τροποποιήθηκε με το Άρθρο 70 του Ν.4782/2021. Για κάθε φάση επιμέτρησης του Έργου απαιτείται η υποβολή εκ μέρους του αναδόχου των αντιστοίχων επιμετρητικών στοιχείων, τα οποία υποβάλλονται σε έντυπη και ψηφιακή μορφή.
- 17.2.2 Αν κατά την εκτέλεση του Έργου οι πραγματικές γεωμετρικές διαστάσεις ή/και ποσότητες, που έχουν κατασκευασθεί ή/και ενσωματωθεί στο Έργο από τον Ανάδοχο είναι μικρότερες από τις αντίστοιχες των εγκεκριμένων μελετών, θα γίνονται δεκτές από την Υπηρεσία μόνον εφόσον αποδεδειγμένα και κατά την κρίση της, οι μικρότερες γεωμετρικές διαστάσεις και ποσότητες δεν θέτουν σε κίνδυνο την ασφάλεια ή λειτουργία του Έργου και δεν δημιουργούν κακοτεχνία για την οποία ισχύουν οι διατάξεις του Άρθρου 159 του Ν.4412/2016 του Άρθρου 77 του Ν.4782/2021.
- 17.2.3 Σε αυτήν όμως την περίπτωση, όπου προκύπτουν μικρότερες των εγκεκριμένων διαστάσεις ή/και ποσότητες, η αμοιβή θα απομειούται ανάλογα με τη μη εκτελεσθείσα ποσότητα εργασίας.
- 17.2.4 Αντίθετα, αν κατά την εκτέλεση του Έργου οι πραγματικές γεωμετρικές διαστάσεις ή/και ποσότητες, που έχουν κατασκευασθεί ή/και ενσωματωθεί στο Έργο από τον Ανάδοχο είναι μεγαλύτερες από τις αντίστοιχες των εγκεκριμένων μελετών και αποδεδειγμένα δεν προκαλείται από το γεγονός αυτό κανένα πρόβλημα στο Έργο, τότε θα λαμβάνονται υπόψη για την επιμέτρηση και πληρωμή οι διαστάσεις των

- εγκεκριμένων μελετών, εκτός αν υπάρχει γραπτή εντολή της Υπηρεσίας για τις μεγαλύτερες διαστάσεις.
- 17.2.5 Ο Ανάδοχος είναι υποχρεωμένος εντός της προβλεπόμενης από την παρ.9 του Άρθρου 151 του Ν. 4412/2016, όπως προστέθηκε με το Άρθρο 70 του Ν.4782/2021, προθεσμίας υποβολής της τελικής επιμέτρησης να υποβάλει και το αναφερόμενο σχετικό κεφάλαιο της παρούσας, Μητρώο του Έργου, ως αναπόσπαστο στοιχείο της τελικής επιμέτρησης .
- 17.2.6 Οι επιμετρήσεις θα πρέπει να υποβάλλονται προσκομίζοντας τα ανάλογα κατασκευαστικά σχέδια (as built) του έργου.
- 17.2.7 Για κάθε φάση επιμέτρησης του έργου (π.χ. χωματουργικά, σκυροδέματα, τεχνικά κ.λπ.), απαιτείται η υποβολή εκ μέρους του αναδόχου των αντιστοίχων επιμετρητικών στοιχείων.
- 17.2.8 Ο τρόπος επιμέτρησης των διαφόρων ειδών εργασιών είναι αυτός που καθορίζεται από το τιμολόγιο, τα σχετικά άρθρα των τεχνικών προδιαγραφών και τα λοιπά Τεύχη Δημοπράτησης.
- 17.2.9 Οι καταχωρήσεις στα επιμετρητικά φύλλα πρέπει να γίνονται με κάθε δυνατή ακρίβεια και, εφόσον απαιτείται, να συμπληρώνονται με σκαριφήματα ή σχέδια ή οποιαδήποτε άλλα στοιχεία κρίνεται σκόπιμο. Η Υπηρεσία έχει δικαίωμα να αρνείται την καταχώρηση στα επιμετρητικά φύλλα ελαττωματικών εργασιών ή ακατάλληλων υλικών. Διευκρινίζεται ακόμη ότι σε καμία περίπτωση η καταχώρηση στα επιμετρητικά φύλλα δεν αποτελεί απόδειξη ότι η εργασία είναι ικανοποιητική ή τα υλικά κατάλληλα.
- 17.2.10 Σε περίπτωση μη υποβολής του συνόλου των ανωτέρων εμπρόθεσμα, επιβάλλεται ειδική ποινική ρήτρα σύμφωνα με την παρ.10 του Άρθρου 151 του Ν. 4412/2016, όπως προστέθηκε με το Άρθρο 70 του Ν.4782/2021.

17.3 Έντοκη Προκαταβολή - Πιστοποιήσεις

Η πρόβλεψη ή μη έντοκης προκαταβολής αναφέρεται στο Άρθρο 16 της Διακήρυξης

- 17.3.1 Οι πιστοποιήσεις, οι λογαριασμοί και οι εντολές πληρωμών των εκτελεσθεισών εργασιών θα συντάσσονται σύμφωνα με τις διατάξεις του Άρθρου 152 του Ν.4412/2016, όπως τροποποιήθηκε με το Άρθρο 71 του Ν.4782/2021, τους όρους της Εργολαβικής Σύμβασης και της παρούσας Ειδικής Συγγραφής Υποχρεώσεων
- 17.3.2 Τα στοιχεία που καθορίζονται στο Άρθρο 152 του Ν.4412/2016, όπως τροποποιήθηκε με το Άρθρο 71 του Ν.4782/2021, συντάσσονται με ευθύνη του Αναδόχου, υπογράφονται από αυτόν και υποβάλλονται στην Υπηρεσία.
- 17.3.3 Ο τρόπος σύνταξης των λογαριασμών θα είναι σύμφωνος με τις υποδείξεις της Υπηρεσίας και οι λογαριασμοί θα υποβάλλονται και σε ψηφιακά επεξεργάσιμα αρχεία.
- 17.3.4 Μετά από τη λήξη κάθε μήνα ή άλλης χρονικής περιόδου που ορίζει η σύμβαση για τις τμηματικές πληρωμές, ο ανάδοχος συντάσσει λογαριασμό των ποσών από εργασίες που εκτελέστηκαν, τα οποία οφείλονται σε αυτόν. Οι λογαριασμοί αυτοί στηρίζονται στις επιμετρήσεις των εργασιών και στις δηλώσεις γνωστοποίησης αφανών εργασιών. Απαγορεύεται να περιλαμβάνονται στον λογαριασμό εργασίες που δεν έχουν επιμετρηθεί.
- 17.3.5 Για την πληρωμή εργασιών που αποτελούν συμπληρωματικές ή νέες (υπερσυμβατικές) εργασίες, ο ανάδοχος συντάσσει χωριστό λογαριασμό μετά από

τη συμβατική τακτοποίησή τους, σύμφωνα με τα άρθρα 155, περί επείγουσών και απρόβλεπτων εργασιών, και 156, περί ειδικών θεμάτων - τροποποιήσεων συμβάσεων κατά τη διάρκειά τους, αυξομειώσεων εργασιών - νέων εργασιών, του Ν.4412/2016.

- 17.3.6 Αν δεν προβλέπεται διαφορετικά στη σύμβαση, ημιτελείς εργασίες μπορεί να περιληφθούν στον λογαριασμό με αιτιολογημένη εγκριτική απόφαση του προϊσταμένου της διευθύνουσας υπηρεσίας, αν η φύση τους είναι τέτοια που ενδεχόμενη διακοπή του Έργου δεν θα κατέστρεφε την ημιτελή εργασία. Οι εργασίες αυτές καταχωρούνται σε χωριστό μέρος του λογαριασμού και περιλαμβάνονται με προσωρινή τιμή μειωμένη, ώστε να είναι δυνατή η αυτοτελής αποπεράτωση της εργασίας με το υπόλοιπο της προβλεπόμενης τιμής.
- 17.3.7 Στους λογαριασμούς περιλαμβάνονται επίσης, η αναθεώρηση τιμών, αποζημιώσεις κάθε είδους που έχουν εγκριθεί, αντίτιμο απολογιστικών εργασιών που εκτελέσθηκαν μέσω της εργολαβίας και κάθε άλλη εγκεκριμένη δαπάνη που καταβάλλεται στον ανάδοχο. Στον λογαριασμό περιλαμβάνεται ακόμη και το ποσοστό γενικών εξόδων και οφέλους του εργολάβου της περ. θ' της παρ. 7 του άρθρου 53, αν αυτό δεν περιλαμβάνεται στις συμβατικές τιμές, και το σύνολο μειώνεται κατά το ποσοστό έκπτωσης της δημοπρασίας, αν συντρέχει περίπτωση. Από τους λογαριασμούς αφαιρούνται όλες οι εκκαθαρισμένες απαιτήσεις του Εργοδότη/ Κ.τ.Ε., όπως ποινικές ρήτρες, περικοπές τιμών του άρθρου 159, συμπληρωματική κράτηση εγγύησης, αν γι' αυτήν δεν έχουν κατατεθεί εγγυητικές επιστολές, οπότε γίνεται σχετική μνεία, απόσβεση προκαταβολών, παρακράτηση αξίας χορηγούμενων υλικών, πληρωμές που έγιναν σε βάρος και για λογαριασμό του αναδόχου και γενικά κάθε απαίτηση του Εργοδότη/ Κ.τ.Ε. που δεν έχει ικανοποιηθεί με άλλον τρόπο.
- 17.3.8 Οι λογαριασμοί συντάσσονται πάντοτε ανακεφαλαιωτικοί και συνοδεύονται ιδίως, από ανακεφαλαιωτικό συνοπτικό πίνακα των επιμετρήσεων εργασιών που εκτελέσθηκαν από την αρχή του Έργου, από τα παραστατικά στοιχεία των απολογιστικών εργασιών, από τον πίνακα του υπολογισμού της αναθεώρησης και από τις αποφάσεις που αναγνωρίζουν αποζημιώσεις ή επιβάλλουν ποινικές ρήτρες ή περικοπές ή άλλες απαιτήσεις του Εργοδότη/ Κ.τ.Ε. Από κάθε νεότερο λογαριασμό αφαιρούνται τα ποσά που πληρώθηκαν με τους προηγούμενους λογαριασμούς, καθώς και ποσά που δεν αντιστοιχούν σε επιμετρήσεις ή αφορούν σε λάθη εγκεκριμένων λογαριασμών. Κατά την υποβολή, τον έλεγχο και την έγκριση του λογαριασμού δεν απαιτείται η προσκόμιση των δικαιολογητικών πληρωμής και των παραστατικών πληρωμής των κρατήσεων εκ μέρους του αναδόχου.
- 17.3.9 Η πληρωμή στον ανάδοχο του εργολαβικού ανταλλάγματος γίνεται τμηματικά, με βάση τις επιμετρήσεις των εργασιών που έχουν εκτελεσθεί μέσα στα όρια του χρονοδιαγράμματος εργασιών. Αν από τον ανάδοχο κατασκευασθούν εργασίες πέρα από τις προβλεπόμενες στο χρονοδιάγραμμα, ο Εργοδότης / Κ.τ.Ε. έχει το δικαίωμα να αναβάλει την πληρωμή των επιπλέον εργασιών, ώστε να συμπίσει με τα προβλεπόμενα στο χρονοδιάγραμμα.
- 17.3.10 Οι λογαριασμοί υποβάλλονται στη διευθύνουσα υπηρεσία που τους ελέγχει, τους διορθώνει και τους εγκρίνει μέσα σε έναν (1) μήνα. Αν ο λογαριασμός που έχει υποβληθεί έχει ασάφειες ή ανακρίβειες, σε βαθμό που να είναι δυσχερής η διόρθωσή του, η διευθύνουσα υπηρεσία, με εντολή της προς τον ανάδοχο, επισημαίνει τις ανακρίβειες ή ασάφειες που διαπιστώθηκαν από τον έλεγχο και παραγγέλλει την ανασύνταξη και επανυποβολή του. Στην περίπτωση αυτήν, η οριζόμενη μηνιαία προθεσμία για τον έλεγχο και την έγκριση του λογαριασμού

αρχίζει από την επανυποβολή, ύστερα από την ανασύνταξη από τον ανάδοχο. Ο έλεγχος του λογαριασμού μπορεί να γίνει και από συνεργείο της υπηρεσίας, στο οποίο συμμετέχει ο επιβλέπων το έργο. Ο επιβλέπων υπογράφει τον λογαριασμό, διαπιστώνοντας ότι οι ποσότητες είναι σύμφωνες με τις υποβληθείσες επιμετρήσεις και τα επιμετρητικά στοιχεία, οι τιμές σύμφωνες με τη σύμβαση και τις σχετικές διατάξεις και γενικά, ότι έχουν διενεργηθεί στον λογαριασμό όλες οι περικοπές ή εκπτώσεις ποσών, που προκύπτουν από τον νόμο και την εφαρμογή της σύμβασης. Η παράλειψη εμπρόθεσμου ελέγχου και έγκρισης του λογαριασμού αποτελούν πειθαρχικά παραπτώματα για τα αρμόδια όργανα της διευθύνουσας υπηρεσίας. Ο εγκεκριμένος λογαριασμός αποτελεί το έγγραφο για την πληρωμή του αναδόχου («πληρωτέο εργολαβικό αντάλλαγμα»). Προϋπόθεση πληρωμής του λογαριασμού είναι η προσκόμιση από τον ανάδοχο όλων των απαιτούμενων δικαιολογητικών πληρωμής. Το τιμολόγιο του αναδόχου που αφορά στο ποσό του εργολαβικού ανταλλάγματος που θα πληρωθεί, καθώς και η φορολογική και ασφαλιστική ενημερότητά του προσκομίζονται στην υπηρεσία της αναθέτουσας αρχής που διενεργεί τις πληρωμές, μετά από σχετική ειδοποίησή του. Οι υπέρ τρίτων κρατήσεις στο εργολαβικό αντάλλαγμα γίνονται από την υπηρεσία αυτήν και αποδίδονται απευθείας στους δικαιούχους.

17.3.11 Λογαριασμός που πληρώθηκε χωρίς έλεγχο, λόγω παρέλευσης της πιο πάνω μηνιαίας προθεσμίας, ή που βασίστηκε σε επιμέτρηση που διορθώθηκε, ελέγχεται και διορθώνεται από την υποβολή ή επανυποβολή του και οι προκύπτουσες διαφοροποιήσεις λαμβάνονται υπόψη σε επόμενο λογαριασμό ή κατά τη σύνταξη αρνητικού λογαριασμού. Η διευθύνουσα υπηρεσία ελέγχει, εγκρίνει και διορθώνει τον λογαριασμό με ή και χωρίς την υπογραφή του επιβλέποντος. Όταν συντρέχει περίπτωση σύνταξης αρνητικού λογαριασμού είτε ενδιάμεσα κατά την εξέλιξη του Έργου είτε και κατά τον τελικό λογαριασμό, αυτός μπορεί να συνταχθεί από τη διευθύνουσα υπηρεσία και το ποσό του πρέπει να καταβληθεί από τον ανάδοχο μέσα σε έναν (1) μήνα από την κοινοποίηση του λογαριασμού σε αυτόν, άλλως καταπίπτουν ισόποσα σε βάρος του οι εγγυητικές επιστολές που έχουν κατατεθεί στον κύριο του Έργου, εφόσον δεν υπάρχει ανεξόφλητο εργολαβικό αντάλλαγμα. Αν ασκηθεί ένσταση κατά του αρνητικού λογαριασμού, η κατάπτωση της εγγυητικής επιστολής αναστέλλεται μέχρι την έκδοση απόφασης επ' αυτών.

17.3.12 Απαγορεύεται η εκχώρηση του εργολαβικού ανταλλάγματος ή η κατάσχεσή του στα χέρια του Εργοδότη/ Κ.τ.Ε., καθόλη τη διάρκεια της εκτέλεσής του και για έναν (1) μήνα μετά από την περαίωσή του. Κατ' εξαίρεση, επιτρέπονται: α) η οποτεδήποτε εκχώρηση, εν όλω ή εν μέρει, του πληρωτέου εργολαβικού ανταλλάγματος, όπως αυτό προσδιορίζεται στη σύμβαση του Έργου, κατά τη διάρκεια της εκτέλεσης του Έργου, όταν πρόκειται για την κάλυψη οφειλής του αναδόχου από την προμήθεια υλικών και μηχανημάτων προς εκτέλεση του Έργου ή από παροχή εργασίας που παρασχέθηκε από εργάτες ή υπαλλήλους αυτού, στην εκτέλεση του Έργου ή σε αναγνωρισμένες τράπεζες και λοιπά πιστωτικά ιδρύματα ή νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου και β) η κατάσχεση του εργολαβικού ανταλλάγματος από τους προμηθευτές υλικών και μηχανημάτων του Έργου ή από τους εργάτες και τους υπαλλήλους του, όπως και τους υπεργολάβους που αποδεδειγμένα χρησιμοποιούνται στο έργο από τον ανάδοχο. Επιτρέπεται επίσης, ο συμψηφισμός εκκαθαρισμένων απαιτήσεων του Εργοδότη/ Κ.τ.Ε. κατά του Αναδόχου, που προέρχονται από την εκτέλεση άλλων έργων και μέχρι ποσοστό είκοσι τοις εκατό (20%) από κάθε λογαριασμό του εκτελούμενου Έργου.

- 17.3.13 Όλες οι πληρωμές που γίνονται στον ανάδοχο κατά τη διάρκεια κατασκευής του Έργου, με βάση τους λογαριασμούς, αποτελούν πάντοτε καταβολές έναντι του εργολαβικού ανταλλάγματος που εκκαθαρίζεται μετά την παραλαβή. Σε κάθε πληρωμή προς τον ανάδοχο πραγματοποιούνται κρατήσεις, οι οποίες ανέρχονται σε ποσοστό πέντε τοις εκατό (5%) στην αξία των εργασιών μετά της αναλογούσας αναθεώρησης.
- 17.3.14 Μετά από τη διενέργεια της παραλαβής και την έγκριση του πρωτοκόλλου παραλαβής, ο ανάδοχος συντάσσει και υποβάλλει «τελικό λογαριασμό». Για τον τελικό λογαριασμό εφαρμόζονται ανάλογα οι διατάξεις του παρόντος. Με την έγκριση του τελικού λογαριασμού εκκαθαρίζονται οι εκατέρωθεν απαιτήσεις από τη σύμβαση εκτέλεσης, εκτός από τις απαιτήσεις που προκύπτουν από μεταγενέστερες διαδικασίες διοικητικής, συμβιβαστικής ή δικαστικής επίλυσης διαφορών.

Σημειώνεται ότι κατά την υποβολή κάθε λογαριασμού θα επισυνάπτονται επίσης όλα τα σχετικά δικαιολογητικά κατά το άρθρο 152 του Ν. 4412/2016, οι βεβαιώσεις προόδου, τα δικαιολογητικά / πιστοποιητικά που αφορούν τους ποιοτικούς ελέγχους, καθώς και τα δικαιολογητικά των κρατήσεων, φορολογικής ενημερότητας κ.λπ., που απαιτούνται κατά τους όρους της παρούσας Ε.Σ.Υ., όπως έχουν τροποποιηθεί και ισχύουν και σύμφωνα με την υπόλοιπη κείμενη Νομοθεσία.

Πριν από κάθε προώθηση λογαριασμού για πληρωμή από τον υπόλογο διαχειριστή του έργου θα προσκομίζονται από τον Ανάδοχο, πέρα από τα λοιπά δικαιολογητικά, και τα παραστατικά καταβολής της Εθνικής Τράπεζας της Ελλάδας από τα οποία θα φαίνεται ότι κατατέθηκε στον τηρούμενο εκεί σχετικό λογαριασμό η κράτηση 6% σύμφωνα με την υπ' αριθμ 8371/27-7- 2016/ΥΠΥΜΕΔΙ συμφωνία μεταξύ των Εργοληπτικών Ενώσεων, ΣΤΕΑΤ, ΣΑΤΕ, ΠΕΔΜΕΔΕ, ΠΕΣΕΔΕ, ΠΕΔΜΗΕΔΕ και Π.Ο. ΕΜΔΥΔΑΣ και της υπ' αριθμ. ΔΝΣγ/οικ.42217/ΦΝ466/12.6.2017 απόφασης του Υπουργού Υποδομών και Μεταφορών (Β' 2235) και η κράτηση 2,5% υπέρ των Μηχανικών Τεχνολογικής Εκπαίδευσης (ΤΕ) της ΠΟΜΗΔΕΤΥ, σύμφωνα με την περίπτωση θ της παρ.7 του άρθρου 53 του Ν.4412/2016.

17.4 Αναθεώρηση Τιμών

Για την αναθεώρηση της συμβατικής αξίας εκτέλεσης του Έργου έχουν εφαρμογή οι διατάξεις του άρθρου 153 του Ν. 4412/2016, όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 72 του Ν. 4782/2021

17.5 Τιμές μονάδας νέων εργασιών

Εάν παραστεί η ανάγκη σύνταξης νέων τιμών μονάδας, αυτό θα γίνει σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 156 του Ν. 4412/2016.

Για τις νέες τιμές, θα εφαρμοστεί ο Κανονισμός Περιγραφικών Τιμολογίων Εργασιών (ΦΕΚ 1746Β/19-5-2017) καθώς και τα εγκεκριμένα συμβατικά τιμολόγια, αναλύσεις τιμών που ισχύουν, καθώς και τα περιγραφικά τιμολόγια κατά τις ως άνω διατάξεις. Σε περιπτώσεις εργασιών που δεν καλύπτονται από τα ως άνω τιμολόγια, θα συνταχθούν νέες τιμές από τις τρέχουσες στην αγορά, με την απαιτούμενη αιτιολόγηση και σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 156 του Ν. 4412/2016.

17.6 Αναθεώρηση της συμβατικής αξίας των έργων

Για την αναθεώρηση της συμβατικής αξίας των έργων, ισχύουν οι διατάξεις που καθορίζονται από το άρθρο 153 του Ν. 4412/2016, όπως ισχύει σήμερα.

Σε κάθε Λογαριασμό, για τον προσδιορισμό της αναθεώρησης θα υποβάλλεται Πίνακας κατανομής εργασιών, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο ως άνω άρθρο.

17.7 Απολογιστικές εργασίες

Η αναθέτουσα αρχή, μπορεί να δώσει ειδική εντολή στον Ανάδοχο να εκτελέσει απολογιστικές εργασίες, σύμφωνα με το άρθρο 154 του Ν. 4412/2016, τις οποίες ο Ανάδοχος είναι υποχρεωμένος να εκτελέσει. Ο χρόνος συντήρησης των απολογιστικών εργασιών του έργου, θα είναι ο ίδιος με τον χρόνο συντήρησης των λοιπών εργασιών του έργου.

17.8 Τροποποίηση του προϋπολογισμού

Για την τροποποίηση των ποσοτήτων εργασιών που προβλέπονται στον προϋπολογισμό του έργου ή την προσθήκη νέων εργασιών, έχουν εφαρμογή τα οριζόμενα στα άρθρα 155 και 156 του Ν. 4412/2016.

Ως προς τη διαχείριση των «επί έλασσον δαπανών», θα έχουν εφαρμογή τα οριζόμενα στο οικείο άρθρο της Διακήρυξης της παρούσας εργολαβίας και στην παρ. 3 του άρθρου 156 του Ν. 4412/2016.

Εφόσον προταθεί τροποποίηση των εγκεκριμένων μελετών θα καλείται ο μελετητής που τις συνέταξε προκειμένου να διατυπώσει τις απόψεις του. Γενικά, για την τροποποίηση της μελέτης μετά την υπογραφή της σύμβασης, εφαρμόζονται οι διατάξεις του άρθρου 144 του ν.4412/2016

17.6 Αφανείς Εργασίες

Ο Ανάδοχος απαγορεύεται να καλύψει τα αφανή τμήματα του έργου προτού να ληφθούν τα στοιχεία για τη σύνταξη των σχετικών επιμετρήσεων και πρωτοκόλλων. Οι αφανείς εργασίες που ενσωματώνονται στο έργο, θα καταρτίζονται κατά το χρόνο της εκτέλεσής τους και ποτέ εκ των υστέρων, με τη σύνταξη Πρωτοκόλλων Παραλαβής Αφανών Εργασιών, που θα υπογράφονται από τον ανάδοχο, τον επιβλέποντα και τα μέλη της επιτροπής, σύμφωνα με το άρθρο 136 § 2 του Ν. 4412/2016, με τα οποία θα βεβαιώνεται ότι οι εργασίες αυτές εκτελέστηκαν σύμφωνα με τις προδιαγραφές, την τεχνική περιγραφή και τη μελέτη ή τις τυχόν τροποποιήσεις που επέφερε η Υπηρεσία. Σε αντίθετη περίπτωση, τα πρωτόκολλα θα θεωρούνται άκυρα και οι εργασίες αυτές δεν θα μπορούν να πιστοποιηθούν. Τονίζεται ιδιαίτερα, ότι τα μέλη της επιτροπής παραλαβής αφανών εργασιών, θα πρέπει να ενημερώνονται από τον ανάδοχο τουλάχιστον δύο (2) ημέρες νωρίτερα από την παραλαβή, ειδάλλως η εργασία δεν εκτελείται και δεν παραλαμβάνεται.

Άρθρο 18° Γενικά έξοδα και όφελος Αναδόχου - Επιβαρύνσεις

Το ποσοστό για γενικά και επισφαλή έξοδα, όφελος εργολάβου κ.λπ., είναι δέκα οκτώ στα εκατό (18%) της αξίας των εργασιών, που υπολογίζεται με βάση τις τιμές του Συμβατικού Τιμολογίου και των τυχόν Νέων Τιμών Μονάδας.

Κάθε τιμή μονάδας του Τιμολογίου προσφοράς, περιλαμβάνει όλες τις πάσης φύσεως επιβαρύνσεις στα υλικά, όπως σχετικά επισημαίνεται και στους Γενικούς Όρους του Τιμολογίου. Κατά συνέπεια και σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 26 του Κώδικα Νόμων για Τελωνειακό Δασμολόγιο Εισαγωγής και με τις διατάξεις του Νόμου 3215/1955 και της Ειδικής Συγγραφής Υποχρεώσεων έργου

λοιπής σχετικής και ισχύουσας νομοθεσίας, δεν παρέχεται ουσιαστικά στην Υπηρεσία, που θα εποπτεύσει την εκτέλεση του έργου ή σε άλλη Υπηρεσία, η δυνατότητα να εγκρίνει χορήγηση ή να χορηγήσει οποιαδήποτε βεβαίωση για την παροχή οποιασδήποτε ατέλειας ή απαλλαγής από τους δασμούς και τους υπόλοιπους φόρους, εισφορές και δικαιώματα στα υλικά και είδη εξοπλισμού του έργου, ούτε στους ενδιαφερόμενους δικαίωμα να ζητήσουν χορήγηση τέτοιας ατέλειας ή απαλλαγής έμμεσα ή άμεσα. Έτσι, κάθε τυχόν απαλλαγή, που θα δοθεί κατά την εκτέλεση του έργου, από οποιαδήποτε από τις παραπάνω επιβαρύνσεις θα εκπίπτει προς όφελος του έργου.

Ο Ανάδοχος δεν απαλλάσσεται από τα τέλη διοδίων των κάθε είδους μεταφορικών του μέσων. Επίσης, δεν απαλλάσσεται από τον ειδικό φόρο του άρθρου 17 του Ν.Δ. 3092/54 πάνω στα εισαγόμενα από το εξωτερικό κάθε είδους υλικά, εφόδια κ.λπ., καθώς και από τους φόρους κ.λπ. που αναφέρονται στα Ν.Δ. 4486/66 (ΦΕΚ 131/τΑ'/1966) και 453/66 (ΦΕΚ 16/τΑ/1966) και στη λοιπή ισχύουσα νομοθεσία περί τροποποιήσεως των φορολογικών διατάξεων. Επίσης, ο Ανάδοχος δεν απαλλάσσεται από τους δασμούς και από κάθε άλλο φόρο, τέλος ή δικαίωμα υπέρ του Δημοσίου για καύσιμα και λιπαντικά, σύμφωνα με το Ν. 2366/53 (ΦΕΚ 83/τΑ/10-4-53) Ν. 1081/71 (ΦΕΚ 273/τΑ/27-12-71) και Ν.893/79 (ΦΕΚ 86/τΑ/28-4-79) και τη λοιπή ισχύουσα νομοθεσία.

Τον Ανάδοχο επιβαρύνει η κράτηση 0,07% υπέρ της ενιαίας Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Συμβάσεων για τις συμβάσεις που υπάγονται στο ν. 4013/2011 (ΦΕΚ Α' 204) και συνάπτονται μετά την έναρξη ισχύος του, δηλαδή μετά τις 15/9/2011, η κράτηση ύψους 0,06% υπέρ της Αρχής Εξέτασης Προδικαστικών Προσφυγών, καθώς και οι κρατήσεις της παρ. 11.2.3 της παρούσας, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 53 παρ. 7 περ. θ' του ν. 4412/2016. Πριν από κάθε προώθηση λογαριασμού για πληρωμή από τον υπόλογο του έργου, θα προσκομίζονται από τον Ανάδοχο πέρα από τα λοιπά δικαιολογητικά και τα παραστατικά καταβολής των παραπάνω κρατήσεων.

Ο Φόρος Προστιθέμενης Αξίας (Φ.Π.Α.) επί των τιμολογίων εισπράξεων του Αναδόχου, επιβαρύνει τον Κ.τ.Ε.

Άρθρο 19: Πρόγραμμα Ποιότητας Έργου - Ποιοτικοί έλεγχοι

19.1 Πρόγραμμα Ποιότητας Έργου

19.1.1 Ο Ανάδοχος είναι υποχρεωμένος, σύμφωνα και με τα καθοριζόμενα στο άρθρο 158 του Ν. 4412/2016 και στην υπ' αριθ. ΔΕΕΠΠ/οικ.502/13-10-2000 (ΦΕΚ 1265 Β'/18-10-2000) Απόφαση του Υ.ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε. για την «Εφαρμογή Προγραμμάτων Ποιότητας στα Δημόσια Έργα και Μελέτες», για την ανάπτυξη, τεκμηρίωση και εφαρμογή στο έργο Προγράμματος Ποιότητας Έργου (Π.Π.Ε.), σε πλήρη συμμόρφωση με τους χρονικούς, οικονομικούς, ποιοτικούς κ.λπ. περιορισμούς και όρους που περιλαμβάνονται στην παρούσα Ε.Σ.Υ. και στα λοιπά συμβατικά τεύχη. Για το Π.Π.Ε., έχουν ακόμα εφαρμογή τα οριζόμενα στο άρθρο 158 του Ν. 4412/2016 καθώς και οι αποφάσεις: ΔΙΠΑΔ/οικ.611/24.7.2001 (ΦΕΚ 1013 Β'), ΔΙΠΑΔ/οικ.501/1.7.2003 (ΦΕΚ 928 Β') και ΔΕΕΠΠ/οικ.4/ 19.1.2001 (ΦΕΚ 94 Β'), ΔΕΕΠΠ/οικ.110/12.5.2003 (ΦΕΚ 624Β') του Υφυπουργού Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων και η απόφαση Δ14/43309/5.3.2001 (ΦΕΚ 332 Β') του Υπουργού Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων και κάθε άλλη σχετική απόφαση, όπως ισχύουν σήμερα.

- 19.1.2** Το Π.Π.Ε. θα αποτελεί την τεκμηριωμένη και συστηματική παρουσίαση των ειδικών μέτρων και πρακτικών που θα εφαρμόσει ο Ανάδοχος κατά τη διάρκεια κατασκευής του έργου, για την εξασφάλιση της συμμόρφωσής του με τις απαιτήσεις της Σύμβασης. Θα περιλαμβάνει δε κατ' ελάχιστον τα στοιχεία που αναγράφονται στις «Οδηγίες υποχρεωτικής εφαρμογής για το περιεχόμενο, τον έλεγχο και την έγκριση Προγράμματος Ποιότητας Έργου» αρ. πρωτ. ΔΠΑΔ/ΟΙΚ/611/24-7-2001 (ΦΕΚ 1013/τΒ/2-8-2001), όπως ισχύει σήμερα. Ιδιαίτερη σημασία θα πρέπει να δοθεί στα υποπρογράμματα ελέγχου και δοκιμών. Το ΠΠΕ έχει το χαρακτήρα εσωτερικού κανονιστικού εγγράφου της εργολαβίας και πρέπει να παρέχει όλα τα εργαλεία παρακολούθησης και ελέγχου του έργου, συγκέντρωσης των στοιχείων προόδου του έργου, τεκμηρίωσης των εκτελεσμένων εργασιών και των αποτελεσμάτων των ελέγχων και αρχειοθέτησής τους. Το ΠΠΕ ενσωματώνει και κωδικοποιεί όλες τις απαιτήσεις των συμβατικών τευχών, περιγράφει τις φάσεις ανάπτυξης του έργου και τις αντίστοιχες δραστηριότητες, περιλαμβάνει τους πόρους και τις μεθοδολογίες κατασκευής του έργου, είναι σε πλήρη εναρμόνιση με το Χρονοδιάγραμμα του έργου, καθορίζει τον τρόπο οργάνωσης και διοίκησης του έργου, καθορίζει τις επί μέρους ευθύνες, τα σημεία προς επιθεώρηση και έγκριση και τις μεθόδους αναφοράς, καθορίζει τον τρόπο και λεπτομέρειες διαχείρισης, συγκέντρωσης και αρχειοθέτησης των στοιχείων κατασκευής και ελέγχων ώστε να ικανοποιούνται οι απαιτήσεις ικνηλασιμότητας
- 19.1.3** Τα θέματα που περιλαμβάνονται στο πρόγραμμα ποιότητας, ανάλογα με την έκταση και το περιεχόμενό τους, είναι δυνατό να επισυνάπτονται σε παραρτήματα.
- 19.1.4** Ο ανάδοχος θα υποβάλλει στην Υπηρεσία το Π.Π.Ε. με όλα τα υποστηρικτικά του έγγραφα στοιχεία για έλεγχο, σχολιασμό και έγκριση. Τα εγκεκριμένα έγγραφα του Π.Π.Ε. θα αποτελούν τα ελεγχόμενα έγγραφα ποιότητας, τα οποία ο ανάδοχος είναι υποχρεωμένος να εφαρμόζει σε κάθε περίπτωση.
- 19.1.5** Το Πρόγραμμα Ποιότητας πρέπει να είναι εύχρηστο και εύκολα εφαρμόσιμο, να βασίζεται σε συγκεκριμένες διαδικασίες με γνώμονα την επίτευξη των στόχων του Έργου, να επικεντρώνεται στη Διασφάλιση Ποιότητας (Quality Assurance - QA) και στα αποτελέσματα του Ποιοτικού Ελέγχου (Quality Control - QC) και να βασίζεται σε ομαδική εργασία (το κάθε εμπλεκόμενο μέλος οφείλει να αναλαμβάνει την ευθύνη της εργασίας του).
- 19.1.6** Η Υπηρεσία διατηρεί το δικαίωμα να διενεργεί επιθεωρήσεις για τη διαπίστωση της συμμόρφωσης του Αναδόχου με τις απαιτήσεις του Προγράμματος Ποιότητας.
- 19.1.7** Για την ανάπτυξη και εφαρμογή του Προγράμματος Ποιότητας, δεν θα καταβληθεί στον Ανάδοχο οποιαδήποτε αμοιβή, γιατί οι σχετικές δαπάνες θεωρούνται ότι έχουν περιληφθεί ανηγμένα στην οικονομική προσφορά του.
- 19.2** Υποπρόγραμμα Ελέγχου και Δοκιμών
- 19.2.1** Το Υποπρόγραμμα Ελέγχου και Δοκιμών που είναι μέρος των Προγραμμάτων Ενεργειών του Προγράμματος Ποιότητας, θα αναφέρεται στα ανεξάρτητα τμήματα των κατασκευών /εξοπλισμού και θα είναι σε συμφωνία με τα συμβατικά τεύχη του έργου. Το Υποπρόγραμμα θα περιλαμβάνει τουλάχιστον :

- i. Όλες τις λεπτομέρειες των διαδικασιών και μεθόδων δειγματοληψίας, δοκιμών και ελέγχων.
- ii. Συσχετισμό με τις σχετικές προδιαγραφές.
- iii. Χρονικό καθορισμό των δραστηριοτήτων, σχετικά με :
 - α. τις δειγματοληψίες,
 - β. τους ελέγχους / δοκιμές,
 - γ. τις εγκρίσεις από την Επίβλεψη,
 - δ. την υποβολή στην Επίβλεψη των αποτελεσμάτων (ελέγχων / δοκιμών υλικών και κατασκευών) και των υπαρχόντων πιστοποιητικών ποιότητας / καταλληλότητας υλικών και έτοιμων προϊόντων,
- iv. Τα εργαστήρια ελέγχου,
- v. Τους υπευθύνους μηχανικούς,
- vi. Κάθε άλλη απαραίτητη πληροφορία.

19.2.2 Ο χρονικός καθορισμός των παραπάνω δραστηριοτήτων, θα είναι σύμφωνα με το Χρονοδιάγραμμα του Έργου.

19.3 Αρχεία και υποβολή αποτελεσμάτων, πιστοποιητικών, προγραμμάτων και άλλων παραδοτέων

19.3.1 Η υποβολή των αποτελεσμάτων του ελέγχου ποιότητας στην επίβλεψη θα γίνεται άμεσα. Θα περιλαμβάνει τις απαιτούμενες προδιαγραφές, στατιστικές αναλύσεις και συμπεράσματα ως προς τη συμφωνία με τις προδιαγραφές. Στο αρχείο του Αναδόχου θα πρέπει να φαίνεται πλήρης συνέχεια της διαδικασίας, από τη δειγματοληψία μέχρι τις τελικές δοκιμές.

19.3.2 Ο Ανάδοχος θα ενημερώνει την Επίβλεψη σε εύθετο χρόνο για κάθε λεπτομέρεια που αφορά επιθεώρηση και δοκιμές υλικών ή κατασκευής ή εξοπλισμού και τις σχετικές δειγματοληψίες.

19.3.3 Ο αριθμός των ελέγχων που θα γίνουν θα είναι υποχρεωτικά τουλάχιστον ίσος σε είδος και αριθμό με τους προβλεπόμενους στις Τεχνικές Προδιαγραφές καθώς και τους κανονισμούς κ.λπ. στους οποίους αυτή παραπέμπει.

19.3.4 Όλα τα αποτελέσματα των ελέγχων θα καταγράφονται και θα αποτελούν ιδιαίτερο Αρχείο Ελέγχων. Τα αποτελέσματα των ελέγχων αυτών, συνιστούν δικαιολογητικά των ενδιάμεσων και τελικών πληρωμών. Αποδεκτά αποτελέσματα τέτοιων ελέγχων δεν απαλλάσσουν τον Ανάδοχο από την ευθύνη ποιότητας του έργου, σύμφωνα με τα Συμβατικά Τεύχη.

19.4 Εργαστήριο Εργοταξίου - Άλλα Εργαστήρια

19.4.1 Ο Ανάδοχος υποχρεούται να δηλώσει στην Υπηρεσία τα εργαστήρια στα οποία θα γίνονται οι δοκιμές. Τα προτεινόμενα εργαστήρια θα πρέπει να είναι πιστοποιημένα και να έχουν την έγκριση της Υπηρεσίας.

19.4.2 Η Υπηρεσία διατηρεί το δικαίωμα να καλέσει οποιοδήποτε κρατικό εργαστήριο για ελέγχους και ο Ανάδοχος υποχρεούται να τους διευκολύνει.

19.4.3 Ειδικότερα για τα εργαστήρια εκτός εργοταξίου, ισχύουν τα ακόλουθα:

Ο Ανάδοχος μέσα σε τριάντα (30) ημέρες από την υπογραφή της Σύμβασης θα πρέπει να προτείνει στην Υπηρεσία:

- εργαστήρια για την κατηγορία εργασιών σκυροδέματος,
- εργαστήρια για την κατηγορία εργασιών οδοποιίας.

Επίσης, ως «αναγνωρισμένα» κάτω από το πνεύμα της παρούσης Ε.Σ.Υ, θα θεωρηθούν και άλλα εργαστήρια της αλλοδαπής, εφόσον λειτουργούν νόμιμα σε άλλες χώρες - μέλη της Ε.Ε. και του Ε.Ο.Χ. και διαθέτουν τα απαραίτητα προσόντα (από πλευράς εξοπλισμού, οργάνωσης και στελέχωσης), για τη λειτουργία τους ως «αναγνωρισμένων εργαστηρίων», σύμφωνα με τη νομοθεσία του αντίστοιχου κράτους -μέλους της Ε.Ε. και του Ε.Ο.Χ., στο οποίο είναι εγκατεστημένα και είναι καταλλήλως διαπιστευμένα. Τα παραπάνω προσόντα του «αναγνωρισμένου εργαστηρίου» της αλλοδαπής, αποδεικνύονται με την προσκόμιση επίσημων εγγράφων του κράτους - μέλους της Ε.Ε. και του Ε.Ο.Χ. ή / και οποιωνδήποτε άλλων στοιχείων θεωρήσει ως επαρκή η Υπηρεσία.

Ο Ανάδοχος υποχρεούται να διευκολύνει τον έλεγχο της Υπηρεσίας σε όλη τη διάρκεια εκτέλεσης των δοκιμών. Τα αποτελέσματα των δοκιμών που εκτελούνται σε άλλα πλην του εργοταξιακού εργαστήρια, θα υποβάλλονται στην Υπηρεσία σε εύλογο χρόνο που θα συμφωνηθεί. Σε περίπτωση εκτέλεσης δοκιμών ή / και ερευνών (για τις οποίες δεν προβλέπεται αμοιβή του, σύμφωνα με τους όρους δημοπράτησης) σε εργαστήρια της αλλοδαπής, ο Ανάδοχος υποχρεούται να καλύψει τη δαπάνη ταξιδιών εκπροσώπων της επίβλεψης καθώς και τη δαπάνη διαμονής τους. Η Υπηρεσία διατηρεί το δικαίωμα να καλεί οποιαδήποτε κρατικά εργαστήρια για ελέγχους και ο Ανάδοχος υποχρεούται να διευκολύνει τους ελέγχους.

19.5 Κανονισμοί και γενικές υποχρεώσεις

19.5.1 Ο καθορισμός των οποιονδήποτε στοιχείων και οδηγιών εκτέλεσης των εργασιών, που προβλέπεται από τα Συμβατικά Τεύχη, δεν απαλλάσσει τον Ανάδοχο από την υποχρέωση να λαμβάνει όλα τα απαραίτητα μέτρα για την άρτια εκτέλεση και εμφάνιση των επί μέρους εργασιών που συνθέτουν το έργο. Έστω και αν δεν ορίζεται κάτι στα Συμβατικά Τεύχη ή στις οδηγίες και εντολές της Υπηρεσίας, κάθε απλό ή σύνθετο τμήμα του έργου πρέπει να είναι άρτιο, τόσο ως προς την κατασκευή και άμεμπτη εμφάνισή του, όσο και ως προς την εναρμόνισή του με τα λοιπά τμήματα του έργου και να πληροί το σκοπό που προορίζεται να εξυπηρετήσει. Για τον ποιοτικό έλεγχο των υλικών των τμηματικών και ολοκληρωμένων κατασκευών, ισχύουν τα αναφερόμενα στην παρ. 1 του άρθρου 159 του Ν. 4412/2016.

19.5.2 Ο Ανάδοχος υποχρεούται να ελέγχει τα υλικά, τις κατασκευές και εξοπλισμούς με μέριμνα και δαπάνες του, ως προς την επάρκεια, ποιότητα, καταλληλότητα και συμβατότητά τους προς την Ε.Σ.Υ. και τις Τεχνικές Προδιαγραφές και τους κώδικες, κανονισμούς, προδιαγραφές που αυτές παραπέμπουν.

19.5.3 Ο έλεγχος ποιότητας αφορά όλες τις φάσεις του Έργου, δηλαδή τις κατασκευές, τη συντήρηση του έργου καθώς και τυχόν μελέτες που θα συνταχθούν.

19.5.4 Ο Κ.τ.Ε. θα ασκήσει δια της Υπηρεσίας Επίβλεψης έλεγχο ποιότητας (quality control) των υλικών, κατασκευών, εξοπλισμού και έλεγχο διασφάλισης ποιότητας (quality assurance), στην έκταση που θα κρίνει αναγκαία. Η Υπηρεσία δικαιούται να

παρεμβαίνει με παρατηρήσεις και υποδείξεις που θα αφορούν στην ποιότητα των υλικών, κατασκευών και εξοπλισμού.

19.5.5 Για τις διαδικασίες και τις επιπτώσεις σε περιπτώσεις ακαταλληλότητας υλικών και προκατασκευασμένων στοιχείων, ελαττωμάτων της κατασκευής και παραλείψεων της συντήρησης, ισχύουν γενικά όσα αναφέρονται στα άρθρο 159 του Ν. 4412/2016.

Σε περίπτωση απαίτησης ελέγχων υψηλότερων προδιαγραφών καθώς και σε περίπτωση διαφωνιών ως προς τα αποτελέσματα ελέγχων, ο Κύριος του Έργου διατηρεί το δικαίωμα να ορίζει κατάλληλο εργαστήριο για τους ελέγχους αυτούς.

19.6 Έλεγχοι Ποιότητας από Ειδικό Σύμβουλο Ποιότητας

Πέραν των ελέγχων ποιότητας των προηγούμενων παραγράφων, μπορεί να διενεργούνται έλεγχοι ποιότητας των κατασκευαζόμενων έργων και από ειδικό Σύμβουλο που προσλαμβάνεται με απόφαση του Υπουργού Οικονομίας και Οικονομικών ύστερα από σχετικό διαγωνισμό, με την οποία θα ρυθμίζονται όλα τα σχετικά θέματα με τον τρόπο διενέργειας των ελέγχων, την υποχρέωση των υπηρεσιών για παροχή στοιχείων και πληροφοριών στο Σύμβουλο, ώστε να διευκολύνεται στο έργο του, την ελεύθερη πρόσβαση σε όλους τους χώρους κατασκευής του έργου και στις πηγές λήψης των υλικών, την ακώλυτη πραγματοποίηση δειγματοληψιών, τη συνεργασία των υπηρεσιών και των εργαστηρίων της Γ.Γ.Υ. του Υπ.Υ.ΜΕ., τον τρόπο αποκατάστασης των διαπιστούμενων ελαττωμάτων και τυχόν επίλυση διαφωνιών και ρυθμίζονται λοιπά θέματα για την αποτελεσματικότητα του ποιοτικού ελέγχου.

Ο Ανάδοχος υποχρεούται να διευκολύνει τον Ειδικό Σύμβουλο Ποιότητας με όλα τα μέσα που διαθέτει στη διενέργεια ελέγχων ποιότητας και να συμμορφώνεται πλήρως και χωρίς καθυστέρηση στα πορίσματα του ελέγχου. Η Έκθεση ελέγχου ποιότητας του Ειδικού Συμβούλου Ποιότητας, έχει το χαρακτήρα της ειδικής διαταγής προς τον Ανάδοχο της παρ. 3 του άρθρου 159 του Ν. 4412/2016, χωρίς δικαίωμα του Αναδόχου να αμφισβητήσει με οιονδήποτε τρόπο το χαρακτήρα αυτόν της Έκθεσης ελέγχου ποιότητας. Στη συνέχεια, ακολουθείται η διαδικασία των παρ. 4 έως 10 του άρθρου 159 του Ν. 4412/2016.

Άρθρο 19° Διεύθυνση έργου- Εκλογή προσωπικού

Κατά την υπογραφή της σύμβασης κατασκευής του έργου ο ανάδοχος θα δηλώσει στην Υπηρεσία τον Αντίκλητο του σύμφωνα με το αρ. 135 του ν.4412/2016, την διεύθυνση των κεντρικών γραφείων του, καθώς και το εντεταλμένο προσωπικό που θα βρίσκεται σε αυτά. Καθ' όλη την διάρκεια εκτέλεσης του έργου απαιτείται **η συνεχής παρουσία ενός (1) Πολιτικού ή Τοπογράφου Μηχανικού επί τόπου του έργου** οι οποίοι θα πρέπει να είναι αποδεκτοί από την Δ/νουσα Υπηρεσία σύμφωνα με και τις απαιτήσεις του αρ. 139 του ν.4412/2016. Για το παραπάνω προσωπικό, που αποτελεί την ελάχιστη στελέχωση απαιτείται προσκόμιση στην διευθύνουσα Υπηρεσία βεβαίωσης του οικείου ασφαλιστικού φορέα στην οποία θα αναγράφεται ο χρόνος ασφάλισης των εργαζομένων, έγγραφα τα οποία αποδεικνύουν την υπαλληλική σχέση με τον ανάδοχο (σύμβαση θεωρημένη με Δ.Ο.Υ., πρόσληψη κ.λ.π) και ισχύουν οι διατάξεις του άρθρου 139 του Ν.4412/2016.

Η Υπηρεσία μπορεί κατά την απόλυτη κρίση της να μην δώσει την έγκριση της για τον προτεινόμενο μηχανικό, σε περίπτωση κατά την οποία θεωρήσει ότι αυτός δεν έχει τα απαραίτητα προσόντα και πείρα ή δεν είναι κατάλληλος για την παραπάνω θέση.

Η Υπηρεσία μπορεί να διατάσσει την στελέχωση του εργοταξίου με πρόσθετο προσωπικό, όταν κατά την κρίση της θεωρήσει ότι είναι απαραίτητο.

Ρητά καθορίζεται ότι ο διορισμός των υπόψη προσώπων του αναδόχου σε καμία περίπτωση δεν απαλλάσσει τον τελευταίο από τις ευθύνες του και τις υποχρεώσεις του, ο δε

ανάδοχος παραμένει πάντοτε αποκλειστικά και εξ ολοκλήρου υπεύθυνος απέναντι στην Υπηρεσία.

Άρθρο 20° Απαιτούμενα μέτρα ασφάλειας και υγείας στο εργοτάξιο

Η έννοια του εργοταξίου ορίζεται στο άρθρο 2 παρ.1 σε συνδυασμό με το παράρτημα Ι του άρθρου 12 του ΠΔ 305/96. Ο ανάδοχος έχει την υποχρέωση για την τήρηση των διατάξεων της εργατικής νομοθεσίας, των διατάξεων και κανονισμών για την πρόληψη ατυχημάτων του προσωπικού του, του προσωπικού του Φορέα του έργου και οποιουδήποτε τρίτου, ώστε να εξαλείφονται ή να ελαχιστοποιούνται οι κίνδυνοι ατυχημάτων ή επαγγελματικών ασθενειών κατά τη φάση κατασκευής του έργου: ΠΔ 305/96 (άρ. 7-9), Ν. 3850/10 (άρ. 42).

20.1 Στα πλαίσια της ευθύνης του, ο ανάδοχος υποχρεούται :

- Να εκπονεί κάθε σχετική μελέτη (στατική ικριωμάτων, μελέτη προσωρινής σήμανσης έργων κλπ.) και να λαμβάνει όλα τα σχετικά μέτρα.
- Να λαμβάνει μέτρα προστασίας σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία στο Σχέδιο Ασφάλειας και Υγείας (ΣΑΥ), όπως αυτό ρυθμίζεται με τις αποφάσεις του (τ.) ΥΠΕΧΩΔΕ: ΔΙΠΑΔ/οικ.177/2-3-01, ΔΕΕΠΠ/85/14-5-01 και ΔΙΠΑΔ/οικ.889/27-11-02, στο χρονοδιάγραμμα του έργου, καθώς και τις ενδεχόμενες τροποποιήσεις ή άλλες αναγκαίες αναπροσαρμογές των μελετών κατά τη φάση κατασκευής του έργου.
- Να επιβλέπει ανελλιπώς την ορθή εφαρμογή των μέτρων ασφάλειας και υγείας των εργαζομένων, να τους ενημερώνει - εκπαιδεύει για την αναγκαιότητα τήρησης των μέτρων αυτών κατά την εργασία, να ζητά τη γνώμη τους και να διευκολύνει τη συμμετοχή τους σε ζητήματα ασφάλειας και υγείας: ΠΔ 1073/81 (άρ. 111), ΠΔ 305/96 (άρ.10,11), Ν.3850/10 (άρ. 42- 49).

20.2 Ο ανάδοχος υποχρεούται να τηρεί τα ακόλουθα :

- Να διαβιβάσει στην αρμόδια Επιθεώρηση Εργασίας πριν από την έναρξη των εργασιών, την εκ των προτέρων γνωστοποίηση, προκειμένου για εργοτάξιο με προβλεπόμενη διάρκεια εργασιών που θα υπερβαίνει τις 30 εργάσιμες ημέρες και στο οποίο θα ασχολούνται ταυτόχρονα περισσότεροι από 20 εργαζόμενοι ή ο προβλεπόμενος όγκος εργασίας θα υπερβαίνει τα 500 ημερομίσθια: ΠΔ 305/96 (άρ. 3 παρ. 12 και 13). Η γνωστοποίηση καταρτίζεται σύμφωνα με το παράρτημα ΙΙΙ του άρθρου 12 του ΠΔ 305/96.
- Να ακολουθήσει τις υποδείξεις - προβλέψεις των ΣΑΥ-ΦΑΥ τα οποία αποτελούν τμήμα της τεχνικής μελέτης του έργου (οριστικής ή εφαρμογής) σύμφωνα με το Π.Δ. 305/96 (άρ.3 παρ.8)
- Να αναπτύξει, να αναπροσαρμόσει και να συμπληρώσει τα ΣΑΥ-ΦΑΥ της μελέτης (τυχόν παραλήψεις που θα διαπιστώσει ο ίδιος ή που θα του ζητηθούν από την Υπηρεσία), σύμφωνα με τη μεθοδολογία που θα εφαρμόσει στο έργο ανάλογα με την κατασκευαστική του δυσκολία, τις ιδιαιτερότητές του, κλπ (μέθοδος κατασκευής, ταυτόχρονη εκτέλεση φάσεων εργασιών, πολιτική ασφάλειας, οργάνωση, εξοπλισμός, κλπ).
- Να αναπροσαρμόσει τα ΣΑΥ-ΦΑΥ ώστε να περιληφθούν σε αυτά εργασίες που θα προκύψουν λόγω τροποποίησης της εγκεκριμένης μελέτης και για τις οποίες θα απαιτηθούν τα προβλεπόμενα από την ισχύουσα νομοθεσία, μέτρα ασφάλειας και υγείας : ΠΔ 305/96 (άρ. 3 παρ.9).
- Να τηρήσει τα ΣΑΥ-ΦΑΥ στο εργοτάξιο, κατά την εκτέλεση του έργου: ΠΔ 305/96 (άρ. 3 παρ.10) και ΥΑ ΔΙΠΑΔ/οικ/889/2002 (παρ.2.9Δ) του (τ.) ΥΠΕΧΩΔΕ και να τα έχει στη διάθεση των ελεγκτικών αρχών.

20.3 Συμπληρωματικές αναφορές στο Σχέδιο Ασφάλειας Υγείας (ΣΑΥ) και στο Φάκελο Ασφάλειας Υγείας (ΦΑΥ):

Το ΣΑΥ αποσκοπεί στην πρόληψη και στον περιορισμό των κινδύνων για τους εργαζόμενους και για τα άλλα εμπλεκόμενα μέρη που παρευρίσκονται στο εργοτάξιο κατά τη διάρκεια κατασκευής του έργου.

Ο ΦΑΥ αποσκοπεί στην πρόληψη και στον περιορισμό των κινδύνων για όσους μελλοντικά ασχοληθούν με τη συντήρηση ή την επισκευή του έργου.

Το περιεχόμενο του ΣΑΥ και του ΦΑΥ αναφέρεται στο ΠΔ 305/96 (άρ.3 παρ.5-7)

Η υποχρέωση εκπόνησης ΣΑΥ προβλέπεται σύμφωνα με το ΠΔ 305/96 (άρ. 3 παρ.4), όταν:

- α. Απαιτείται Συντονιστής στη φάση της μελέτης, δηλ. όταν θα απασχοληθούν περισσότερα του ενός συνεργεία στην κατασκευή.
- β. Οι εργασίες που πρόκειται να εκτελεστούν ενέχουν ιδιαίτερους κινδύνους: Π.Δ.305/96 (άρ.12 παράρτημα ΙΙ).
- γ. Απαιτείται εκ των προτέρων γνωστοποίηση στην αρμόδια επιθεώρηση εργασίας.
- δ. Για την έναρξη των οικοδομικών εργασιών, επιβάλλεται με ευθύνη του κυρίου ή του έχοντος νόμιμο δικαίωμα: θεώρηση του σχεδίου και του φακέλου ασφαλείας και υγείας (ΣΑΥ,ΦΑΥ) του έργου από την αρμόδια Επιθεώρηση Εργασίας σύμφωνα με το άρθρο 7 παρ.1 εδάφιο α' του Ν 4030/2011 (ΦΕΚ 249/Α/25-11-2011) και την αρ. πρωτ. 10201/27-3-2012 εγκύκλιο του Ειδ. Γραμματέα του Σ.ΕΠ.Ε.

Ο ΦΑΥ καθιερώνεται ως απαραίτητο στοιχείο για την προσωρινή και την οριστική παραλαβή κάθε Δημόσιου Έργου σύμφωνα με το αρ. 170 και αρ. 172 του ν.4412/2016

- Μετά την αποπεράτωση του έργου, ο ΦΑΥ φυλάσσεται με ευθύνη του Κυρίου του Έργου και το συνοδεύει καθ' όλη τη διάρκεια της ζωής του : ΠΔ 305/96 (άρ. 3 παρ.11) και ΥΑ ΔΙΠΔΔ/οικ/889/2002 (παρ.2.9Δ) του (τ.) ΥΠΕΧΩΔΕ.

Διευκρινίσεις σχετικά με την εκπόνηση του ΣΑΥ και την κατάρτιση του ΦΑΥ περιλαμβάνονται στην ΕΓΚΥΚΛΙΟ 6 με αρ. πρωτ. ΔΙΠΔΔ/οικ/215/31-3-2008 του (τ.) ΥΠΕΧΩΔΕ.

20.4 Ανάθεση καθηκόντων σε τεχνικό ασφαλείας, γιατρό εργασίας – τήρηση στοιχείων ασφαλείας και υγείας

Ο ανάδοχος υποχρεούται :

- Να αναθέσει καθήκοντα τεχνικού ασφαλείας αν στο έργο απασχολήσει λιγότερους από 50 εργαζόμενους σύμφωνα με το Ν. 3850/10 (άρ.8 παρ.1 και άρ.12 παρ.4).
- Να αναθέσει καθήκοντα τεχνικού ασφαλείας **και** ιατρού εργασίας, αν απασχολήσει στο έργο 50 και άνω εργαζόμενους, σύμφωνα με το Ν.3850/10 (άρ.8 παρ.2 και άρ. 4 έως 25).

Τα παραπάνω καθήκοντα μπορεί να ανατεθούν σε εργαζόμενους στην επιχείρηση ή σε άτομα εκτός της επιχείρησης ή να συναφθεί σύμβαση με τις Εξωτερικές Υπηρεσίες Προστασίας και Πρόληψης ή να συνδυαστούν αυτές οι δυνατότητες. Η ανάθεση καθηκόντων σε άτομα εντός της επιχείρησης γίνεται εγγράφως από τον ανάδοχο και αντίγραφό της κοινοποιείται στην τοπική Επιθεώρηση Εργασίας, συνοδεύεται δε απαραίτητα από αντίστοιχη δήλωση αποδοχής του αρ. 9 του Ν.3850/2010

Στα πλαίσια των υποχρεώσεων του αναδόχου καθώς και των: τεχνικού ασφαλείας και ιατρού εργασίας, εντάσσεται και η υποχρεωτική τήρηση στο εργοτάξιο, των ακόλουθων στοιχείων :

- Γραπτή εκτίμηση προς τον ανάδοχο, από τους τεχνικό ασφαλείας και ιατρό εργασίας, των υφισταμένων κατά την εργασία κινδύνων για την ασφάλεια και την υγεία, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που αφορούν ομάδες εργαζομένων που εκτίθενται σε ιδιαίτερους κινδύνους Ν.3850/10 (άρ.43 παρ. 1 α και παρ.3-8).

- Βιβλίο υποδείξεων τεχνικού ασφαλείας και γιατρού εργασίας στο οποίο θα αναγράφουν τις υποδείξεις τους ο Τεχνικός ασφαλείας και ο γιατρός εργασίας Ν.3850/10 (άρ.14 παρ.1 και άρ.17 παρ.1).

Ο ανάδοχος υποχρεούται να λαμβάνει ενυπόγραφα γνώση των υποδείξεων αυτών. Το βιβλίο υποδείξεων τεχνικού ασφαλείας και γιατρού εργασίας σεληδομετρείται και θεωρείται από την αρμόδια επιθεώρηση εργασίας. Αν ο ανάδοχος διαφωνεί με τις γραπτές υποδείξεις και συμβουλές του τεχνικού ή του ιατρού εργασίας (Ν 3850/10 άρ.20 παρ.4), οφείλει να αιτιολογεί τις απόψεις του και να τις κοινοποιεί και στην Επιτροπή Υγείας και Ασφάλειας (Ε.Υ.Α.Ε) ή στον εκπρόσωπο των εργαζομένων των οποίων η σύσταση και οι αρμοδιότητες προβλέπονται από τα άρθρα 4 και 5 του Ν.3850/10. Σε περίπτωση διαφωνίας η διαφορά επιλύεται από τον επιθεωρητή εργασίας και μόνο.

Επίσης θα πρέπει από μέρους του αναδόχου να τηρείται:

- Βιβλίο ατυχημάτων στο οποίο θα περιγράφεται η αιτία και η περιγραφή του ατυχήματος και να το θέτει στη διάθεση των αρμόδιων αρχών Ν.3850/10 (άρ.43 παρ.2β). Τα μέτρα που λαμβάνονται για την αποτροπή επανάληψης παρόμοιων ατυχημάτων, καταχωρούνται στο βιβλίο υποδείξεων τεχνικού ασφαλείας. Ο ανάδοχος οφείλει να αναγγέλλει στις αρμόδιες επιθεωρήσεις εργασίας, στις πλησιέστερες αστυνομικές αρχές και στις αρμόδιες υπηρεσίες του ασφαλιστικού οργανισμού στον οποίο υπάγεται ο εργαζόμενος όλα τα εργατικά ατυχήματα εντός 24 ωρών και εφόσον πρόκειται περί σοβαρού τραυματισμού ή θανάτου, να τηρεί αμετάβλητα όλα τα στοιχεία που δύναται να χρησιμεύσουν για εξακρίβωση των αιτιών του ατυχήματος Ν.3850/10 (άρ.43 παρ.2α).
- Κατάλογο των εργατικών ατυχημάτων που είχαν ως συνέπεια για τον εργαζόμενο ανικανότητα εργασίας μεγαλύτερη των τριών εργάσιμων ημερών Ν.3850/10 (άρ.43 παρ.2γ).
- Ιατρικό φάκελο κάθε εργαζόμενου Ν 3850/10 (άρ.18 παρ.9).

20.5 Ημερολόγιο Μέτρων Ασφάλειας (ΗΜΑ)

Ο ανάδοχος υποχρεούται να τηρεί στο εργοτάξιο Ημερολόγιο Μέτρων Ασφάλειας (ΗΜΑ) και όταν απαιτείται εκ των προτέρων γνωστοποίηση στην αρμόδια επιθεώρηση εργασίας, πριν την έναρξη των εργασιών στο εργοτάξιο σύμφωνα με το ΠΔ 305/96 (άρ.3 παρ.14) σε συνδυασμό με την Υ.Α 130646/1984 του (τ.) Υπουργείου Εργασίας. Το ΗΜΑ θεωρείται, σύμφωνα με την παραπάνω Υ.Α, από τις κατά τόπους Δ/νσεις, Τμήματα ή Γραφεία Επιθεώρησης Εργασίας και συμπληρώνεται από τους επιβλέποντες μηχανικούς του αναδόχου και της Δ/νουσας Υπηρεσίας, από τους υπόχρεους για την διενέργεια των τακτικών ελέγχων ή δοκιμών για ό, τι αφορά τα αποτελέσματα των ελέγχων ή δοκιμών, από το αρμόδιο όργανο ελέγχου όπως ο επιθεωρητής εργασίας, κλπ: ΠΔ 1073/81 (άρ.113), Ν.1396/83 (άρ. 8) και την Εγκύκλιο 27 του (τ.) ΥΠΕΧΩΔΕ με αρ.πρωτ. ΔΕΕΠΠ/208 /12-9-2003.

20.6 Συσχετισμός Σχεδίου Ασφάλειας Υγείας (ΣΑΥ) και Ημερολογίου Μέτρων Ασφάλειας (ΗΜΑ)

Για την πιστή εφαρμογή του Σ ΑΥ κατά την εξέλιξη του έργου, πρέπει αυτό να συσχετίζεται με το Η Μ Α. Στα πλαίσια του συσχετισμού αυτού, να σημειώνεται στο Η.Μ.Α. κάθε αναθεώρηση και εμπλουτισμός του ΣΑΥ και επίσης σε ειδική στήλη του, να γίνεται παραπομπή των αναγραφόμενων υποδείξεων / διαπιστώσεων στην αντίστοιχη σελίδα του ΣΑΥ. Με τον τρόπο αυτό διευκολύνεται και επιτυγχάνεται ο στόχος της πρόληψης του ατυχήματος.

20.7 Απαιτούμενα μέτρα ασφαλείας και υγείας κατά την εκτέλεση όλων των εργασιών στο εργοτάξιο.

Ο ανάδοχος υποχρεούται να τηρεί στο εργοτάξιο, κατά την εκτέλεση όλων των εργασιών, τα παρακάτω μέτρα ασφαλείας και υγείας:

- Την ευκρινή και εμφανή σήμανση και περίφραξη του περιβάλλοντα χώρου του εργοταξίου με ιδιαίτερη προσοχή στη σήμανση και περίφραξη των επικίνδυνων θέσεων: ΠΔ 105/95, ΠΔ 305/96 (άρ.12 παράρτ. IV μέρος Α, παρ. 18.1).

- Τον εντοπισμό και τον έλεγχο προϋπαρχουσών της έναρξης λειτουργίας του εργοταξίου ηλεκτρικών εγκαταστάσεων και εκτροπή τυχόν υπαρχόντων εναερίων ηλεκτροφόρων αγωγών έξω από το εργοτάξιο, ώστε να παρέχεται προστασία στους εργαζόμενους από τον κίνδυνο ηλεκτροπληξίας : ΠΔ 1073/81 (άρ.75-79), ΠΔ 305/96 (άρ.12 παράρτ. IV μέρος Β, τμήμα ΙΙ, παρ.2).
- Τη σήμανση των εγκαταστάσεων με ειδικούς κινδύνους (αγωγοί ατμών θερμών, υγρών ή αερίων κλπ) και τα απαιτούμενα μέτρα προστασίας των εργαζομένων από τους κινδύνους των εγκαταστάσεων αυτών: ΠΔ 1073/81 (άρ.92 - 95), ΠΔ 305/96 (άρ.12, παράρτ. IV μέρος Α, παρ.6).
- Τη λήψη μέτρων αντιμετώπισης εκτάκτων καταστάσεων όπως: κατάρτιση σχεδίου διαφυγής - διάσωσης και εξόδων κινδύνου, πυρασφάλεια, εκκένωση χώρων από τους εργαζόμενους, πρόληψη - αντιμετώπιση πυρκαγιών & επικίνδυνων εκρήξεων ή αναθυμιάσεων, ύπαρξη πυροσβεστήρων, κλπ.: ΠΔ 1073/81 (άρ. 92-96), ΠΔ 305/96 (άρ.12, παράρτ. IV μέρος Α, παρ.3, 4, 8-10), Ν.3850/10 (άρ.30, 32, 45).
- Την εξασφάλιση παροχής πρώτων βοηθειών, χώρων υγιεινής και υγειονομικού εξοπλισμού (ύπαρξη χώρων πρώτων βοηθειών, φαρμακείου, αποχωρητηρίων, νιπτήρων, κλπ) : ΠΔ 1073/81 (άρ.109,110), Ν.1430/84 (άρ.17,18), ΠΔ 305/96 (άρ.12 παράρτ. IV μέρος Α, παρ.13, 14).
- Την εξασφάλιση της δωρεάν χορήγησης Μέσων Ατομικής Προστασίας (ΜΑΠ) στους εργαζόμενους όπως : προστατευτικά κράνη, μπότες ασφαλείας, φωσφορίζοντα γιλέκα, ολόσωμες ζώνες ασφαλείας, γυαλιά, κλπ, εφόσον τους ενημερώσει εκ των προτέρων σχετικά με τους κινδύνους από τους οποίους τους προστατεύει ο εξοπλισμός αυτός και τους δώσει σαφείς οδηγίες για τη χρήση του: Π.Δ. 1073/81(άρ.102-108), Ν.1430/84 (άρ.16-18), ΚΥΑ Β.4373/1205/93 και οι τροποποιήσεις αυτής: ΚΥΑ 8881/94 και Υ.Α. οικ.Β.5261/190/97, Π.Δ. 396/94, Π.Δ. 305/96 (άρ.9,παρ.γ).

➤

20.8 Εργοταξιακή σήμανση – σηματοδότηση, συστήματα ασφαλείας, φόρτωση - εκφόρτωση – εναπόθεση υλικών, θόρυβος, φυσικοί, χημικοί παράγοντες κλπ

Ο ανάδοχος υποχρεούται:

- Να προβεί στην κατάλληλη σήμανση και σηματοδότηση, με σκοπό την ασφαλή διέλευση των πεζών και των οχημάτων από την περιοχή κατασκευής του έργου, σύμφωνα με :
 - Την Υ.Α αριθ. ΔΜΕΟ/Ο/613/16-2-2011 του τ.ΥΠΥΜΕΔΙ: «Οδηγίες Σήμανσης Εκτελούμενων Έργων» (ΟΜΟΕ-ΣΕΕΟ, τεύχος 7)
 - Την ΚΥΑ αριθ.6952/14-2-2011 του τ.ΥΠΕΚΑ και τ.ΥΠΥΜΕΔΙ «Υποχρεώσεις και μέτρα για την ασφαλή διέλευση των πεζών κατά την εκτέλεση εργασιών σε κοινόχρηστους χώρους πόλεων και οικισμών που προορίζονται για την κυκλοφορία πεζών»
 - Τις διατάξεις του Κώδικα Οδικής Κυκλοφορίας (Ν.2696/1999-ΦΕΚ 57/Α'/23.3.1999) άρθρα 9, ειδικότερα το άρθρο 52 παρ.2, όπως τροποποιήθηκε με τον υπ' αριθμ: Ν.4313/2014 (ΦΕΚ 261/Α'/17.12.2014).
- Να τηρεί τις απαιτήσεις ασφαλείας που αφορούν σε εργασίες εναπόθεσης υλικών στις οδούς, κατάληψης τμήματος οδού και πεζοδρομίου : Ν. 2696/99 (άρ. 47,48) και η τροπ. αυτού: Ν. 3542/07 (άρ.43,44) όπως ισχύουν σήμερα.
- Να συντηρεί και να ελέγχει τακτικά τη λειτουργία των συστημάτων ασφαλείας και να τηρεί τις απαιτήσεις ασφαλείας των ηλεκτρικών εγκαταστάσεων, των φορητών ηλεκτρικών συσκευών, των κινητών προβολέων, των καλωδίων τροφοδοσίας, των εγκαταστάσεων φωτισμού εργοταξίου, κλπ : ΠΔ 1073/81 (άρ.75-84), ΠΔ 305/96 (άρ.8.δ και άρ.12,παρ.ΙVμέρος Α, παρ.2), Ν.3850/10 (άρ. 31,35).
- Να προβεί στα απαραίτητα μέτρα ασφαλείας που αφορούν σε εργασίες φόρτωσης, εκφόρτωσης, αποθήκευσης, στοιβαξης, ρίψης και μεταφοράς υλικών και άλλων στοιχείων

: ΠΔ 216/78, ΠΔ 1073/81 (άρ.85-91), ΚΥΑ 8243/1113/91 (άρ.8), ΠΔ 305/96 [άρ. 8 (γ, ε, στ, ζ) και άρ.12 παράρτ. IV μέρος Α παρ.11 και μέρος Β τμήμα ΙΙ παρ.4], Ν.2696/99 (άρ.32) και η τροπ. αυτού: Ν. 3542/07 (άρ.30).

- Να τηρεί μέτρα προστασίας των εργαζομένων που αφορούν :
 - Κραδασμούς : ΠΔ 176/05,
 - Θόρυβο : ΠΔ 85/91, ΠΔ 149/06,
 - Προφυλάξεις της οσφυϊκής χώρας και της ράχης από χειρωνακτική διακίνηση φορτίων : ΠΔ 397/94,
 - Προστασία από φυσικούς, χημικούς και βιολογικούς παράγοντες : Ν.3850/10 (άρ. 36-41), ΠΔ 82/10.

20.9 Μηχανήματα έργων / Εξοπλισμοί εργασίας - αποδεικτικά στοιχεία αυτών.

Οι εξοπλισμοί εργασίας χαρακτηρίζονται και κατατάσσονται ως μηχανήματα έργων σύμφωνα με το ΠΔ 304/00 (άρ.2).

- Ο ανάδοχος οφείλει να ελέγχει τη σωστή λειτουργία και το χειρισμό των μηχανημάτων (χωματουργικών και διακίνησης υλικών), των ανυψωτικών μηχανημάτων, των οχημάτων, των εγκαταστάσεων, των μηχανών και του λοιπού εξοπλισμού εργασίας (ζώνες ασφαλείας με μηχανισμό ανόδου και καθόδου, κυλιόμενα ικριώματα, φορητές κλίμακες, κλπ) : ΠΔ 1073/81 (άρ.17, 45-74), Ν 1430/84 (άρ.11-15), ΠΔ 31/90, ΠΔ 499/91, ΠΔ 395/94 και οι τροποποιήσεις αυτού: ΠΔ 89/99, ΠΔ 304/00 και ΠΔ 155/04, ΠΔ 105/95 (παράρτ. ΙΧ), ΠΔ 305/96 (άρ.12 παράρτ.ΙV μέρος Β τμήμα ΙΙ παρ.7 - 9), ΚΥΑ 15085/593/03, ΚΥΑ άρ.Δ13ε/4800/03, ΠΔ 57/10, Ν.3850/10 (άρ. 34, 35).
- Τα μηχανήματα έργων σύμφωνα με το ΠΔ 305/96 (άρ.12 παράρτ.ΙV, μέρος Β', τμήμα ΙΙ, παρ.7.4 και 8.5) και το ΠΔ 304/00 (άρ.2), πρέπει να συνοδεύονται από τα εξής στοιχεία :
 - Πινακίδες αριθμού κυκλοφορίας
 - Άδεια κυκλοφορίας
 - Αποδεικτικά στοιχεία ασφάλισης.
 - Αποδεικτικά πληρωμής τελών κυκλοφορίας (χρήσης)
 - Άδειες χειριστών μηχανημάτων σύμφωνα με το ΠΔ 305/96 (άρ.12, παράρτ. ΙV, μέρος Β', τμήμα ΙΙ, παρ. 8.1.γ και 8.2) και το ΠΔ 89/99 (παράρτ. ΙΙ, παρ.2.1). Σημειώνεται ότι η άδεια χειριστού μηχανήματος συνοδεύει τον χειριστή.
 - Βεβαίωση ασφαλούς λειτουργίας του εξοπλισμού εργασίας (ορθή συναρμολόγηση - εγκατάσταση, καλή λειτουργία) και αρχείο συντήρησης αυτού στο οποίο θα καταχωρούνται τα αποτελέσματα των ελέγχων σύμφωνα με το ΠΔ 89/99 (άρ. 4α παρ.3 και 6).
 - Πιστοποιητικό επανελέγχου ανυψωτικού μηχανήματος, οδηγίες χρήσης, συντήρησης και αντίστοιχο βιβλίο συντήρησης και ελέγχων αυτού σύμφωνα με την ΚΥΑ 15085/593/03 (άρ.3 και άρ.4. παρ.7).

20.10 Νομοθετήματα που περιέχουν πρόσθετα απαιτούμενα μέτρα ασφάλειας και υγείας στο εργοτάξιο, τα οποία τηρούνται κατά περίπτωση, ανάλογα με το είδος των εργασιών του εκτελούμενου έργου.

Ο ανάδοχος υποχρεούται να τηρεί στο εργοτάξιο, πέρα από τα προαναφερόμενα, πρόσθετα απαιτούμενα μέτρα ασφάλειας και υγείας, κατά περίπτωση, ανάλογα με το είδος των εργασιών του εκτελούμενου έργου.

Τα εν λόγω απαιτούμενα μέτρα αναφέρονται στα παρακάτω νομοθετήματα:

20.11 Κατεδαφίσεις:

Ν 495/76, ΠΔ 413/77, ΠΔ 1073/81 (άρ.18 -33, 104), ΚΥΑ 8243/1113/91 (άρ.7), ΥΑ 31245/93, Ν. 2168/93, ΠΔ 396/94 (άρ.9 παρ.4 παράρτ. ΙΙΙ), Υ.Α. 3009/2/21-γ/94, Υ.Α. 2254/230/Φ.6.9/94 και οι τροπ. αυτής: ΥΑ Φ.6.9/13370/1560/95 και ΥΑ Φ.6.9/25068/1183/96, ΠΔ 305/96 (άρ. 12, παράρτ.ΙV μέρος Β τμήμα ΙΙ, παρ.11), ΚΥΑ 3329/89 και η τροπ. αυτής: Υ.Α. Φ.28/18787/1032/00, ΠΔ 455/95 και η τροποποίηση αυτού ΠΔ 2/06, ΠΔ 212/06,ΥΑ 21017/84/09.

20.12 Εκσκαφές (θεμελίων, τάφρων, φρεάτων, κλπ), Αντιστηρίξεις:

Ν. 495/76, ΠΔ 413/77, ΠΔ 1073/81 (άρ.2-17, 40-42), ΥΑ άρ. 3046/304/89 (άρ.8-ασφάλεια και αντοχή κτιρίων, παρ.4), ΚΥΑ 3329/89 και η τροπ. αυτής: ΥΑ Φ.28/18787/1032/00, Ν. 2168/93, ΠΔ 396/94 (άρ.9 παρ.4 παράρτ. ΙΙΙ), ΥΑ 3009/2/21-γ/94, ΥΑ 2254/230/Φ.6.9/94 και οι τροπ. αυτής: ΥΑ Φ.6.9/13370/1560/95 και ΥΑ Φ.6.9/25068/1183/96, ΠΔ 455/95 και η τροπ. αυτού: ΠΔ 2/06, ΠΔ 305/96 (άρ. 12, παράρτ. ΙV μέρος Β τμήμα ΙΙ παρ. 10).

20.13 Ικρίώματα και κλίμακες, Οδοί κυκλοφορίας – ζώνες κινδύνου, Εργασίες σε ύψος, Εργασίες σε στέγες.

ΠΔ 778/80, ΠΔ 1073/81 (άρ.34-44), Ν.1430/84 (άρ. 7-10), ΚΥΑ 16440/Φ.10.4/445/93, ΠΔ 396/94 (άρ.9 παρ.4 παράρτ. ΙΙΙ), ΠΔ 155/04, ΠΔ 305/96 (άρ. 12, παράρτ.ΙV μέρος Α παρ.1, 10 και μέρος Β τμήμα ΙΙ παρ.4-6,14).

20.14 Εργασίες συγκόλλησης, οξυγονοκοπής & λοιπές θερμές εργασίες

ΠΔ 95/78, ΠΔ 1073/81 (άρ.96, 99, 104, 105), ΠΔ 70/90 (άρ.15), ΠΔ 396/94 (άρ.9 παρ.4 παράρτ. ΙΙΙ), Πυροσβεστική Διάταξη 7 Απόφ.7568 Φ.700.1/96, ΚΥΑ αρ.οικ.16289/330/99.

20.15 Κατασκευή δομικών έργων (κτίρια, γέφυρες, τοίχοι αντιστήριξης, δεξαμενές, κλπ.)

ΠΔ 778/80, ΠΔ 1073/81 (άρ.26-33, άρ.98), ΥΑ 3046/304/89, ΠΔ 396/94 (άρ.9 παρ.4 παράρτ. ΙΙΙ), ΠΔ 305/96 (άρ.12 παράρτ. ΙV μέρος Β τμήμα ΙΙ παρ. 12).

20.16 Ενδεικτικός Κατάλογος Νομοθετημάτων και κανονιστικών διατάξεων που περιλαμβάνουν τα απαιτούμενα μέτρα ασφάλειας και υγείας στο εργοτάξιο.

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΟΣ ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΝΟΜΟΘΕΤΗΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΚΑΝΟΝΙΣΤΙΚΩΝ ΔΙΑΤΑΞΕΩΝ: «ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΕΤΡΑ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΚΑΙ ΥΓΕΙΑΣ ΣΤΟ ΕΡΓΟΤΑΞΙΟ»			
Α. ΝΟΜΟΙ			
N. 495/76	ΦΕΚ 337/Α/76	Π. Δ. 395/94	ΦΕΚ 220/Α/94
N. 1396/83	ΦΕΚ 126/Α/83	Π. Δ. 396/94	ΦΕΚ 220/Α/94
N. 1430/84	ΦΕΚ 49/Α/84	Π. Δ. 397/94	ΦΕΚ 221/Α/94
N. 2168/ 93	ΦΕΚ 147/Α/93	Π. Δ. 105/95	ΦΕΚ 67/Α/95
N. 2696/99	ΦΕΚ 57/Α/99	Π. Δ. 455/95	ΦΕΚ 268/Α/95
N. 3542/07	ΦΕΚ 50/Α/07	Π. Δ. 305/96	ΦΕΚ 212/Α/96
N. 3850/10	ΦΕΚ 84/Α/10	Π. Δ. 89/99	ΦΕΚ 94/Α/99
N. 4030/12	ΦΕΚ 249/Α/12	Π. Δ. 304/00	ΦΕΚ 241/Α/00
N. 4412/16	ΦΕΚ 147/Α/16	Π. Δ. 155/04	ΦΕΚ 121/Α/04
N. 4782/21	ΦΕΚ 36/Α/21	Π. Δ. 176/05	ΦΕΚ 227/Α/05
		Π. Δ. 149/06	ΦΕΚ 159/Α/06
Β. ΠΡΟΕΔΡΙΚΑ	ΔΙΑΤΑΓΜΑΤΑ	Π. Δ. 2/06	ΦΕΚ 268/Α/06
Π. Δ. 413/77	ΦΕΚ 128/Α/77	Π. Δ. 212/06	ΦΕΚ 212/Α/06
Π. Δ. 95/78	ΦΕΚ 20/Α/78	Π. Δ. 82/10	ΦΕΚ 145/Α/10
Π. Δ. 216/78	ΦΕΚ 47/Α/78	Π. Δ. 57/10	ΦΕΚ 97/Α/10
Π. Δ. 778/80	ΦΕΚ 193/Α/80		
Π. Δ. 1073/81	ΦΕΚ 260/Α/81	Γ. ΥΠΟΥΡΓΙΚΕΣ	ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ
Π. Δ. 225/89	ΦΕΚ 106/Α/89	ΥΑ 130646/84	ΦΕΚ 154/Β/84
Π. Δ. 31/90	ΦΕΚ 31/Α/90	ΚΥΑ 3329/89	ΦΕΚ 132/Β/89
Π. Δ. 70/90	ΦΕΚ 31/Α/90	ΚΥΑ 8243/1113/91	ΦΕΚ 138/Β/91
Π. Δ. 85/91	ΦΕΚ 38/Α/91	ΚΥΑ αρ.οικ.Β.4373/120 5/93	ΦΕΚ 187/Β/93
Π. Δ. 499/91	ΦΕΚ 180/Α/91	ΚΥΑ 16440/Φ.10.4/445/93	ΦΕΚ 765/Β/93
Γ.ΥΠΟΥΡΓΙΚΕΣ	ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ	Γ.ΥΠΟΥΡΓΙΚΕΣ	ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ
ΚΥΑ αρ. 8881/94	ΦΕΚ 450/Β/94	ΥΑ 14867/825/9.5.2014	ΦΕΚ 1241/Β/2014
ΥΑ αρ.οικ. 31245/93	ΦΕΚ 451/Β/93	ΥΑ 34331/Δ9.8920	
ΥΑ 3009/2/21-γ/94	ΦΕΚ 301/Β/94		ΦΕΚ 2458/Β/2016
ΥΑ 2254/230/Φ.6.9/94	ΦΕΚ 73/Β/94		
ΥΑ 3131.1/20/95/95	ΦΕΚ 978/Β/95		

ΥΑ Φ.6.9/13370/1560/95	ΦΕΚ 677/Β/95	Νόμος 3850/2010 (ΦΕΚ Α-	ΑΡ.ΠΡΩΤ.ΔΕΕΠ
ΥΑ Φ6.9/25068/1183/96	ΦΕΚ 1035/Β/96	84/02-06-2010)	Π/208/12-9-03
Υ.Α αρ.οικ.Β.5261/190/97	ΦΕΚ 113/Β/97		
ΚΥΑ αρ.οικ.16289/330/99	ΦΕΚ 987/Β/99	Δ. ΕΓΚΥΚΛΙΟΙ	ΑΡ.ΠΡΩΤ.ΔΙΠΑΔ/
ΚΥΑαρ.οικ.15085/593/ 03	ΦΕΚ 1186/Β/03	ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ 27/03	οικ/215/31-3-08
ΚΥΑ αρ. Δ13ε/4800/03	ΦΕΚ 708/Β/03		ΑΡ.ΠΡ. 10201/12
ΚΥΑ αρ.6952/11	ΦΕΚ 420/Β/11	ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ 6/08	ΑΔΑ:Β4Λ1Λ-ΚΦΖ
ΥΑ 3046/304/89	ΦΕΚ 59/Δ/89		
ΥΑ Φ.28/18787/1032/00	ΦΕΚ 1035/Β/00	ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ Σ.ΕΠ.Ε	
ΥΑ αρ. οικ. 433/2000	ΦΕΚ 1176/Β/00		
ΥΑ ΔΕΕΠΠ/οικ/85/01	ΦΕΚ 686/Β/01	ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ 27/2012	ΑΡ.ΠΡΩΤ.ΔΙΠΑΔ
ΥΑ ΔΙΠΑΔ/οικ/177/01	ΦΕΚ 266/Β/01		/οικ./369/15-10- 12
ΥΑ ΔΙΠΑΔ/οικ/889/02	ΦΕΚ 16/Β/03		
ΥΑ ΔΜΕΟ/Ο/613/11	ΦΕΚ 905/Β/11		
ΥΑ 21017/84/09	ΦΕΚ 1287/Β/09		
Πυροσβεστική διάταξη 7,	ΦΕΚ 155/Β/96		
Απόφ. 7568.Φ.700.1/96			

Τα παραπάνω ισχύουν όπως τροποποιήθηκαν και ισχύουν.

Άρθρο 21° Μελέτη συμβατικών στοιχείων της εργολαβίας και των συνθηκών κατασκευής του έργου

21.1 Η συμμετοχή στη δημοπρασία με την υποβολή προσφοράς, αποτελεί αμάχητο τεκμήριο ότι οι διαγωνιζόμενοι και κατ' επέκταση ο Ανάδοχος είναι πλήρως ενήμεροι των ειδικών, γενικών και τοπικών συνθηκών εκτέλεσης των έργων και ολοκλήρωσης της Σύμβασης, των κάθε είδους πηγών λήψης και της διαθεσιμότητας υλικών, των θέσεων προσωρινής ή οριστικής απόθεσης προϊόντων εκσκαφής, των μεταφορών, διάθεσης, διαχείρισης και αποθήκευσης υλικών, ύπαρξης εργατοτεχνικού γενικά προσωπικού, νερού, ηλεκτρικού ρεύματος, οδών, του δικτύου ύδρευσης και αποχέτευσης της περιοχής, των δικτύων εξυπηρέτησης λοιπών Υπηρεσιών, του φόρτου της υπάρχουσας κυκλοφορίας, του ευμετάβλητου των καιρικών συνθηκών, της διαμόρφωσης και κατάστασης του εδάφους, του είδους, ποιότητας και ποσότητας των υλών που μπορούν να συναντηθούν πάνω και κάτω από το έδαφος

κ.λπ., καθώς και ότι έχουν εκτιμήσει με επάρκεια τις πάσης φύσεως επιχειρηματικές και άλλες διακινδυνεύσεις που σχετίζονται με την άρτια εκτέλεση της Σύμβασης, καθώς και όλες εκείνες τις συνθήκες που θα επηρεάσουν τη διαμόρφωση της Προσφοράς τους. Οι διαγωνιζόμενοι και ο Ανάδοχος που θα αναδειχθεί, οφείλουν να λάβουν επί τόπου γνώση των υφισταμένων ειδικών και γενικών συνθηκών και εφόσον κρίνουν απαραίτητο να προβούν σε επί πλέον εργασίες και έρευνες προκειμένου να αποκτήσουν ίδια αντίληψη των συνθηκών και δεδομένων του έργου και ειδικότερα να διερευνήσουν πλήρως:

α. Την περιοχή του έργου.

β. Τις περιοχές πηγών υλικών στην περιοχή του έργου.

Ειδικά για τις λιθορριπές, το αμμοχάλικο και τα αδρανή υλικά θραυστά λατομείου ή μη, ο Ανάδοχος θα πρέπει να διερευνήσει πλήρως τις δυνατότητες λήψης τους για την κατασκευή των έργων κατ' εφαρμογή της ισχύουσας Λατομικής Νομοθεσίας και των εγκεκριμένων περιβαλλοντικών Όρων του Έργου και της εγκεκριμένης Μ.Π.Ε.

γ. Τη Διεθνή και Ελληνική αγορά εργασίας, υλικών, μηχανικού εξοπλισμού, υπηρεσιών, ειδικευμένου και μη τεχνικού ή άλλου προσωπικού, υπηρεσιών, κεφαλαίων, παγίων και πάσης φύσεως άλλων προμηθειών.

δ. Τις γενικές, ειδικές και τοπικές συνθήκες που επηρεάζουν την εκτέλεση των έργων.

ε. Τα τυχόν διατιθέμενα στοιχεία από τις εγκεκριμένες μελέτες - έρευνες και πληροφορίες από το Δημόσιο και Οργανισμούς (π.χ. Υπουργείο Εθνικής Αμύνης, ΔΕΣΦΑ, ΔΕΗ, Ε.ΥΔ.Α.Π., κ.λπ.), Τοπικές Αρχές, παρόχων δικτύων τηλεπικοινωνίας (οπτικών ινών) κ.λπ.

στ. Τους τρόπους προσπέλασης, τους φόρτους της υπάρχουσας κυκλοφορίας, τους γεωγραφικούς και άλλους κυκλοφοριακούς περιορισμούς και τα μέτρα εξασφάλισής της που θα πρέπει να λάβει αμελλητί.

ζ. Πάσης φύσεως ζητήματα, περιορισμούς, απαιτήσεις και απαραίτητες διαδικασίες που σχετίζονται με την εγκατάσταση και τη λειτουργία των εργοταξίων.

η. Τις ιδιαιτερότητες των κατασκευών λόγω των αρχαιολογικών ανασκαφών και των ειδικών απαιτήσεων της Αρχαιολογικής Υπηρεσίας.

θ. Την καταλληλότητα, επάρκεια, απόσταση και προσπελασιμότητα των πάσης φύσεως χώρων απόληψης υλικών και δανειοθαλάμων, καθώς και των πάσης φύσεως χώρων μόνιμης ή προσωρινής απόθεσης.

ι. Τα δεδομένα για τη διαχείριση των αποβλήτων καθαιρέσεων και αποξηλώσεων.

ια. Τις πάσης φύσεως ρητές ή έμμεσες Περιβαλλοντικές δεσμεύσεις, περιορισμούς και απαιτήσεις του συνόλου των έργων, στις οποίες υποχρεούνται να συμμορφώνεται αμελλητί και απροφασίστως, χωρίς να δικαιούνται, για τις πάσης φύσεως ενέργειές του προς συμμόρφωση στα προαναφερθέντα, καμία πρόσθετη αμοιβή ή αποζημίωση πέραν των περιπτώσεων που στα Τεύχη του παρόντος Διαγωνισμού ρητά προβλέπεται τέτοια αμοιβή.

ιβ. Γενικότερα, οποιαδήποτε άλλα ζητήματα μπορούν κατά οιονδήποτε τρόπο να επηρεάσουν τις εργασίες, την πρόοδο, τον τρόπο υλοποίησης, την τιμολόγηση και εν γένει την πλήρη, εμπρόθεσμη, έντεχνη και λειτουργική ολοκλήρωση των έργων και της Σύμβασης, σε συνδυασμό με τους όρους αυτής.

- 21.2 Τονίζεται, ότι στοιχεία σχετικά με τις υφιστάμενες συνθήκες, όπως π.χ. ποιότητα υπεδάφους, αποτελέσματα πάσης φύσεως ερευνών, στοιχεία πάσης φύσεως παρατηρήσεων κ.λπ., τίθενται στη διάθεση των διαγωνιζομένων για ενημέρωσή τους και μόνο. Τα στοιχεία αυτά είναι ενδεικτικά και δεν δεσμεύουν συμβατικά την Υπηρεσία, αλλά μπορούν να χρησιμεύσουν ως απλό βοήθημα για την σύνταξη των

Προσφορών. Αφήνεται πάντως στην κρίση των διαγωνιζομένων να αξιολογήσουν τα στοιχεία αυτά ή και να προβούν με δική τους ευθύνη, φροντίδα και δαπάνη σε οποιοσδήποτε συμπληρωματικές έρευνες ή παρατηρήσεις για επαλήθευση, επέκταση και ακριβέστερο καθορισμό των στοιχείων που τους διατέθηκαν.

21.3 Επισημαίνονται, οι δυσχέρειες που είναι δυνατό να προκύψουν από τις εργασίες που θα εκτελούνται στην περιοχή του έργου από άλλη Υπηρεσία ή από άλλους εργολήπτες, ώστε να τις πάρει ο Ανάδοχος υπόψη κατά τη μόρφωση της προσφοράς του. Ο Ανάδοχος υποχρεούται να μην παρεμποδίζει την εκτέλεση εργασιών από την άλλη Υπηρεσία ή από άλλους Αναδόχους που χρησιμοποιούνται από τον Κύριο του Έργου σε εργασίες που δεν περιλαμβάνονται στη σύμβασή του. Αντίθετα, υποχρεούται να τους διευκολύνει ρυθμίζοντας έτσι τη σειρά εκτέλεσης των εργασιών, ώστε να μη δημιουργεί κανένα εμπόδιο στις εργασίες αυτές. Κατά τον ίδιο τρόπο θα πρέπει να συμπεριφέρεται και με τα συνεργεία ή τους εργολάβους των εταιρειών και οργανισμών κοινής ωφέλειας ή κοινού συμφέροντος που ενδεχομένως θα εργάζονται στην περιοχή του έργου και να τηρεί τα οριζόμενα στην παρ. 13 του άρθρου 138 του Ν. 4412/2016.

21.4 Παράλειψη του Αναδόχου προς ενημέρωσή του με κάθε δυνατή πληροφορία, που αφορά τους όρους της σύμβασης δεν απαλλάσσει αυτόν από την ευθύνη για την πλήρη συμμόρφωσή του προς τη σύμβαση και δεν θεμελιώνει οποιαδήποτε εκ των υστέρων απαίτηση.

21.5 Ο Ανάδοχος οφείλει, μετά την υπογραφή της Σύμβασης (και όλοι οι διαγωνιζόμενοι κατά τη φάση του διαγωνισμού), να επαληθεύσει όλα τα στοιχεία που τίθενται στη διάθεσή του και να εκτελέσει και τυχόν συμπληρωματικές έρευνες κ.λπ., προκειμένου να οριστικοποιηθούν τα κατασκευαστικά σχέδια των έργων. Η επαλήθευση των διατιθεμένων στοιχείων με οποιασδήποτε φύσης επί τόπου μετρήσεις και δοκιμές, υπάγεται στην κατηγορία των "ειδικών υποχρεώσεων του Αναδόχου", για τις οποίες δεν προβλέπεται καταβολή αμοιβής στον Ανάδοχο.

21.6 Ενδεικτικά και όχι περιοριστικά, ο Ανάδοχος έχει λάβει υπ' όψη του:

- 21.6.1 Την Απόφαση Έγκρισης Περιβαλλοντικών Όρων (Α.Ε.Π.Ο) του Έργου.
- 21.6.2 Το εύρος της εδαφικής λωρίδας κατάληψης και τις ζώνες απαλλοτριώσεων των κατασκευών του Έργου.
- 21.6.3 Τα αναφερόμενα στοιχεία και δεδομένα στο τεύχος της Τεχνικής Περιγραφής του Έργου.
- 21.6.4 Τις εκτελεσθείσες απαλλοτριώσεις και εκείνες που παραμένουν ακόμα ανεκτέλεστες.
- 21.6.5 Τις τοπογραφικές, γεωλογικές, υδρογεωλογικές, υδρολογικές και γεωτεχνικές συνθήκες της περιοχής του Έργου για τις οποίες ο Ανάδοχος έχει λάβει στοιχεία από την Υπηρεσία κατά το στάδιο του Διαγωνισμού και επιπλέον στοιχεία, που έχει συλλέξει και αξιολογήσει ο ίδιος.
- 21.6.6 Τις αρχαιολογικές, αστικές, κυκλοφοριακές, περιβαλλοντικές και κλιματολογικές- μετεωρολογικές συνθήκες που επικρατούν, τα φυσικά ρέματα αποστράγγισης (εμφανή ή/και επιχωμένα) και την παλαιογεωγραφία της περιοχής του Έργου.
- 21.6.7 Τις επί τόπου συνθήκες εκτέλεσης του Έργου.
- 21.6.8 Τους τρόπους προσπέλασης και τα προβλήματα εξασφάλισης της κυκλοφορίας.

- 21.6.9 Τις περιοχές πηγών υλικών στην περιοχή του Έργου, στην Ελλάδα και στο εξωτερικό καθώς και αυτές των αποθέσεων.
- 21.6.10 Τις δυνατότητες προσπορισμού νερού αναγκαίου για την κατασκευή του Έργου.
- 21.6.11 Τα δεδομένα για τη διαχείριση των απόβλητων εκσκαφών, κατασκευών και καθαιρέσεων συμπεριλαμβανομένων των υποχρεώσεων, που απορρέουν από την ΚΥΑ 36259/1757/Ε103/2010, τις διευκρινήσεις επί των απαιτήσεων αυτής (Εγκύκλιος Υπουργείου Περιβάλλοντος, Ενέργειας & Κλιματικής Αλλαγής Οικ.4834/25.01.2013) και τις διατάξεις του Ν. 4819/2021.
- 21.6.12 Τις δυνατότητες εγκατάστασης εργοταξίων στην περιοχή του Έργου.
- 21.6.13 Τα τυχόν διατιθέμενα στοιχεία και πληροφορίες από Δημόσιες Επιχειρήσεις και Οργανισμούς (π.χ. ΔΕΗ, ΟΤΕ κλπ.), Τοπικές Αρχές κλπ.
- 21.6.14 Το γεγονός, ότι στις περιοχές του Έργου τυχόν εκτελούνται τεχνικά έργα τρίτων που ενδεχομένως να επηρεάσουν τις εργασίες του παρόντος Έργου.
- 21.6.15 Τις ιδιαιτερότητες των κατασκευών λόγω ειδικών απαιτήσεων ερευνών και ανασκαφών της Αρχαιολογικής Υπηρεσίας.
- 21.6.16 Την Διεθνή και Ελληνική αγορά εργασίας, υλικών και εξοπλισμού.
- 21.6.17 Τους επιχειρηματικούς κινδύνους.
- 21.6.18 Τις δυνατότητες εγκατάστασης εργοταξίων με σκοπό να καταστούν πλήρως ενήμεροι των συνθηκών εκτέλεσης της Σύμβασης, να εκτιμήσουν επαρκώς τους επιχειρηματικούς κινδύνους και τις συνθήκες που θα επηρεάσουν την διαμόρφωση της Προσφοράς τους.
- 21.6.19 Την ισχύουσα Νομοθεσία στην Ελλάδα και Διεθνώς και να λάβουν σοβαρά υπόψη τους την επιρροή των νέων διατάξεων που επιβάλλονται στην κατασκευή των έργων, μετά την έκδοση του Ν. 4412/2016, όπως αυτός τροποποιήθηκε και ισχύει.

Αφήνεται στην κρίση του Αναδόχου να αξιολογήσει τα υφιστάμενα στοιχεία σχετικά με τις τοπικές συνθήκες ή και να προβεί με δική του ευθύνη, φροντίδα και δαπάνη σε οποιοσδήποτε συμπληρωματικές έρευνες, μελέτες ή παρατηρήσεις για επαλήθευση, επέκταση ή και ακριβέστερο καθορισμό των στοιχείων που τους διατέθηκαν, χωρίς ιδιαίτερη αμοιβή ή αποζημίωση.

Ο Ανάδοχος με την προσφορά του θεωρείται ότι έχει πλήρως ενημερωθεί για τις επιτόπιες συνθήκες με επισκέψεις επί τόπου του έργου, την εκτέλεση τυχόν πρόσθετων ή νέων τοπογραφικών μελετών, την μελέτη των γεωτεχνικών συνθηκών. Για όλα τα ανωτέρω ο Ανάδοχος δεν θα αμειφθεί χωριστά αφού αυτά περιλαμβάνονται στην προσφορά του.

Επισημαίνονται οι δυσχέρειες που είναι δυνατό να προκύψουν από τις εργασίες που θα εκτελούνται στην περιοχή του έργου από τον Φορέα ή από άλλους πιθανούς εργολήπτες, ώστε να τις πάρει ο Ανάδοχος υπόψη και να τις συμπεριλάβει στην προσφορά του.

Γίνεται ιδιαίτερη αναφορά στην ανάγκη να διερευνήσει ο Ανάδοχος και να συμπεριλάβει στην προσφορά του δυνατότητες προσπορισμού νερού που θα είναι αναγκαίο στο έργο.

Οι διαγωνιζόμενοι με την προσφορά τους αποδέχονται ότι μελέτησαν πλήρως την φύση και την θέση των έργων, τις γενικές και τοπικές συνθήκες κυρίως όσον αφορά τις μεταφορές, διάθεση, διαχείριση και εναποθήκευση υλικών, ύδατος, τις καιρικές συνθήκες, την διαμόρφωση και κατάσταση του εδάφους, το είδος, ποιότητα και ποσότητα των υλών που μπορεί να βρεθούν πάνω και κάτω από το έδαφος το είδος και τα μέσα, που θα χρειαστούν πριν από την έναρξη και κατά την πρόοδο των εργασιών και

οποιαδήποτε άλλα ζητήματα τα οποία κατά οποιοδήποτε τρόπο δύναται να επηρεάσουν τις εργασίες ή το κόστος τους, σε συνδυασμό με τους όρους της σύμβασης.

Παράλειψη των διαγωνιζόμενων για ενημέρωση τους με κάθε δυνατή πληροφορία που αφορά στους όρους αυτούς δεν τους απαλλάσσει από την καθολική αρμοδιότητα και ευθύνη για την πλήρη συμμόρφωση των προς την σύμβαση.

Ο Ανάδοχος οφείλει, μετά την υπογραφή της Σύμβασης, με δική του καθολική αρμοδιότητα και ευθύνη να επαληθεύσει όλα τα στη διάθεσή του στοιχεία και να εκτελέσει τυχόν συμπληρωματικές έρευνες, μελέτες κλπ προκειμένου να οριστικοποιηθούν τα κατασκευαστικά σχέδια των έργων. Επίσης, να έχει συμπεριλάβει όλα αυτά στην προσφορά του.

Οι Διαγωνιζόμενοι οφείλουν να ενημερωθούν επαρκώς για την Ελληνική Νομοθεσία. Αντίστοιχη υποχρέωση υπάρχει και αναφορικά με την Νομοθεσία των κρατών όπου ενδεχόμενα θα κατασκευασθούν τμήματα του έργου ή από τα οποία θα γίνει προμήθεια υλικών, καθώς και για τις Διεθνείς Συμβάσεις, Συνθήκες και Νομοθεσίες σχετικές με Διπλώματα ευρεσιτεχνίας κλπ.

Άρθρο 22° Προσπέλαση προς θέσεις λήψης υλικών - κατασκευής τεχνικών έργων

Η κατασκευή και συντήρηση των οδών προσπέλασης, προς τις θέσεις λήψης των διαφόρων υλικών και κατασκευής τεχνικών κλπ έργων, βαρύνει τον Ανάδοχο. Η δαπάνη περιλαμβάνεται στην προσφορά του Αναδόχου και είναι της καθολικής αρμοδιότητας και ευθύνης του.

Άρθρο 23° Διεξαγωγή της Κυκλοφορίας - Μέτρα Ασφαλείας – Σήμανση

Ο Ανάδοχος είναι υποχρεωμένος να εξασφαλίζει, παράλληλα με την κατασκευή των εργασιών στο κατασκευαζόμενο τμήμα, τη συνεχή, ακώλυτη και ασφαλή διεξαγωγή της κυκλοφορίας με την κατασκευή προσωρινών παρακαμπτηρίων τμημάτων προς όλες τις εγκαταστάσεις ή εργοτάξια του Έργου. Έχει για το σκοπό αυτό την υποχρέωση να συντάξει την σχετική μελέτη σήμανσης (χωρίς ιδιαίτερη αμοιβή) λαμβάνοντας υπ' όψη ιδίως:

- Την Υ.Α αριθ. ΔΜΕΟ/Ο/613/16-2-2011 (ΦΕΚ 905/Β'/2011) του τ.ΥΠΥΜΕΔΙ περί : «Οδηγίες Σήμανσης Εκτελούμενων Έργων» (ΟΜΟΕ-ΣΕΕΟ, τεύχος 7)
- Την ΚΥΑ αριθ.6952/14-2-2011 του τ.ΥΠΕΚΑ και τ.ΥΠΥΜΕΔΙ «Υποχρεώσεις και μέτρα για την ασφαλή διέλευση των πεζών κατά την εκτέλεση εργασιών σε κοινόχρηστους χώρους πόλεων και οικισμών που προορίζονται για την κυκλοφορία πεζών»
- Τις διατάξεις του Κώδικα Οδικής Κυκλοφορίας (Ν.2696/1999-ΦΕΚ 57/Α'/ 23.3.1999) άρθρα 9, ειδικότερα το άρθρο 52 παρ.2, όπως τροποποιήθηκε με τον υπ.' αριθμ. Ν4313/2014 (ΦΕΚ 261/Α'/17.12.2014).

Ο Ανάδοχος φέρει αποκλειστική ευθύνη, αστική και ποινική, για κάθε ατύχημα εξ αιτίας των έργων ή της πλημμελούς σήμανσης των, ακόμα και των εκτελούμενων απολογιστικά.

Εάν ο Ανάδοχος δεν προβεί στην έγκαιρη και πλήρη σήμανση των έργων, ο Φορέας ανεξάρτητα από την εφαρμογή των κυρώσεων εναντίον του, μπορεί να εκτελέσει τη σήμανση σε βάρος και για λογαριασμό αυτού, ο οποίος και στην περίπτωση αυτή, έχει ακέραια την ευθύνη για κάθε ατύχημα που θα συμβεί εξ' αμελείας του.

Άρθρο 24° Φύλαξη Υφιστάμενων Υλικών, Έργων, Κατασκευών & Μέσων και Προστασία της Βλάστησης.

Ο Ανάδοχος πρέπει πάντοτε να φυλάσσει και διατηρεί όλα τα κάθε είδους υλικά και μέσα που βρίσκονται εις χείρας του, συμπεριλαμβανομένης και της ιδιοκτησίας του Δημοσίου, καθώς επίσης και κάθε εργασία που εκτελέστηκε. Όλες οι απαιτήσεις του εργοδότη για την περίφραξη ή την ειδική φύλαξη της περιουσίας αυτού, θα εκτελούνται από τον Ανάδοχο χωρίς κάποια ιδιαίτερη αποζημίωση.

Ο Ανάδοχος οφείλει να λάβει τα μέτρα που απαιτούνται για την προστασία των κατασκευών, των κοινωφελών και κάθε είδους έργων, που υπάρχουν και για την πρόληψη ζημιών ή την διακοπή της λειτουργίας τους. Ζημίες που προκλήθηκαν από αμέλεια του Αναδόχου πρέπει να επανορθώνονται αμέσως από τον ίδιο. Σε αντίθετη περίπτωση αυτό θα γίνεται από τον εργοδότη σε βάρος και για λογαριασμό του Αναδόχου.

Ο Ανάδοχος οφείλει να προφυλάσσει και να προστατεύει την υπάρχουσα βλάστηση όπως δένδρα, θάμνους και καλλιεργημένες εκτάσεις στο χώρο που εκτελείται η εργασία. Επίσης είναι υπεύθυνος για κάθε αυθαίρετη βλάβη ιδιοκτησιών τρίτων, κοπή ή βλάβη δένδρων και θάμνων, στην οποία περιλαμβάνεται και εκείνη που προκαλείται από κακό χειρισμό των μηχανημάτων, απόθεση υλικών ή καταστροφή φυτεμένων περιοχών από μηχανικά μέσα.

Άρθρο 25° Ερευνητικές Εργασίες

Δεν προβλέπεται καταβολή αμοιβής στον Ανάδοχο για τις οποιεσδήποτε σχετικές ερευνητικές εργασίες χρειασθεί να εκτελεσθούν.

Άρθρο 26° Ημέρες Εργασίας

Ο ανάδοχος είναι υποχρεωμένος μετά το πέρας του ωραρίου της Υπηρεσίας, κάθε Σάββατο και Αργίες να μην εκτελεί εργασίες που θέλουν άμεση καταμέτρηση γιατί δεν θα είναι δυνατό να εκκαθαριστεί η πληρωμή τους. Σε κάθε άλλη περίπτωση πριν την έναρξη οποιασδήποτε εργασίας θα πρέπει πρώτα να έχει μεριμνήσει έτσι ώστε να λάβει όλες τις απαιτούμενες από τον νόμο εγκρίσεις και άδειες (Εγκρίσεις υλικών, Παραλαβή αφανών εργασιών κλπ).

Άρθρο 27° Μελέτες – Αδειοδοτήσεις

Ο Ανάδοχος υποχρεούται χωρίς ιδιαίτερη αποζημίωση του ιδίου, αφού η σχετική δαπάνη περιλαμβάνεται στην προσφορά του και είναι της καθολικής αρμοδιότητας και ευθύνης του, να συντάξει τις παρακάτω - ενδεικτικά, όχι όμως περιοριστικά - μελέτες:

- Τυχόν απαιτούμενες πρόσθετες τοπογραφικές, ερευνητικές, εργαστηριακές και υποστηρικτικές μελέτες, έρευνες κλπ, απαραίτητες για την άρτια κατασκευή του έργου.
- Όλες οι απαιτούμενες μελέτες για την χορήγηση των προβλεπόμενων από την κείμενη Νομοθεσία αδειών και εγκρίσεων που είναι απαραίτητες για την οποιαδήποτε δραστηριότητα ή εγκατάσταση για την κατασκευή του έργου.
- Συμπληρωματικά σχέδια, υπολογισμούς ή συμπληρωματικές μελέτες οι οποίες ο Ανάδοχος θα προσκομίσει για έγκριση χωρίς αποζημίωση. Τα παραπάνω θα πρέπει να υποβάλλονται έγκαιρα στην Υπηρεσία για έγκριση ειδάλλως, η αντίστοιχη καθυστέρηση του έργου θα βαρύνει τον Ανάδοχο.

Ο Ανάδοχος υποχρεούται, χωρίς αποζημίωση του με καθολική αρμοδιότητα και ευθύνη του, στην σύμφωνα με την Μελέτη αλλά και με τα λοιπά συμβατικά τεύχη, έγκαιρη έκδοση των κάθε είδους αδειών, εγκρίσεων που προβλέπονται από την κείμενη Νομοθεσία και που είναι απαραίτητες για την κατασκευή των κάθε είδους εργασιών, δραστηριοτήτων, λειτουργιών και εγκαταστάσεων που σχετίζονται με την πλήρη κατασκευή του έργου.

Άρθρο 28° Εγκαταστάσεις Οργανισμών Κοινής Ωφέλειας

Ο Ανάδοχος με την υπογραφή της εργολαβικής σύμβασης είναι υποχρεωμένος να εντοπίσει τυχόν εγκαταστάσεις, δίκτυα κλπ Οργανισμών Κοινής Ωφέλειας που εμπίπτουν στο εύρος κατάληψης των έργων.

Ο Ανάδοχος οφείλει επίσης, παράλληλα με τις ενέργειες του Φορέα, να προβεί στις απαραίτητες ενέργειες προς τους αντίστοιχους οργανισμούς για την επίσπευση των διαδικασιών μετατόπισης των εγκαταστάσεων και να διευκολύνει τις σχετικές εργασίες.

Είναι επίσης υποχρεωμένος να λάβει όλα τα απαραίτητα μέτρα για την αποφυγή βλαβών στις υπόψη εγκαταστάσεις και είναι σε κάθε περίπτωση υπεύθυνος, για τυχόν βλάβες που συμβούν εξ αιτίας των εργασιών αυτού.

Άρθρο 29° Απρόβλεπτα

Σύμφωνα με το αρ. 155 του Ν.4412/2016, το ποσό των απρόβλεπτων ορίζεται υποχρεωτικά σε 15% επί του προϋπολογισμού του έργου (στον οποίο έχει ενσωματωθεί και το Γ.Ε & Ο.Ε.), το οποίο επαναϋπολογίζεται κατά την υπογραφή της σύμβασης.

Με το ποσοστό των απροβλέπτων δαπανών που περιλαμβάνονται στην αρχική σύμβαση, καλύπτονται οι δαπάνες που προκύπτουν από την εφαρμογή νέων κανονισμών ή κανόνων που καθιερώθηκαν ως υποχρεωτικοί μετά την ανάθεση του έργου και οι δαπάνες για εργασίες απαραίτητες για την αριότητα και λειτουργικότητα του έργου και σε καμία περίπτωση από τροποποίηση των σχεδίων της μελέτης και αλλαγή του βασικού σχεδίου του έργου.

Σε κάθε περίπτωση έχει εφαρμογή η Εγκύκλιος 21/97 Υ.ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε. “Επανυπολογισμός δαπανών κατά την υπογραφή της εργολαβικής σύμβασης”.

Άρθρο 30° Χρόνος Υποχρεωτικής συντήρησης

Ο Ανάδοχος υποχρεούται - περιλαμβάνεται στην προσφορά του - να συντηρεί δωρεάν όλες τις εργασίες που θα εκτελεστούν επί δέκα πέντε (15) μήνες από τη βεβαιωμένη περαίωση του έργου, σύμφωνα με το άρθρο 171 του Ν.4412/2016.

Κατά το χρόνο της εγγύησης ο Ανάδοχος οφείλει να επιθεωρεί κατά κανονικά χρονικά διαστήματα τις εγκαταστάσεις και να τις διατηρεί σε άριστη κατάσταση, χωρίς πρόσθετη αμοιβή γι' αυτό. Σε περίπτωση που δεν επανορθώσει βλάβη ή ζημία για την οποία ευθύνεται ο ίδιος, μέσα στην προθεσμία που θα του ορισθεί για τον σκοπό αυτό, ο κύριος του έργου έχει το δικαίωμα να εκτελέσει την επανόρθωση αυτή απ' ευθείας, σε βάρος και για λογαριασμό του Αναδόχου.

Άρθρο 31° Καταβολή Εισφορών προς Ι.Κ.Α. και Ασφαλιστικούς Οργανισμούς

Ο Ανάδοχος υποχρεούται, πέρα από τις καταβαλλόμενες προς το Ι.Κ.Α. και τους άλλους Ασφαλιστικούς Οργανισμούς νόμιμες εισφορές, που καθορίζονται από αυτούς επί των μισθών και ημερομισθίων του προσλαμβανόμενου από αυτόν εργατοτεχνικού και κάθε είδους απασχολούμενου στο παρόν έργο προσωπικού και βαρύνουν τον εργοδότη, να μεριμνά κατά την μισθοδοσία του εν λόγω προσωπικού για την κράτηση και των κάθε είδους εισφορών και κρατήσεων που βαρύνουν τον εργαζόμενο. Ο Ανάδοχος είναι υπεύθυνος σε κάθε περίπτωση παράλειψης κράτησης εισφορών αυτού του είδους και υποχρεούται στην καταβολή τους, με δικές του δαπάνες χωρίς επιβάρυνση του Φορέα.

Για την πληρωμή του Αναδόχου είναι απαραίτητη η προσκόμιση βεβαίωσης της αρμόδιας Υπηρεσίας του Ι.Κ.Α. για μη οφειλή προς αυτό. Ο Ανάδοχος υποχρεούται να προσκομίζει στην Δ/νση Τεχνικών Έργων τα οικεία ασφαλιστήρια συμβόλαια του προσωπικού του, στις περιπτώσεις που δεν υπάγεται στις Κοινωνικές Ασφαλίσεις. Αν δεν το πράξει, η Δ/νση Τεχνικών Έργων δικαιούται να εφαρμόζει ανάλογη κράτηση πάνω στους λογαριασμούς που συντάσσονται κάθε φορά για την πληρωμή του και μέχρι τον χρόνο προσκόμισης τους.

Άρθρο 32° Μητρώο του έργου

Ο Ανάδοχος είναι υποχρεωμένος να συντάξει το Μητρώο του έργου που θα εκτελεστεί, όπως αυτό θα κατασκευαστεί τελικά, σύμφωνα με τα όσα προβλέπονται από την υπ' αριθ. ΔΝΣγ/οικ.38108/ΦΝ 466/2017 (ΦΕΚ 1956Β'/2017) Υπουργική Απόφαση.

Θα συνταχθεί τεύχος με τα τεχνικά χαρακτηριστικά (τεχνική έκθεση, φωτογραφίες, οριζοντιογραφίες, κ.λπ.) τεχνική έκθεση που θα αναφέρεται στις δυσχέρειες που ανέκυψαν κατά την κατασκευή, στα ειδικά τεχνικά χαρακτηριστικά του έργου, στις ανάγκες μελλοντικής συντήρησης, όπως επίσης και σε κάθε άλλο στοιχείο που κατά την κρίση της Υπηρεσίας θα μπορούσε, μελλοντικά, να χρησιμεύσει στο έργο. Τα παραπάνω θα υποβάλλονται από τον ανάδοχο στον κύριο του έργου σε δύο (2) αντίτυπα και θα συνοδεύουν την τελική επιμέτρηση του έργου.

Άρθρο 33° Περιβαλλοντικοί όροι – Προστασία Περιβάλλοντος

Για το εν λόγω έργο δεν υπάρχει αναγκαιότητα τήρησης της διαδικασίας έγκρισης περιβαλλοντικών όρων σύμφωνα με έγγραφο του Τμήματος Περιβάλλοντος και Χωρικού Σχεδιασμού της Γενικής Δ/σης Χωροταξικής και Περιβαλλοντικής Πολιτικής της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Μακεδονίας – Θράκης.

Ωστόσο ο Ανάδοχος είναι υποχρεωμένος να συμμορφώνεται με περιβαλλοντική νομοθεσία. Οι εγκαταστάσεις παραγωγής αδρανών και οπλισμένου σκυροδέματος από τις οποίες θα γίνεται η προμήθεια υλικών για τις ανάγκες του έργου πρέπει να πληρούν τους περιβαλλοντικούς όρους.

Γενικές Απαιτήσεις

- ~~Οι γενικοί όροι, τα μέτρα και οι περιορισμοί, που πρέπει να λαμβάνονται για την ελαχιστοποίηση και την αντιμετώπιση των δυνητικών περιβαλλοντικών επιπτώσεων, που αφορούν το σύνολο του Έργου παρατίθενται στην Απόφαση Έγκρισης Περιβαλλοντικών Όρων (Α.Ε.Π.Ο.) του Έργου.~~
- Όλες οι εγκαταστάσεις και τα έργα τα απαραίτητα για την οργάνωση και λειτουργία του εργοταξίου, θα πρέπει να κατασκευάζονται και να λειτουργούν κατά τέτοιο τρόπο ώστε, ενδεικτικά και όχι περιοριστικά, να επιτυγχάνεται:
- ~~Η τήρηση των όρων των εγκεκριμένων Περιβαλλοντικών Όρων,~~
- Αποφυγή ή ελαχιστοποίηση των διαταραχών του περιβάλλοντος,
- Ελαχιστοποίηση κατάτμησης ενοτήτων χρήσεων γης,
- Ελαχιστοποίηση των οποιονδήποτε δεσμεύσεων, που προκαλεί το Έργο για περαιτέρω ανάπτυξη της περιοχής,
- Λήψη καταλλήλων μέτρων προστασίας της τυχόν υπάρχουσας βλάστησης κατά το στάδιο της κατασκευής των έργων, ώστε να μην υπάρξει καμία παρέμβαση στο υπάρχον φυσικό περιβάλλον, εκτός από την απαραίτητη ζώνη για την κατασκευή του Έργου.
- Θα πρέπει να αποφευχθούν εκτεταμένα έργα για εργοτάξια. Αν κάτι τέτοιο είναι απαραίτητο, αυτά θα γίνουν με βάση την εγκεκριμένη από την Υπηρεσία μελέτη εργοταξιακών εγκαταστάσεων και θα απομακρυνθούν εντελώς μετά το πέρας των εργασιών κατασκευής του Έργου, αποκαθιστώντας πλήρως το περιβάλλον.
- Θα πρέπει να γίνει πλήρης έλεγχος των κάθε φύσης αποβλήτων και παράλληλα με τα οριζόμενα στους εγκεκριμένους Περιβαλλοντικούς Όρους, όπως ισχύουν, ώστε να τηρούνται κατ' ελάχιστο και οι παρακάτω όροι:
- Επιβάλλεται να εξασφαλισθεί η συγκέντρωση των λυμάτων των εργοταξίων σε εγκαταστάσεις υγιεινής, που να είναι χημικές ή να διαθέτουν απορροφητικό ή στεγανό βόθρο για διάθεση / μεταφορά των λυμάτων τους.
- Ανάλογη συγκέντρωση και διάθεση απαιτείται και για τα υπόλοιπα απόβλητα του εργοταξίου, όπως λάδια – πετρελαιοειδή – χημικά κ.λπ. σε χωριστούς βόθρους απ' αυτούς των λυμάτων, απαγορευομένης απολύτως της απόρριψής τους επί του εδάφους. Η διαχείριση και διάθεση των μεταχειρισμένων ορυκτελαίων των μηχανημάτων, οχημάτων και εγκαταστάσεων των έργων, θα πραγματοποιείται σύμφωνα με τις σχετικές διατάξεις του Ν. 4819/2021. Ιδιαίτεροι χώροι θα απαιτηθούν και για την αποχέτευση των απόνερων καθαρισμού των μονάδων παραγωγής και μεταφοράς σκυροδέματος.
- Αποφυγή ρύπανσης κατά την εκφόρτωση των υλικών – καυσίμων κ.λπ. στο χώρο του εργοταξίου από οποιοδήποτε μέσο μεταφοράς.
- Η χρήση οποιονδήποτε τοξικών ουσιών, θα επιτρέπεται ύστερα από σχετική έγκριση της Υπηρεσίας και μόνον εφόσον δεν είναι ευρείας διάχυσης.
- Αποφυγή ρύπανσης του περιβάλλοντος με προϊόντα επεξεργασίας υλικών.
- Απαγορεύεται η κάθε μορφής καύση άχρηστων υλικών (λάστιχα, λάδια κ.λπ.) στην περιοχή των έργων.

- Ελαχιστοποίηση παρενόχλησης των δικτύων Ο.Κ.Ω. και των λοιπών δικτύων εξυπηρέτησης γενικού συμφέροντος (π.χ. δίκτυα οπτικών ινών, διαδικτυακής πρόσβασης υψηλής ταχύτητας, δικτύων εγκαταστάσεων δημοσίου συμφέροντος κ.λπ.). Όπου αυτό είναι αναγκαίο, απαιτείται η άμεση αποκατάσταση της συνέχειάς τους και εξασφάλιση της δημόσιας υγείας και ασφάλειας (κίνδυνοι μόλυνσης – ηλεκτροπληξίας κ.λπ.).
- Αποφυγή ή ελαχιστοποίηση όχλησης των περιοίκων. Αυτό απαιτεί:
- Έργα αποκατάστασης της κυκλοφορίας ή / και κατασκευή παρακαμπτηρίων οδών εξυπηρέτησης της κυκλοφορίας.
- Αποφυγή ρύπανσης της ατμόσφαιρας με ρυπαντές, καπνό ή σκόνη και λήψη κατάλληλων μέτρων για την τήρηση των σχετικών ορίων ποιότητας εκπομπής (όπως εγκαταστάσεις φίλτρων ή / και κατάλληλες επιστρώσεις μέρους του εργοταξιακού χώρου, κ.λπ.).
- Μέριμνα για καθαρισμό των δρόμων που χρησιμοποιούν τα μεταφορικά μέσα του εργοταξίου, όταν αυτοί είναι κοντά σε κατοικημένες περιοχές.
- Αποφυγή σχηματισμού εστιών μολύνσεων (π.χ. από λιμνάζοντα νερά).
- Αποφυγή ή ελαχιστοποίηση της ηχορύπανσης, σύμφωνα με τους Περιβαλλοντικούς Όρους και τη σχετική νομοθεσία.
- Περίφραξη, σήμανση και φύλαξη του εργοταξιακού χώρου για την εξασφάλιση της δημόσιας ασφάλειας και την ελαχιστοποίηση της οπτικής όχλησης κατά το εφικτό.
- Σήμανση / επισήμανση των χώρων εργασίας, για τη διασφάλιση της κυκλοφορίας.
- Αποφυγή διέλευσης φορτηγών, που μεταφέρουν υλικά για τις ανάγκες των έργων μέσα από οικισμούς.
- Λήψη μέτρων για την προστασία των διερχομένων από την περιοχή των έργων, από τους κινδύνους που τυχόν θα δημιουργηθούν από την κατασκευή και λειτουργία τους, συμπεριλαμβανομένης της κατάλληλης σήμανσης σκαμμάτων και οδικών παρακάμψεων και της περιφράξης των γηπέδων εργοταξίων και τμημάτων αυξημένης επικινδυνότητας.

Ειδικές Απαιτήσεις Προστασίας Περιβάλλοντος

- Η διαχείριση αποβλήτων εκσκαφών, κατασκευών ή κατεδαφίσεων έργων τεχνικών υποδομών ή κτιριακών έργων, καθώς και των αποξηλώσεων ασφαλικών στρώσεων, θα γίνει, σύμφωνα με τα αναγραφόμενα, την ΚΥΑ 36259/1757/Ε103/2010 (ΦΕΚ 1312 Β), όπως τροποποιήθηκε με την Εγκύκλιο Υπουργείου Περιβάλλοντος, Ενέργειας & Κλιματικής Αλλαγής Οικ.4834/25.01.2013 και τις σχετικές διατάξεις του Ν. 4819/2021.
- Ειδικότερα, για όσα απόβλητα κατά τα ανωτέρω προβλέπεται η διαχείρισή τους μέσω εγκεκριμένων Συστημάτων Εναλλακτικής Διαχείρισης, ο Ανάδοχος, ως Διαχειριστής Α.Ε.Κ.Κ., θα τα μεταφέρει και θα τα παραδίδει ανά είδος αποβλήτου σε εγκαταστάσεις εγκεκριμένου Συστήματος Εναλλακτικής Διαχείρισης.
- Επισημαίνεται ότι, όλες οι δαπάνες (εργασίες, φορτοεκφορτώσεις, διαλογή, μεταφορές κ.λπ.) μέχρι και την εκφόρτωση – παράδοση των αποβλήτων στο χώρο του εγκεκριμένου Συστήματος Εναλλακτικής Διαχείρισης, δηλαδή εκτός των δαπανών εναλλακτικής διαχείρισης, συμπεριλαμβάνονται στην προσφορά του Αναδόχου.
- Ο Ανάδοχος θα καταβάλλει επίσης τις δαπάνες της προβλεπόμενης χρηματικής εισφοράς προς τα Συστήματα της Εναλλακτικής Διαχείρισης των Αποβλήτων (gate fee) και θα λαμβάνει τα σχετικά παραστατικά, που αφορούν το είδος (κωδικό), την ποσότητα των αποβλήτων που παραδόθηκαν και το ποσό που καταβλήθηκε.
- Η αποζημίωση του Αναδόχου για τις δαπάνες αυτές, θα γίνεται στο πλαίσιο των πιστοποιήσεων του Έργου, με βάση τα ανωτέρω παραστατικά και θα καλυφθεί από την δαπάνη των απολογιστικών του έργου.
- Ο υπολογισμός του ανωτέρου ποσού προκύπτει από το γινόμενο των μετρικών τόνων του κάθε αποβλήτου επί το τέλος χρέωσης ανά μετρικό τόνο και όχι με χρήση μονάδας όγκου (κυβικά μέτρα), δεδομένου ότι τα παραστατικά που θα προσκομίζει ο Ανάδοχος από το

Σύστημα Εναλλακτικής Διαχείρισης θα αναφέρονται σε μετρικούς τόνους αποβλήτου ανά κωδικό/είδος αποβλήτου.

- Οι περιορισμοί, οι διαδικασίες και οι τυχόν άδειες που θα απαιτηθούν σύμφωνα με τους Περιβαλλοντικούς Όρους, συμπεριλαμβάνονται στην προσφορά του Αναδόχου.

Άρθρο 34° Ειδικές Δαπάνες που Βαρύνουν τον Ανάδοχο

Στην προσφορά του ο Ανάδοχος αναφέρεται σε πλήρως περαιωμένες εργασίες ή προμήθειες υλικών. Κατά συνέπεια στην προσφορά του Αναδόχου περιλαμβάνονται εξ ολοκλήρου άπασες τις εργασίες που αναφέρονται στα συμβατικά τεύχη, στις Εθνικές Τεχνικές Προδιαγραφές (ΕΤΕΠ), ανεξάρτητα αν αυτές εμφανίζουν μικρές ή μεγάλες δυσχέρειες εκτέλεσης τους. Σύμφωνα με τα ανωτέρω, στην προσφορά, ενδεικτικά αλλά όχι περιοριστικά, περιλαμβάνονται:

- Οι δαπάνες λειτουργίας των μηχανημάτων που απαιτούνται για την κατασκευή της εργασίας, δηλαδή τα μισθώματα, τα απαιτούμενα καύσιμα και λιπαντικά, η επιβάρυνση λόγω ημεραργιών από οποιαδήποτε αιτία (παραλαβή και επιστροφή του μηχανήματος, δυσμενείς καιρικές συνθήκες, βλάβες, εορτές κλπ) ή λόγω επισκευών και συντήρησης των μηχανημάτων, οι δαπάνες παραλαβής, μεταφοράς επί τόπου και επιστροφής των μηχανημάτων, οι δαπάνες εγκατάστασης και τα ασφάλιστρά τους, οι δαπάνες για την κανονική λειτουργία των εγκαταστάσεων εργοταξίου (ύδρευση, θέρμανση κλπ).
- Οι δαπάνες για το απαιτούμενο προσωπικό μηχανικού εξοπλισμού και των λοιπών συνεργείων από εργοδηγούς, μηχανοτεχνίτες, τεχνίτες, ειδικευμένους και ανειδίκευτους εργάτες, για ημερομίσθια αυτών, ημεραργίες ασφάλισης, δώρα εορτών, ιατρικής των περιθαλψής κλπ.
- Οι δαπάνες των υλικών που απαιτούνται, έστω και αν δεν αναφέρονται ρητά αλλά είναι απαραίτητα για την πλήρη και έντεχνη εκτέλεση κάθε είδους εργασίας, με την φορτοεκφόρτωση και μεταφορά στον τόπο των έργων. Επίσης, περιλαμβάνονται και οι κάθε είδους ασφαλίσσεις υλικών.
- Τα έξοδα αποθήκευσης και φύλαξης των μηχανημάτων και των υλικών.
- Οι δαπάνες φορτοεκφόρτωσης και μεταφοράς όλων των κάθε είδους υλικών που απαιτούνται για την εκτέλεση των εργασιών από τους τόπους ή θέσεις προμήθειας ή παραγωγής μέχρι της ενσωμάτωσής τους στο έργο.
- Οι δαπάνες αποζημίωσης ιδιόκτητων πηγών λήψης κάθε είδους υλικών ή χώρων προσωρινής αποθήκευσής τους. Ο Φορέας δεν αναλαμβάνει καμία υποχρέωση διενέργειας απαλλοτριώσεων χώρων λήψης αποθήκευσης κλπ υλικών.
- Οι δαπάνες κατασκευής όλου ή μέρους εργασιών δια χειρών εργατοτεχνιτών, στις περιπτώσεις εκείνες που είναι αδύνατο ή δεν ενδείκνυται με μηχανήματα ή κρίνεται απαραίτητη για καλύτερη εκτέλεση του έργου της Φορέα.

- Οι δαπάνες υπαίθρου και γραφείου για την λήψη στοιχείων, καταμέτρηση υλικών κλπ, σύνταξη και εκτύπωση των επιμετρητικών στοιχείων καθώς και των τελικών κατασκευαστικών σχεδίων.
- Οι δαπάνες εκτέλεσης και επανάληψης απασών των απαιτούμενων δοκιμών των εγκαταστάσεων μέχρι πλήρους ικανοποίησης των απαιτητών αποτελεσμάτων τους.
- Οι δαπάνες επιθεώρησης των εγκαταστάσεων και επανόρθωσης κάθε βλάβης ή ζημίας κατά την περίοδο εγγύησης.
- Οι δαπάνες διοδίων των μεταφορικών μέσων του Αναδόχου, όταν απαιτείται.
- Οι δασμοί και λοιποί φόροι, τέλη εισφοράς και δικαιώματα για προμήθειες εξοπλισμού και εφοδίων του έργου. Προκειμένου για είδη εσωτερικού, ο φόρος κύκλου εργασιών και τα τέλη χαρτοσήμου όπου ισχύουν και γενικότερα όλοι οι φόροι, δασμοί, τέλη, κρατήσεις κλπ, που θα ισχύουν κατά την κατασκευή του έργου. Σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 26 του Κώδικα Νόμων για Τελωνιακό Δασμολόγιο Εισαγωγής και τις διατάξεις του Ν.3215/55 δεν προέρχεται ουσιαστικά στην Υπηρεσία που θα εποπτεύσει την κατασκευή του έργου ή σε άλλη Υπηρεσία η δυνατότητα να εγκρίνει χορήγηση ή να χορηγήσει οποιαδήποτε βεβαίωση για την παροχή οποιασδήποτε ατέλειας ή απαλλαγής από τους δασμούς και τους υπόλοιπους φόρους, εισφορές και δικαιώματα στα υλικά και είδη εξοπλισμού του έργου, ούτε στους ενδιαφερόμενους δικαίωμα να ζητήσουν χορήγηση τέτοιας ατέλειας ή απαλλαγής έμμεσα ή άμεσα.
- Η προμήθεια, εγκατάσταση, λειτουργία, κλπ του εργοταξιακού εργαστηρίου, σε συνδυασμό και με τις δαπάνες ποιοτικού ελέγχου σε αναγνωρισμένα εργαστήρια.
- Η τοποθέτηση πινακίδων με την αναγραφή της επωνυμίας του έργου εφόσον ζητηθεί από μέρους της ΔΤΕ ΠΕ Καβάλας.
- Οι κάθε είδους μετρήσεις και λήψη στοιχείων (υψομέτρων, διαστάσεων κλπ).
- Οι κάθε είδους μελέτες που αναφέρονται αναλυτικά στα συμβατικά τεύχη, καθώς και τυχόν χρήση ευρεσιτεχνιών μετ' αποζημίωσης των δικαιούχων.
- Η κατασκευή και συντήρηση των κάθε είδους εργοταξιακών οδών που θα χρειασθούν για την κατασκευή των εργασιών που προβλέπονται στην παρούσα σύμβαση και οι τυχόν δαπάνες μίσθωσης χώρου ή αγοράς των αναγκαίων εδαφικών λωρίδων για την κατασκευή αυτών των εργοταξιακών δρόμων.
- Ο Ανάδοχος είναι υποχρεωμένος με δαπάνες του, να εξασφαλίσει τους αναγκαίους χώρους για την απόθεση προϊόντων ορυγμάτων, περισσευμάτων φυτικών γαιών, υπολειμμάτων κάθε είδους έργων όπως και οποιουδήποτε περισσεύματος υλικών, ανεξάρτητα από τον χρόνο εκτέλεσης της εργασίας, τη διάρκεια αυτής ή το μέγεθος της απαιτούμενης έκτασης (σε συσχετισμό με το δημοπρατούμενο έργο).

- Οι δαπάνες αποκατάστασης τοπίου και των εν γένει μέτρων για την προστασία του περιβάλλοντος.
- Οι δαπάνες που συνεπάγονται τα μέτρα ασφάλειας και υγιεινής των εργαζομένων που θα πρέπει να εξασφαλίσει ο Ανάδοχος στο εργοτάξιο κατά την κατασκευή των έργων.
- Γενικά κάθε δαπάνη που δεν κατονομάζεται ρητά αλλά είναι απαραίτητη για την πλήρη και έντεχνη εκτέλεση της πλήρους εργασίας, στην οποία αναφέρονται τα συμβατικά τεύχη, οι Π.Τ.Π, Ε.ΤΕ.Π, η Τεχνική Προσφορά του Αναδόχου όπως αυτή θα εγκριθεί από την Υπηρεσία, για τακτοποίηση και λειτουργία του έργου από κάθε πλευρά.

Στο ποσό των ενσωματωμένων στην προσφορά γενικών εξόδων του Αναδόχου περιλαμβάνονται οι δαπάνες των εργαλείων, των επισφαλών εξόδων επιστάσις, των κάθε είδους κρατήσεων, φόρων, τελών, δασμών, δικαιωμάτων, ασφαλίσεων κλπ δημοσιεύσεων, διακηρύξεων, κηρυκείων, συμφωνητικού, των θέσεων εγκαταστάσεων μηχανημάτων και εργοταξίων γενικά, των προσπελάσεων προς τα εργοτάξια και τις θέσεις αποθήκευσης των υλικών κάθε είδους.

Ο Φορέας δεν αναλαμβάνει καμία υποχρέωση για πρόσθετη αποζημίωση του Αναδόχου για τυχόν δυσχέρειες εκμετάλλευσης των λατομείων και λοιπών πηγών που θα αναφύουν ή από την ανάγκη δημιουργίας εγκατάστασης θραύσης και χώρων αποθήκευσης υλικών μακριά από τις πηγές λήψης, ήτοι χειμάρρων λατομείων κλπ, που θα παρουσιασθεί ή από τυχόν δυσχέρειες μεταφορών από οποιαδήποτε αιτία.

Οι δαπάνες κατασκευής και συντήρησης των προσπελάσεων για την ακώλυτη και ασφαλή εξυπηρέτηση της διενεργούμενης κυκλοφορίας για την κατασκευή και επίβλεψη του έργου, βαρύνουν τον Ανάδοχο. Σε ότι αφορά τις οδούς που βρίσκονται σε λειτουργία, ο Ανάδοχος πρέπει να έχει υπόψη του ότι δεν δύναται να κυκλοφορήσει οχήματα βάρους μεγαλύτερου εκείνου για το οποίο έχει υπολογισθεί η αντοχή του οδοστρώματος, ώστε να αποφευχθεί η καταστροφή του. Οποσδήποτε εφ' όσον κάνει χρήση τέτοιων οδών (μέσα στους ανωτέρω περιορισμούς) υποχρεούται να προβεί στην συντήρηση και των οδών αυτών καθ' όλη την διάρκεια της πλήρους εκτέλεσης της σύμβασης, χωρίς οποιαδήποτε αποζημίωση.

Εννοείται ότι σε κάθε περίπτωση ο Ανάδοχος είναι υπεύθυνος για κάθε ζημία ή ατύχημα που θα συμβεί.

Τον Ανάδοχο επίσης βαρύνουν:

- Οι πρόσθετες δαπάνες και επιβαρύνσεις που τυχόν θα προκύψουν κατά το στάδιο εκτέλεσης των εργασιών από την ανάγκη σύγχρονης εκμετάλλευσης πηγών κάποιων υλικών και από άλλη προγενέστερη ή μεταγενέστερη εργολαβία.
- Οι δαπάνες τυχόν συμπλήρωσης και αναπροσαρμογής της μελέτης του έργου.
- Οι δαπάνες των τοπογραφικών εργασιών που απαιτούνται με σκοπό την επιβεβαίωση ή διόρθωση της χορηγούμενης από τον Φορέα τοπογραφικής μελέτης ή ανασύνταξη αυτής, την εφαρμογή των στοιχείων της μελέτης για την εκτέλεση του όλου έργου και την λήψη των επιμετρητικών στοιχείων από κοινού με τον επιβλέποντα και την σύνταξη όλων των επιμετρήσεων και επιμετρητικών σχεδίων, κάθε φορά που αυτό απαιτείται κατά τα διαδοχικά στάδια εκτέλεσης του έργου ή αφορά σε μικροπαραλλαγές - υψομετρικές ή οριζοντιογραφικές - οπότε πρέπει να υποβάλλονται, με τα διαφανή τους, όλα τα απαιτούμενα τεύχη για την ολοκλήρωση του απαιτούμενου σκοπού.

Ο Ανάδοχος είναι υποχρεωμένος, με την αποπεράτωση των εργασιών και πριν από την προσωρινή παραλαβή, να συντάξει με δαπάνες του και να παραδώσει σε δύο (2) αντίγραφα στο Φορέα:

- Τοπογραφικό διάγραμμα σε κλίμακα που θα ζητηθεί από την επιβλέπουσα Υπηρεσία, της τελικής διάταξης των κατασκευών.
- Κατασκευαστικά σχέδια (us built) σε κλίμακα καθ' υπόδειξη της Υπηρεσίας.
- Η δαπάνη λήψης έγχρωμων φωτογραφιών κατά τις φάσεις του έργου και λοιπών παραστατικών στοιχείων του έργου που εκτελείται, όπως τήρησης και υποβολής, ημερολογίου έργου και βιβλίου καταμέτρησης των εργασιών.

Οι δαπάνες προσωρινής σήμανσης κατά το στάδιο εκτέλεσης του έργου και γενικά κάθε άλλη δαπάνη που δεν κατονομάζεται ρητά.

Οι δαπάνες σύναψης της Σύμβασης.

Οι δαπάνες για όλες τις ενέργειες, διαδικασίες που απαιτούνται (υποβολή μελετών κλπ).

Ο Εργοδότης δεν αναλαμβάνει καμιά ευθύνη ή υποχρέωση για καταβολή δαπανών ή αποζημιώσεων για όλους τους ανωτέρω λόγους.

Άρθρο 35° Χρήση του έργου προ της Αποπεράτωσης

Ο Φορέας του έργου δικαιούται να λάβει υπό την κατοχή του ή να κάνει χρήση οιοδήποτε περατωθέντος μερικώς ή ολικώς τμήματος του έργου, χωρίς να θεωρείται ότι τούτο αποτελεί αποδοχή οιασδήποτε εργασίας μη αποπερατωθείσης σύμφωνα με την Εργολαβική Σύμβαση.

Άρθρο 36° Προστασία Τοπίου - Καθαρισμός

Ο Ανάδοχος υποχρεούται να λάβει κάθε μέτρο και να συμμορφωθεί προς τις εντολές του Φορέα σχετικά με την προστασία του περιβάλλοντος και του τοπίου της περιοχής του έργου, τηρώντας απόλυτα τους εγκεκριμένους Περιβαλλοντικούς όρους. Υποχρεούται χωρίς αποζημίωση (οι δαπάνες περιλαμβάνονται ανοιγμένα στην προσφορά του) πριν από την παράδοση για χρήση του έργου να αφαιρέσει και να απομακρύνει από την περιοχή και γενικά από το εργοτάξιο απορρίμματα, εργαλεία, ικρίωματα, μηχανήματα, υλικά, προσωρινές εγκαταστάσεις μηχανημάτων και να αποκαταστήσει τους χώρους όπου ήταν τοποθετημένα ή εγκατεστημένα.

Άρθρο 37° Γενικές Διατάξεις – Φωτογραφίες

Τονίζεται ότι για τον υπολογισμό της δαπάνης μεταφοράς θα ληφθεί υπ' όψη το κοντινότερο εν λειτουργία ασφαλτοσυγκρότημα το οποίο βρίσκεται από την θέση επέμβασης.

Ο Ανάδοχος υποχρεούται να λαμβάνει και υποβάλλει στο Φορέα φωτογραφίες του έργου μερίμνης και δαπάνες του, σύμφωνα με τα καθοριζόμενα με λεπτομέρεια από την διαταγή του Υ.Δ.Ε. αρ. 7603/5-2-1960 (Εγκ. Α 20) ήτοι:

Για κάθε θέση επέμβασης φωτογραφίες της προϋπάρχουσας κατάστασης της προβληματικής περιοχής στην οποία θα γίνει επέμβαση, φωτογραφίες που θα αποτυπώνουν την κάθε ολοκληρωμένη φάση εκτέλεσης εργασιών (πχ. Φρεζάρισμα, συγκολλητική, επιφανειακές

στρώσεις, διαγράμμιση κλπ). Οι εν λόγω φωτογραφίες θα υποβάλλονται στο Φορέα μαζί με τα δικαιολογητικά της κάθε πιστοποίησης.

Φωτογραφίες του έργου, για κάθε θέση επέμβασης, μετά την περαίωσή του, οι οποίες θα υποβληθούν μετά την τελευταία πιστοποίηση και πριν την τελική επιμέτρηση του έργου.

Οι φωτογραφίες θα εκτυπώνονται με μεγέθη 16X18 ή 18X24 ή καθ' υπόδειξη της Υπηρεσίας, σε λευκό χαρτί και θα παραδίδονται σε ηλεκτρονική μορφή.

Η λήψη φωτογραφιών προβλέπεται και από το αρ. 146 του Ν.4412/2016.

Άρθρο 38° Καθολική αρμοδιότητα και ευθύνη Αναδόχου

Όλα τα προς, κατασκευή αντικείμενα της παρούσας εργολαβίας, τα περιγραφόμενα στα Τεύχη Δημοπράτησης, όπως και σχέδια, σχήματα, πίνακες κλπ της Μελέτης Εφαρμογής " as built ", όπως αυτή θα εγκριθεί τυχόν τροποποιούμενη από το Φορέα, είναι της "Καθολικής αρμοδιότητας και ευθύνης του Αναδόχου" και περιλαμβάνονται στην προσφορά του, εφ' όσον δεν αναφέρεται σαφώς και ρητώς συγκεκριμένη αρμοδιότητα του Φορέα. Η "καθολική αρμοδιότητα και ευθύνη Αναδόχου" περιλαμβάνει - είτε αυτό αναγράφεται ειδικότερα κατ' άρθρο ή παράγραφο είτε όχι - ενδεικτικά όχι όμως περιοριστικά όλες τις κάτωθι υποχρεώσεις:

- Μέριμνα, έξοδα, υλικά, μέσα, εξοπλισμό, προσωπικό, ευθύνη, μέτρα ασφαλείας, μέτρα αποκατάστασης τοπίου, μέτρα σήμανσης, μέτρα ασφαλούς κυκλοφορίας και εργασίας, μέτρα για αποφυγή ρύπανσης του Εθνικού ή Επαρχιακού οδικού δικτύου ή αποκατάστασης αυτού σε περίπτωση ρύπανσης, διαδικασίες και έξοδα κλπ πάσης φύσεως αδειοδοτήσεων, σύμφωνα και με τα αναφερόμενα στα συμβατικά τεύχη, αποκλειστικής ευθύνης του Αναδόχου για οτιδήποτε σχετίζεται με την κατασκευή του συνολικού έργου.
- Υποχρέωση εντοπισμού σε οποιοδήποτε σημείο της χώρας ή και εκτός αυτής, καθώς και απόκτησης δικαιώματος χρήσης ή τυχόν απαιτούμενης ενοικίασης ή αγοράς ή αποζημίωσης κλπ δανειοθαλάμων ή θέσης απόληψης ή εγκαταστάσεων όλων των υλικών που θα χρησιμοποιηθούν στο έργο, με τα προδιαγραφόμενα χαρακτηριστικά. Οι δανειοθάλαμοι και οι θέσεις απόληψης θα είναι επιτρεπτές με απόφαση Δημόσιας Αρχής.
- Υποχρέωση πραγματοποίησης εκσκαφών, φορτοεκφόρτωσης μετά σταλίας, προμήθειας και μεταφοράς όλων των υλικών, αντικειμένων, εξοπλισμού, εργασιτηρίων και εγκαταστάσεων στο χώρο του έργου ή σε εργαστήρια της αποδοχής του εργοδότη σ' οποιοδήποτε μέρος για έλεγχο, αναλύσεις κλπ, μετά της αντίστοιχης λήψης δειγμάτων και αποζημίωσης των εργασιτηρίων, εκτέλεση των προβλεπομένων και προδιαγραφόμενων κατά περίπτωση εργασιτηριακών ελέγχων ή με κάθε πρόσφορο τρόπο ή μέθοδο.
- Φορτοεκφόρτωση, απομάκρυνση και διάθεση τυχόν ακρήστων ή ακαταλλήλων ή ρεταλιών σε χώρους αποδοχής του εργοδότη ή αρμόδιων κρατικών υπηρεσιών, διάστρωση, διασπορά υλικών, αναμόχλευση προς ομογενοποίηση, τεχνική ανάμιξη, ύγρανση, συμπτύκνωση.
- Τυχόν αποξήλωση και επανακατασκευή υλικών ή κατασκευών ή εγκαταστάσεων σε περίπτωση αστοχίας ή μη τήρησης προδιαγραφών των συμβατικών τευχών και της μελέτης κλπ, κατά την κρίση της επίβλεψης.
- Όλες τις μελέτες, έρευνες που θα απαιτηθούν καθώς και όλες τις υποχρεωτικές για έντεχνη εκτέλεση και έλεγχο των προδιαγραφόμενων συνοπτικά ή αναλυτικά

περιγραφόμενων ή μη εργασιών και αναγκαίων για την έντεχνη ολοκλήρωση του περιγραφόμενου έργου σε κάθε σημείο.

Από τα παραπάνω περιγραφέντα, δεν είναι της "καθολικής αρμοδιότητας και ευθύνης Αναδόχου" και δεν περιλαμβάνονται στην προσφορά του μόνο συγκεκριμένα αντικείμενα, εφ' όσον και μόνον όταν σαφώς, ρητώς και επακριβώς αναφέρονται και περιγράφονται σε συγκεκριμένα σημεία της και των λοιπών συμβατικών τευχών ως αρμοδιότητες του Φορέα.

Άρθρο 39° Δίκτυα εξυπηρέτησης γενικού συμφέροντος και ΟΚΩ.

Στην περίπτωση, που παρέχονται στον Ανάδοχο από την Υπηρεσία στοιχεία για τα δίκτυα των Οργανισμών Κοινής Ωφέλειας (Ο.Κ.Ω.) και των λοιπών δικτύων εξυπηρέτησης γενικού συμφέροντος (π.χ. δίκτυα οπτικών ινών, διαδικτυακής πρόσβασης υψηλής ταχύτητας, δικτύων εγκαταστάσεων δημοσίου συμφέροντος κ.λπ.), διευκρινίζεται ότι οι θέσεις, η διατομή, το βάθος, κλπ., των δικτύων είναι ενδεικτικά.

Ο Ανάδοχος οφείλει, σε κάθε περίπτωση και με δική του φροντίδα, να έλθει σε επαφή με τις αρμόδιες Αρχές των Ο.Κ.Ω. και τους λοιπούς φορείς ευθύνης, να προμηθευτεί τα απαραίτητα σχέδια, διαγράμματα και λοιπά στοιχεία των θέσεων των δικτύων Ο.Κ.Ω. και δικτύων εξυπηρέτησης γενικού συμφέροντος και αφού μεριμνήσει για την έγκαιρη ειδοποίηση αυτών, να εκτελέσει παρουσία εκπροσώπων τους, διερευνητικές τομές για την επισημάνση των δικτύων, αγωγών κ.λπ. στις θέσεις εκτέλεσης του Έργου.

Η μελέτη για τον τρόπο προστασίας ή υποστήριξης ή και μετατόπισης (παράκαμψης), εφόσον απαιτηθεί, των δικτύων θα γίνεται από τον Ανάδοχο έπειτα από αλληλογραφία με τον αρμόδιο Ο.Κ.Ω. σύμφωνα με τις υποδείξεις του και ενσωματώνοντας τυχόν παρατηρήσεις/σχόλια της Υπηρεσίας. Η έγκριση της μελέτης θα γίνει από τον αρμόδιο οργανισμό, εκτός αν ζητηθεί η μελέτη να γίνει από τον ίδιο τον Ο.Κ.Ω. ή τον φορέα ευθύνης.

Όλες οι εργασίες διευθέτησης και αποκατάστασης των δικτύων Ο.Κ.Ω. και δικτύων εξυπηρέτησης γενικού συμφέροντος θα εκτελούνται από τον Ανάδοχο σύμφωνα με τις οδηγίες και απαιτήσεις των Ο.Κ.Ω., τις εγκεκριμένες μελέτες και τις πλέον πρόσφατες σχετικές τεχνικές προδιαγραφές υλικών και εργασιών των αντίστοιχων Ο.Κ.Ω. και των φορέων ευθύνης, ακόμη και αν τα υφιστάμενα δίκτυα είναι κατασκευασμένα με βάση παλαιότερες προδιαγραφές.

Οι εργασίες διευθέτησης και αποκατάστασης θα επιβλέπονται από την Υπηρεσία, εκτός αν ζητηθεί από τον Ο.Κ.Ω. ή τον φορέα ευθύνης να υπάρχει επί τόπου εκπρόσωπός του για την παρακολούθηση των εργασιών, ο οποίος όμως θα δίνει εντολές στον Ανάδοχο μέσω του Επιβλέποντος Μηχανικού.

Ο Ανάδοχος έχει την ευθύνη του γενικού συντονισμού των εργασιών και υποχρεούται να προσφέρει στους ανωτέρω Ο.Κ.Ω. και φορείς κάθε απαιτούμενη βοήθεια για την έγκαιρη ολοκλήρωση των εργασιών διευθέτησης και αποκατάστασης και την αποφυγή βλαβών στις εγκαταστάσεις και τα δίκτυα Ο.Κ.Ω. και δικτύων εξυπηρέτησης γενικού συμφέροντος.

Επισημαίνεται ότι, ο Ανάδοχος δεν δικαιούται να προβάλει οποιαδήποτε αξίωση παράτασης της Συνολικής Προθεσμίας για καθυστερήσεις ή δυσχέρειες, που παρουσιάζονται στο κυρίως Έργο του, από την εκτέλεση των προαναφερόμενων παράλληλων εργασιών διευθέτησης και αποκατάστασης.

Άρθρο 40° Επίβλεψη - Δικαίωμα της Επίβλεψης να συμπληρώνει παραλείψεις του Αναδόχου

Ο Ανάδοχος υπόκειται στον έλεγχο της Υπηρεσίας, που εκπροσωπείται από το προσωπικό Επίβλεψης του Έργου. Ο Ανάδοχος οφείλει να επιτρέπει ελεύθερα την είσοδο στους Επιβλέποντες και σε όλους τους εντεταλμένους για την επίβλεψη του Έργου υπαλλήλους της Υπηρεσίας, στα εργοτάξια, λατομεία, αποθήκες, εργοστάσια, κ.λπ. Το ίδιο ισχύει και για όποιον άλλο, στον οποίο η Υπηρεσία θα δώσει σχετική έγκριση καθώς και για το πάσης φύσεως προσωπικό των Τεχνικών Συμβούλων/Βασικού Μελετητή που θα χρησιμοποιήσει ο Κ.τ.Ε. κατά την κατασκευή του έργου, για το προσωπικό του οποίου επίσης θα ισχύουν τα προαναφερθέντα.

Ο Ανάδοχος έχει την υποχρέωση να συμμορφώνεται προς τις έγγραφες εντολές της Υπηρεσίας, που δίνονται για την άρτια, εύρυθμη και έντεχνη εκτέλεση των έργων και του συνόλου των εργασιών της Σύμβασης και οφείλει να διευκολύνει την επίβλεψη και το προσωπικό της Υπηρεσίας Επίβλεψης στην άσκηση των ελέγχων, κ.λπ.

Το ότι η Υπηρεσία επιβλέπει το Έργο, δεν απαλλάσσει τον Ανάδοχο από οποιαδήποτε ευθύνη που προκύπτει από τις συμβατικές και εξωσυμβατικές του υποχρεώσεις, τους ισχύοντες κανόνες δικαίου, τις Περιβαλλοντικές απαιτήσεις των έργων και τις υποχρεώσεις που απορρέουν από τους ειδικούς όρους χρηματοδότησης του έργου ή τυχόν άλλες υποχρεώσεις, ούτε εξασθενεί τις πλήρεις και αποκλειστικές ευθύνες του και υποχρεώσεις του που επιτάσσουν οι όροι της Διακήρυξης Δημοπρασίας, της παρούσας Ε.Σ.Υ., της Τ.Π. και των λοιπών Τευχών Δημοπράτησης.

Χωρίς στο παραμικρό να μειώνεται η ευθύνη του Αναδόχου για την ικανοποίηση των όρων αυτού του άρθρου, η Υπηρεσία Επίβλεψης διατηρεί το δικαίωμα να συμπληρώνει ενέργειες του Αναδόχου, αν τούτο απαιτείται, σε βάρος και για λογαριασμό του.

Η Υπηρεσία μπορεί να ασκήσει το δικαίωμα αυτό, όταν ο Ανάδοχος αμελήσει ή αποδειχθεί ανίκανος να ικανοποιήσει τις απαιτήσεις αυτού του άρθρου.

Πέραν του καταλογισμού των σχετικών δαπανών για την περίπτωση εκτέλεσης εργασιών / ενεργειών από την Υπηρεσία, η μη ικανοποίηση των όρων του παρόντος άρθρου συνιστά αντισυμβατική συμπεριφορά του Αναδόχου και επισύρει την εφαρμογή συμβατικών και νομίμων κυρώσεων.

Άρθρο 41° Γλώσσα

Τόσο οι αναγραφές στα σχέδια όσο και οι υπολογισμοί, θα είναι στην Ελληνική γλώσσα. Το αυτό θα ισχύει και για κάθε εν γένει έγγραφο ή στοιχείο που υποβάλλεται από τον Ανάδοχο στην υπηρεσία. Εφόσον για κάποιο στοιχείο απαιτηθεί μετάφραση στην Ελληνική γλώσσα, αυτή θα γίνει αμελλητί και εγκαίρως πριν την υποβολή του εν λόγω στοιχείου στην Υπηρεσία, με μέριμνα και δαπάνες του Αναδόχου.

Άρθρο 42° Υποχρεώσεις του Αναδόχου για την περίπτωση ατυχήματος

Για κάθε περίπτωση ατυχήματος οφειλόμενου σε πράξεις ή παραλείψεις του Αναδόχου, των υπεργολάβων του ή / και του προσωπικού του και των προστηθέντων αυτού, ο Ανάδοχος είναι αποκλειστικά υπεύθυνος ποινικά και αστικά.

Άρθρο 43° Λοιπές υποχρεώσεις Αναδόχου

Στις υποχρεώσεις του αναδόχου που δεν συνεπάγονται ιδιαίτερη αμοιβή, γιατί οι δαπάνες και οι αμοιβές θα πρέπει να έχουν περιληφθεί ανηγμένα στις τιμές Προσφοράς του Αναδόχου, περιλαμβάνονται, εκτός από τις υποχρεώσεις που αναφέρονται στα λοιπά τεύχη δημοπράτησης, τα παρακάτω :

α. Η εκπόνηση των Μελετών Εφαρμογής του Έργου.

β. Η αποτύπωση του φυσικού εδάφους και η εφαρμογή με πασσάλωση της χάραξης στο έδαφος ή η αναπασσάλωση στο έδαφος των κάθε είδους έργων, ανεξάρτητα του αν προβλέπεται στο Τιμολόγιο ότι περιλαμβάνεται η εργασία αυτή στις τιμές μονάδας της προσφοράς του.

γ. Η τυχόν αναγκαία πύκνωση υψομετρικών αφετηριών (REPERs) που θα τοποθετηθούν σε σταθερό (ανυποχώρητο) έδαφος. Επίσης, ο έλεγχος του υψομετρικού συσχετισμού των REPERs της μελέτης που θα πρέπει να τηρούν τις απαιτήσεις ακρίβειας των κειμένων διατάξεων ή ακόμη ενδεχομένως και η ίδρυση νέου χωροσταθμικού δικτύου, εφόσον τούτο απαιτηθεί μετά τους ανωτέρω ελέγχους. Ο έλεγχος αυτός θα γίνει αμέσως μετά την εγκατάσταση του Αναδόχου στο έργο. Επίσης, οι εργασίες ίδρυσης / πύκνωσης και επίλυσης του απαραίτητου πολυγωνομετρικού δικτύου οριζοντιογραφικού ελέγχου των εργασιών, με τις απαραίτητες εργασίες συντήρησής του σύμφωνα με την πρόοδο του έργου.

δ. Η σύνταξη των τυχόν αναγκαίων πινάκων αναπτυγμάτων οπλισμού και των καταλόγων οπλισμού (όπου αυτοί δεν περιλαμβάνονται στη μελέτη), οι οποίοι θα πρέπει να υποβάλλονται έγκαιρα στους υπευθύνους επίβλεψης για τον έλεγχο και ενδεχομένως τη διόρθωσή τους.

ε. Η λήψη των επιμετρητικών στοιχείων από κοινού με την επίβλεψη και η σύνταξη (από τον Ανάδοχο) των επιμετρητικών σχεδίων και των επιμετρήσεων, που θα τα υποβάλλει για αρμόδιο έλεγχο. Επίσης, η επαλήθευση των στοιχείων εδάφους με επί τόπου μετρήσεις σύμφωνα με όσα αναφέρθηκαν παραπάνω.

στ. Η κατασκευή και συντήρηση των κάθε είδους εργοταξιακών οδών και οδών προσπέλασης που θα χρειασθούν για την εκτέλεση των εργασιών που προβλέπονται στην παρούσα σύμβαση. Επίσης, οι τυχόν δαπάνες μίσθωσης χώρου ή αγοράς των αναγκαίων εδαφικών λωρίδων για την κατασκευή αυτών των εργοταξιακών δρόμων, καθώς και οι δαπάνες αποκατάστασης του τοπίου των δρόμων αυτών μετά την κατασκευή του έργου.

Διευκρινίζεται εδώ, ότι η Υπηρεσία δεν αναλαμβάνει καμιά δέσμευση να εξασφαλίσει στον Ανάδοχο καμιά διευκόλυνση ή κάλυψη δαπάνης σχετιζόμενης με οδούς προσπέλασης, ανεξάρτητα από τις δυσκολίες που μπορεί να προκύψουν από την έλλειψή τους, ο δε Ανάδοχος, σε περίπτωση δυσκολιών προσπέλασης, είναι υποχρεωμένος να προσαρμόσει την τεχνολογία, τα μέσα, το πρόγραμμα κ.λπ. στις δεδομένες τοπικές συνθήκες, προκειμένου να εκτελεσθεί η εργασία ανεξάρτητα από τις τυχόν επιπλέον δαπάνες, για τις οποίες η Υπηρεσία δεν θα του αναγνωρίσει καμιά αποζημίωση ή αύξηση συμβατικής δαπάνης μεταφοράς.

ζ. Ο Ανάδοχος είναι υποχρεωμένος, με δαπάνες του και ενέργειές του, να εξασφαλίσει τους αναγκαίους χώρους για τη μη μόνιμη απόθεση προϊόντων εκσκαφής, καθαιρέσεων, υλικών προς απόρριψη, περισσευμάτων φυτικών γαιών, υπολειμμάτων κάθε είδους έργων, όπως οποιουδήποτε περισσεύματος υλικών, ανεξάρτητα από το χρόνο εκτέλεσης της εργασίας, τη διάρκεια αυτής ή το μέγεθος της απαιτούμενης έκτασης (σε συσχετισμό με το δημοπρατούμενο έργο). Διευκρινίζεται, ότι η Υπηρεσία δεν θα αναγνωρίσει καμιά καθυστέρηση ή τροποποίηση του προγράμματος ή καταβολή αποζημίωσης σχετιζόμενα με τέτοια προβλήματα, ενώ παράλληλα θεωρείται αυτονόητο ότι οι κάθε είδους απολήψεις υλικών, αποθέσεις κ.λπ., θα

γίνονται σε θέσεις και κατά τρόπο που να μη δημιουργούν προβλήματα στο περιβάλλον και να έχουν τη νόμιμη έγκριση των αρμόδιων Αρχών.

Επισημαίνεται ιδιαίτερα, ότι εν προκειμένω θα γίνει αυστηρή τήρηση των Περιβαλλοντικών όρων και λοιπών περιβαλλοντικών δεσμεύσεων του έργου.

η. Ανάλογα με την παραπάνω παράγραφο ζ. ισχύουν και για τους χώρους προσωρινής απόθεσης υλικών κάθε είδους (αδρανή, σιδηροπλισμοί, αγωγοί κ.λπ.), καθώς και τελικής απόθεσης υλικών, τους δανειοθαλάμους ή τα λατομεία του έργου κ.λπ.

θ. Οι δαπάνες των εν γένει μέτρων για την προστασία του περιβάλλοντος.

ι. Καθαίρεση όλων των κτισμάτων, περιφράξεων και κάθε είδους κατασκευών που βρίσκονται εντός της ζώνης απαλλοτριώσης και της ζώνης προσωρινής κατάληψης και δουλείας διέλευσης και η αποκατάσταση αυτών, όπου απαιτηθεί, θα γίνουν με ευθύνη και δαπάνες του Αναδόχου.

ια. Μελέτες σήμανσης οδών και κυκλοφοριακών ρυθμίσεων.

ιβ. Εργασία σύνταξης Μητρώου του Έργου.

ιγ. Η σύνταξη εγχειριδίων λειτουργίας, επιθεώρησης και συντήρησης.

ιδ. Εργασίες πρόσθετων εργαστηριακών διακριβωτικών ελέγχων, ύστερα από εντολή της υπηρεσίας.

ιε. Η απομάκρυνση, μετά το πέρας των εργασιών κατασκευής των έργων, των κάθε είδους εργοταξιακών εγκαταστάσεων (γραφεία, συνεργεία, αποθήκες, απορρίμματα, εργαλεία, ικριώματα, μηχανήματα, προσωρινές εγκαταστάσεις μηχανημάτων, κ.λπ.) και των πάσης φύσεως πλεοναζόντων υλικών και η μεταφορά των μη επαναχρησιμοποιούμενων εξ' αυτών σε εγκεκριμένους χώρους διάθεσης και η ισοπέδωση των χώρων επάνω στους οποίους ήταν τοποθετημένα ή εγκαταστημένα, και η αποκατάσταση των χώρων οι οποίοι είχαν προσωρινά καταληφθεί.

Ο Ανάδοχος υποχρεούται να προμηθεύσει με δική του δαπάνη όλα τα υλικά, εργατικά και μηχανήματα, που είναι αναγκαία, για την κατασκευή του έργου, να τα μεταφέρει στο εργοτάξιο από τις πηγές λήψης. Σε περίπτωση που μελλοντικά διαπιστωθεί ότι τα υλικά εγκριθείσας πηγής είναι ακατάλληλα ή εξαντλήθηκε η πηγή ή για οποιονδήποτε άλλο λόγο πρέπει να σταματήσει η λήψη υλικών από τη συγκεκριμένη πηγή, ο Ανάδοχος υποχρεούται σε εξεύρεση άλλης δόκιμης πηγής, που θα βρει με μέριμνα, ευθύνη και δαπάνη του. Οφείλει επίσης να επισκευάζει, συντηρεί και ασφαλίζει με δικές του δαπάνες και μέριμνα τα μηχανήματα και εργαλεία και τα προσκομιζόμενα υλικά, συσκευές και πάσης φύσεως μηχανικές κατασκευές, έως την ενσωμάτωσή τους στο έργο.

Ο Ανάδοχος οφείλει να εκτελέσει τα διάφορα έργα σύμφωνα με τα σχέδια της Οριστικής Μελέτης, με τα Κατασκευαστικά Σχέδια και τις Μελέτες Εφαρμογής. Σύμφωνα με τα συμβατικά τεύχη και τις ισχύουσες διατάξεις για την ποιότητα και αντοχή των έργων, μόνος υπεύθυνος είναι ο Ανάδοχος και οποιοσδήποτε έλεγχος ασκηθεί από τη Διευθύνουσα Υπηρεσία δεν απαλλάσσει καθόλου τον Ανάδοχο από την ευθύνη του. Ο Ανάδοχος, μετά την υπογραφή της σύμβασης είναι υποχρεωμένος χωρίς ιδιαίτερη αμοιβή, να κάνει πλήρη έλεγχο της τεχνικής μελέτης του έργου, με τυχόν διενέργεια εργαστηριακών ελέγχων, ερευνών κ.λπ. Ο έλεγχος αυτός θα αφορά στον εντοπισμό και στη συνέχεια συμπλήρωση τυχόν μικροελλείψεων ή τυχόν μικροδιορθώσεων επί μέρους θεμάτων, ώστε μετά από συμπλήρωση ή βελτίωσή τους να προκύψει, με βάση τις εγκεκριμένες συμβατικές τεχνικές μελέτες, όπως αυτές θα βελτιωθούν ως ανωτέρω, συνολικό έργο τεχνικά άρτιο και λειτουργικό που να ανταποκρίνεται στον προορισμό του και να επιτυγχάνει την προδιαγραφόμενη διάρκεια ζωής του

Οποιοσδήποτε διοικητικές, αστικές ή ποινικές ευθύνες προκύπτουν από οποιασδήποτε φύσης δυστυχήματα ή ζημιές στο προσωπικό του Αναδόχου ή σε τρίτους ή σε περιουσίες τρίτων που οφείλονται σε κάθε βαθμού υπαιτιότητα του προσωπικού του Αναδόχου ή των προστηθέντων αυτού ή στις οποιοσδήποτε κατασκευαστικές δραστηριότητες του Αναδόχου ή στην ύπαρξη των έργων καθ' εαυτού, βαρύνουν αποκλειστικά και μόνο τον ίδιο. Η ευθύνη καλύπτει όλη την χρονική περίοδο από την υπογραφή της Σύμβασης μέχρι και την εκπνοή του χρόνου εγγύησης.

Σε περίπτωση χρησιμοποίησης υπεργολάβων για την εκτέλεση ειδικής φύσης εργασιών, ο Ανάδοχος παραμένει σε κάθε περίπτωση πλήρως, μόνος και αποκλειστικά υπεύθυνος για τις υπόψη εργασίες.

Απαγορεύεται αυστηρά στον Ανάδοχο να προβαίνει χωρίς προηγούμενη έγγραφη έγκριση της Υπηρεσίας σε οποιαδήποτε ανακοίνωση ή δημοσίευση σχετικά με το έργο ή κάποιο τμήμα του έργου, όπως και να επιτρέπει την είσοδο στο έργο αναρμόδιων προσώπων που δεν είναι εφοδιασμένα με έγγραφη άδεια της Υπηρεσίας.

Καμιά πρόσθετη αποζημίωση δεν δικαιούται ο Ανάδοχος από τις δυσκολίες που θα αντιμετωπίσει κατά το στάδιο της κατασκευής ή από τυχόν εργασίες που θα απαιτηθούν για τη λειτουργία του έργου, έστω και αν δεν αναφέρονται ρητά στα τεύχη Δημοπράτησης.

Ο Ανάδοχος δεν δικαιούται αποζημίωση για ζημιές και καταστροφές που οφείλονται σε δυσμενείς καιρικές συνθήκες.

Οποιαδήποτε ζημιά στο έργο είτε στα μηχανήματα, είτε στις εγκαταστάσεις (εργοτάξια, λατομεία κ.λπ.) που προέρχεται από οποιαδήποτε αιτία ή δολιοφθορά ή δυσμενείς καιρικές συνθήκες κατά τη διάρκεια της εργολαβίας πλην ανωτέρας βίας, βαρύνει τον Ανάδοχο, ο οποίος είναι υποχρεωμένος και να την αποκαταστήσει.

Οποιασδήποτε φύσης ατυχήματα ή ζημιές στο προσωπικό του Αναδόχου ή σε τρίτους ή και σε περιουσίες τρίτων που οφείλονται σε αμέλεια ή υπαιτιότητα του προσωπικού του Αναδόχου, βαρύνουν αποκλειστικά και μόνον τον Ανάδοχο.

Ζημιές που προκλήθηκαν από αμέλεια του Αναδόχου, πρέπει να επανορθώνονται αμέσως από τον ίδιο. Σε αντίθετη περίπτωση αυτό θα γίνεται από τον εργοδότη σε βάρος και για λογαριασμό του Αναδόχου.

Ο Ανάδοχος οφείλει να προφυλάσσει και να προστατεύει την υπάρχουσα βλάστηση, όπως δένδρα, θάμνους και καλλιεργημένες εκτάσεις στο χώρο που εκτελείται η εργασία, εφόσον δεν παρεμποδίζεται δικαιολογημένα η κατασκευή του έργου κατά την κρίση του εργοδότη, έχοντας υπόψη και τις σχετικές με την προστασία του περιβάλλοντος διατάξεις, η εφαρμογή των οποίων είναι υποχρεωτική.

Ο Ανάδοχος οφείλει να λάβει κατά την εκτέλεση των έργων όλα τα απαιτούμενα μέτρα ασφαλείας και υγιεινής, που επιβάλλονται από τις σχετικές διατάξεις (Νόμους, Π.Δ., Υπουργικές Αποφάσεις, εγκυκλίους κ.λπ.), όπως ισχύουν κατά την ημέρα αποστολής για δημοσίευση της περίληψης της Διακήρυξης στην επίσημη εφημερίδα της Ε.Ε., καθώς και κάθε άλλο μέτρο που αναφέρεται στους διεθνείς κανονισμούς πρόληψης ατυχημάτων.

Ο Ανάδοχος είναι υπεύθυνος για την έκδοση όλων των απαραίτητων αδειών και βαρύνεται με τις σχετικές δαπάνες. Επίσης, είναι υποχρεωμένος να συμμορφωθεί με τις σχετικές απαιτήσεις των φορέων έκδοσης των αδειών, χωρίς ιδιαίτερη αποζημίωση.

Στις υποχρεώσεις του Αναδόχου είναι και οι δαπάνες κατασκευής και συντήρησης των οδών που απαιτούνται για προσπέλαση προς τις πηγές υλικών, καθώς επίσης και οι δαπάνες

κατασκευής και συντήρησης των κάθε είδους προσπελάσεων και παρακαμπτηρίων οδών, που θα χρειαστούν κατά τη διάρκεια εκτέλεσης των έργων.

Επισημαίνεται, ότι οι οποιοσδήποτε εργασίες σε υπάρχουσες οδούς, θα γίνουν με κριτήριο εξασφάλισης κυκλοφορίας.

Διευκρινίζεται, ότι στις τιμές προσφοράς του αναδόχου περιλαμβάνονται ανηγμένα οι οποιοσδήποτε επιβαρύνσεις του κόστους για κατασκευές ή ειδικές μεθόδους κατασκευής ή όποια άλλα μέτρα και ενέργειες, οι οποίες θα πρέπει να εφαρμοστούν προς αποφυγή διακοπής της κυκλοφορίας (κυρίως στις θέσεις των τεχνικών) ή επιμήκυνσης του χρόνου επιβολής περιορισμών της κυκλοφορίας στις οδούς.

Ο Ανάδοχος έχει την υποχρέωση να διαθέτει στο εργοτάξιο, όλα τα απαραίτητα όργανα μετρήσεως κλπ. για την ορθή και απρόσκοπτη εργασία.

Ο Ανάδοχος βαρύνεται με όλες τις υποχρεώσεις που απορρέουν από τις διατάξεις του άρθρου 138 του Ν.4412/2016 όπως αυτό ισχύει.

Ο Ανάδοχος, οφείλει, μετά την υπογραφή της Σύμβασης, να επαληθεύσει όλα τα στην διάθεσή του στοιχεία και να εκτελέσει και τυχόν συμπληρωματικές έρευνες κλπ. Η επαλήθευση των διατιθέμενων στοιχείων με επί τόπου μετρήσεις ή έρευνες, υπάγεται στην κατηγορία των «ειδικών υποχρεώσεων του Αναδόχου», για τις οποίες δεν προβλέπεται καταβολή αμοιβής στον Ανάδοχο.

Για κάθε περίπτωση ατυχήματος οφειλόμενου σε πράξεις ή παραλείψεις του Αναδόχου, των υπεργολάβων του ή/και του προσωπικού του, ο Ανάδοχος είναι αποκλειστικά υπεύθυνος ποινικά και αστικά.

Χωρίς στο παραμικρό να μειώνεται η ευθύνη του Αναδόχου για την ικανοποίηση των όρων του παρόντος Άρθρου, η Υπηρεσία Επίβλεψης διατηρεί το δικαίωμα να συμπληρώνει ενέργειες του Αναδόχου, αν τούτο απαιτείται σε βάρος και για λογαριασμό του. Η Υπηρεσία μπορεί να ασκήσει το δικαίωμα αυτό όταν ο Ανάδοχος αμελήσει ή αποδειχθεί ανίκανος να ικανοποιήσει τις απαιτήσεις του παρόντος Άρθρου.

Πέραν του καταλογισμού των σχετικών δαπανών για την περίπτωση εκτέλεσης εργασιών/ενεργειών από την Υπηρεσία, η μη ικανοποίηση των όρων του παρόντος Άρθρου συνιστά αντισυμβατική συμπεριφορά του Αναδόχου και επισύρει την εφαρμογή συμβατικών κυρώσεων, μία από τις οποίες είναι η επιβολή προστίμου ή προστίμων.

Στις υποχρεώσεις του Αναδόχου που δεν συνεπάγονται ιδιαίτερη αμοιβή, γιατί οι δαπάνες και οι αμοιβές θα πρέπει να έχουν περιληφθεί ανηγμένα στην προσφορά του περιλαμβάνονται και τα παρακάτω:

- i. Η εκτέλεση οποιονδήποτε συμπληρωματικών ερευνών (γεωτεχνικών, γεωλογικών κ.λπ.) για την άρτια εκπόνηση των μελετών και την κατασκευή των έργων.
- ii. Η λήψη των επιμετρητικών στοιχείων από κοινού με τον επιβλέποντα και η σύνταξη (από τον Ανάδοχο) των επιμετρητικών σχεδίων και των επιμετρήσεων, που θα τα υποβάλλει για αρμόδιο έλεγχο.
- iii. Η κατασκευή και συντήρηση των κάθε είδους εργοταξιακών οδών και οδών που απαιτούνται για προσπέλαση προς τους χώρους τελικής απόθεσης υλικών και προς τις πηγές υλικών που θα χρειασθούν για την εκτέλεση των εργασιών που προβλέπονται στην παρούσα σύμβαση. Επίσης, οι τυχόν δαπάνες μίσθωσης χώρου ή αγοράς των αναγκαίων εδαφικών λωρίδων για την κατασκευή αυτών των εργοταξιακών οδών και των οδών που απαιτούνται για προσπέλαση προς τους χώρους απόθεσης και προς τις πηγές υλικών, καθώς και οι δαπάνες αποκατάστασης του τοπίου των οδών αυτών μετά την κατασκευή του Έργου. Διευκρινίζεται εδώ ότι η Υπηρεσία δεν αναλαμβάνει καμία δέσμευση να

- εξασφαλίσει στον Ανάδοχο καμία διευκόλυνση ή κάλυψη δαπάνης σχετιζόμενης με οδούς προσπέλασης ανεξάρτητα από τις δυσκολίες που μπορεί να προκύψουν από την έλλειψή τους, ο δε Ανάδοχος, σε περίπτωση έλλειψής τους, είναι υποχρεωμένος να προσαρμόσει την τεχνολογία, τα μέσα, το πρόγραμμα κλπ. στις δεδομένες τοπικές συνθήκες προκειμένου να εκτελεσθεί η εργασία ανεξάρτητα από τις τυχόν επιπλέον δαπάνες για τις οποίες η Υπηρεσία δε θα του αναγνωρίσει καμία αποζημίωση
- iv. Ο Ανάδοχος είναι υποχρεωμένος, με ίδιες δαπάνες, να εξασφαλίσει τους αναγκαίους χώρους για την απόθεση προϊόντων ορυγμάτων, περισσευμάτων φυτικών γαιών, υπολειμμάτων κάθε είδους έργων, όπως οποιουδήποτε περισεύματος υλικών, ανεξάρτητα από τον χρόνο εκτέλεσης της εργασίας, την διάρκεια αυτής, ή το μέγεθος της απαιτούμενης έκτασης (σε συσχετισμό με το δημοπρατούμενο έργο). Διευκρινίζεται ότι η Υπηρεσία δεν θα αναγνωρίσει καμία καθυστέρηση ή τροποποίηση του προγράμματος ή καταβολή αποζημίωσης σχετιζόμενα με τέτοια προβλήματα, ενώ παράλληλα θεωρείται αυτονόητο ότι οι κάθε είδους αποθέσεις κλπ θα γίνονται σε θέσεις και κατά τρόπο που να μην δημιουργούν προβλήματα στο περιβάλλον και να έχουν την έγκριση των αρμόδιων Αρχών ή εφόσον υπάρχουν σε εγκαταστάσεις επεξεργασίας ΑΕΚΚ συνεργαζόμενες με συστήματα εναλλακτικής διαχείρισης.
 - v. Ανάλογα με την παραπάνω παράγραφο ισχύουν και για τους χώρους προσωρινής απόθεσης υλικών κάθε είδους (αδρανή, φυτικές γαίες σε αναμονή για την τελική τοποθέτησή τους κλπ), καθώς και τελικής απόθεσης υλικών, τους δανειοθαλάμους ή τα λατομεία του Έργου.
 - vi. Οι δαπάνες των εν γένει μέτρων για την προστασία του περιβάλλοντος, σύμφωνα με το Άρθρο 33.
 - vii. Εργασία σύνταξης Μητρώου του Έργου.
 - viii. Σύνταξη εγχειριδίων λειτουργίας, επιθεώρησης και συντήρησης.
 - ix. Η απομάκρυνση, μετά το πέρας των εργασιών κατασκευής των έργων, των κάθε είδους εργοταξιακών εγκαταστάσεων (γραφεία, συνεργεία, αποθήκες, απορρίμματα, εργαλεία, ικριώματα, μηχανήματα, προσωρινές εγκαταστάσεις μηχανημάτων, κ.λπ.) και των πάσης φύσεως πλεοναζόντων υλικών και η μεταφορά των μη επαναχρησιμοποιούμενων εξ' αυτών σε εγκεκριμένους χώρους διάθεσης και η αποκατάσταση των χώρων οι οποίοι είχαν προσωρινά καταληφθεί.

Άρθρο 44ο Υπεργολαβίες – Απαγόρευση υποκατάστασης

44.1 Υπεργολαβίες

- 44.1.1 Υπεργολαβίες από τον Ανάδοχο συστήνονται με τις προϋποθέσεις που προβλέπονται στο Άρθρο 165 του Ν.4412/2016, όπως τροποποιήθηκε με το Άρθρο 81 του Ν.4782/2021 και στο Άρθρο 166 του Ν. 4412/2016.
- 44.1.2 Η έγκριση του υπεργολάβου του Αναδόχου από την Υπηρεσία δεν απαλλάσσει κατ' ουδένα τρόπο τον Ανάδοχο από τις ευθύνες ή τις υποχρεώσεις του, ούτε δημιουργεί οποιαδήποτε σχέση μεταξύ της Υπηρεσίας και του υπεργολάβου.
- 44.1.3 Ο Ανάδοχος είναι αποκλειστικά και εξ' ολοκλήρου υπεύθυνος για την τήρηση από τον υπεργολάβο των όρων και των απαιτήσεων της Σύμβασης και δεν απαλλάσσεται των ευθυνών και των εγγυήσεων του

44.2 Απαγόρευση Υποκατάστασης

- 44.2.1 Ο Ανάδοχος δεν δικαιούται να υποκατασταθεί στην κατασκευή μέρους ή όλου του Έργου χωρίς την προηγούμενη έγγραφη έγκριση της Διευθύνουσας/του Εργοδότη/ Κ.τ.Ε..
- 44.2.2 Ως προς την υποκατάσταση ισχύουν τα οριζόμενα στο Άρθρο 164 του Ν.4412/2016, όπως τροποποιήθηκε με το Άρθρο 80 του Ν.4782/2021.

Άρθρο 45ο Μητρώο Έργου

Ο Ανάδοχος οφείλει να καταρτίσει και να υποβάλει στην Υπηρεσία, μαζί με την Τελική Επιμέτρηση, Μητρώο του Έργου που κατασκευάστηκε, σύμφωνα με την παρ.1 του Άρθρου 172 του Ν.4412/2016, όπως τροποποιήθηκε με το Άρθρο 86 του Ν.4782/2021, το οποίο είναι προαπαιτούμενο για τη διενέργεια της παραλαβής του Έργου.

Τα περιεχόμενα του Μητρώου αναφέρονται στην υπ' αριθμ. ΔΝΣγ/οικ.38108/ΦΝ466 (ΦΕΚ 1956/Β'/7-6-2017) Αποφ. του Υπουργού Μεταφορών

Ενδεικτικά, και όχι περιοριστικά, αναφέρονται:

- Περιγραφική Έκθεση των κυρίων φάσεων εργασιών, των μεθόδων που χρησιμοποιήθηκαν, των δυσκολιών κατά την κατασκευή, τα ειδικά χαρακτηριστικά του Έργου, κάθε στοιχείο που μελλοντικά θα μπορούσε να χρησιμεύσει κατά την κρίση της Υπηρεσίας, καθώς και πίνακες απογραφής που εμφανίζουν όλα τα τεχνικά διακριτά αντικείμενα που συγκροτούν το συνολικό Έργο.
- Πλήρης καταγραφή όλων των εγκεκριμένων μελετών καθώς και των υποστηρικτικών αυτών, με τις τελικές τροποποιήσεις εφόσον υπάρχουν και τις εγκριτικές αποφάσεις τους.
- Τα σχέδια βάσει των οποίων κατασκευάστηκε το Έργο (σχέδια «ΟΠΩΣ ΚΑΤΑΣΚΕΥΑΣΤΗΚΕ»). Τα σχέδια αυτά μπορεί να είναι ως προς το είδος (οριζοντιογραφία, κάτοψη, τυπική διατομή, κάθετη τομή, μηκοτομή κ.λπ.),

τις κλίμακες, τις σχεδιαστικές λεπτομέρειες κ.λπ., σε πλήρη αντιστοιχία με εκείνα των υφιστάμενων εγκεκριμένων μελετών και των μελετών εφαρμογής, θα συνταχθούν δε σύμφωνα με τις προδιαγραφές που ορίζονται στο Π.Δ. 696/1974, όπως ισχύει σήμερα.

- Γενικό χάρτη ενδεικτικής κλίμακας 1:25.000 κατ' αντιστοιχία με τα αντίστοιχα σχέδια των μελετών, που θα απεικονίζει τη θέση του Έργου όπως κατασκευάστηκε.
- Οριζοντιογραφίες υπό ανάλογη κλίμακα σύμφωνα με το αντίστοιχο σχέδιο της μελέτης. Η οριζοντιογραφία αυτή θα συνταχθεί με βάση την αντίστοιχη της μελέτης, στις οποίες θα γίνουν οι διορθώσεις και προσαρμογές σε όσες θέσεις εφαρμόστηκαν τυχόν παραλλαγές και τροποποιήσεις και θα απεικονίζουν όλα τα έργα που κατασκευάστηκαν.
- ~~Μηκοτομές όλων των γραμμικών έργων υπό κλίμακα 1:1.000 για τα μήκη και 1:100 για τα ύψη, διανεμημένες σε φύλλα, σύμφωνα με τα αντίστοιχα σχέδια της μελέτης.~~
- Τυπικές διατομές και διάφορες λεπτομέρειες σε κατάλληλες κλίμακες και διανεμημένες σύμφωνα με τα αντίστοιχα σχέδια της μελέτης, που θα απεικονίζουν τα έργα, όπως κατασκευάστηκαν.
- ~~Διαγράμματα Απαλλοτριώσεων, ενημερωμένα με όλες τις τυχόν γενομένες συμπληρωματικές απαλλοτριώσεις. Στα σχέδια αυτά θα δείχνεται ο κωρισμός των επιμέρους επιφανειών ανάλογα με την απόφαση Κήρυξης Απαλλοτριώσεως, η πράξη Αναλογισμού κάθε επί μέρους απαλλοτριώσεως με τα στοιχεία αυτής (αριθμός, ημερομηνία, κ.λπ.), καθώς και η πράξη εφαρμογής εφόσον υπάρχει.~~
- ~~Τεύχος στοιχείων υπομετρικών αφετηριών με ενδεικτικά σχέδια της θέσης τους.~~
- ~~Τεύχος συνοπτικής παρουσίασης όλων των ερευνών πεδίου και εργαστηρίων (γεωτεχνικές έρευνες, γεωλογικές έρευνες και μελέτες) που διεξήχθησαν κατά τη φάση κατασκευής του Έργου.~~
- Τεύχος για όλες τις δοκιμές και διαδικασίες Ποιοτικού Ελέγχου με αντίγραφα όλων των αντίστοιχων πιστοποιητικών των εργαστηρίων.
- Εγχειρίδιο λειτουργίας, επιθεώρησης και συντήρησης, που θα περιλαμβάνει όλες τις οδηγίες και τους τρόπους εκτέλεσης μιας πλήρως ικανοποιητικής και αποτελεσματικής συντήρησης του Έργου. Στο εγχειρίδιο θα περιλαμβάνονται ενδεικτικά και όχι περιοριστικά τα παρακάτω:
 - ο Οδηγίες συντήρησης αναφερόμενες στις χρονικές περιόδους, υλικά, εξοπλισμό, κ.λπ., για κάθε στοιχείο της κατασκευής.
 - ο Τεύχος οδηγιών για τις επιθεωρήσεις και τους ελέγχους, που θα πρέπει να γίνονται περιοδικά στο μέλλον στις εγκαταστάσεις.
 - ο Τεύχη οδηγιών για τη συντήρηση και λειτουργία του Έργου στο σύνολό του καθώς και των διακριτών τμημάτων αυτού.

- ο Αναλυτικές Τεχνικές Εκθέσεις και Οδηγίες για τον τρόπο αποκατάστασης φθορών και ζημιών, που τυχόν θα παρουσιασθούν μελλοντικά.
- Τα σχέδια «ΟΠΩΣ ΚΑΤΑΣΚΕΥΑΣΤΗΚΕ» των πάσης φύσεως δικτύων δημοσίων φορέων ή ιδιωτικών εταιρειών παροχής υπηρεσιών, τα οποία ευρίσκονται μέσα στο εύρος κατάληψης του Έργου και κατασκευάστηκαν είτε από τον Ανάδοχο του Έργου, είτε από τους φορείς (δημόσιους ή ιδιωτικούς), στους οποίους ανήκουν τα δίκτυα αυτά. Στα σχέδια αυτά, θα αποτυπώνεται υποχρεωτικά και κάθε άλλο προϋφιστάμενο δίκτυο εντός του εύρους κατάληψης, εξαιτίας του οποίου προέκυψε η οποιαδήποτε παραλλαγή ή ανακατασκευή των δικτύων που ενσωματώθηκαν στο Έργο.
- Το Μητρώο του Έργου θα συνοδεύεται υποχρεωτικά από:
 - Λήψη, εκτύπωση και παράδοση ενός (1) αντίτυπου σε ειδικό χαρτί εκτύπωσης φωτογραφικής ποιότητας και των ψηφιακών αρχείων (σε CD ή DVD, κατά περίπτωση), σειράς εγχρώμων ψηφιακών φωτογραφιών υψηλής ανάλυσης των διαφόρων φάσεων του Έργου, παραγωγής υλικών και εκτέλεσης δοκιμών.
 - Φάκελο προεκτίμησης της δαπάνης τακτικής συντήρησης και λειτουργίας, με βάση το μητρώο του Έργου και εγχειρίδια λειτουργίας και συντήρησης που αφορούν σε φθορές λόγω συνήθους χρήσης του Έργου, σύμφωνα με το Άρθρο 172 του Ν. 4412/2016, όπως τροποποιήθηκε με το Άρθρο 86 του Ν.4782/2021

Η ψηφιακή μορφή των παραδοτέων θα ακολουθήσει κατ' ελάχιστον τα οριζόμενα στο Άρθρο 2 της Απόφασης ΔΝΣγ/οικ. 38108 /ΦΝ 466 (ΦΕΚ 1956 Β'/07-06-2017). Επίσης, η περιγραφή και η κωδικοποίηση των ψηφιακών αρχείων, θα ακολουθήσει τα αναφερόμενα στην ανωτέρω Απόφαση Υπουργού Υποδομών και Μεταφορών

Επισημαίνεται ότι, οι δαπάνες για την τήρηση και παραγωγή όλων των παραπάνω στοιχείων του παρόντος Άρθρου, περιλαμβάνονται ανηγμένες στην προσφορά του.

Παράλειψη υποβολής του Μητρώου του Έργου (συντεταγμένου σύμφωνα με το παρόν Άρθρο της Ε.Σ.Υ.), συνεπάγεται εκτός της μη παραλαβής του Έργου και τη σύνταξη και εκτύπωση του Μητρώου από την Υπηρεσία, σε βάρος και για λογαριασμό του Αναδόχου και την υποβολή πρόσθετης ποινικής ρήτρας αντίστοιχα με όσα αναφέρονται στην παρ. 10 του Άρθρου 151, του Ν. 4412/2016 για την τελική επιμέτρηση, όπως προστέθηκε με το Άρθρο 70 του Ν.4782/2021.

Άρθρο 46^ο Ασφαλίσεις

46.1 Γενικοί Όροι

- 46.1.1 Για την έντεχνη κατασκευή του Έργου, σύμφωνα με την παρ. 4 του Άρθρου 144 του Ν. 4412/2016, όπως τροποποιήθηκε με το Άρθρο 63 του Ν.4782/2021, ο Ανάδοχος του Έργου υποχρεούται να ασφαρίζει την μελέτη και κατασκευή του Έργου κατά παντός κινδύνου, περιλαμβανομένων και των περιπτώσεων ζημιών από γεγονότα ανωτέρας βίας ως ορίζεται στο σχετικό

άρθρο της παρούσας Ε.Σ.Υ

- 46.1.2 Κατά τη σύναψη των ασφαλίσεων του, ο Ανάδοχος οφείλει να λαμβάνει υπόψη του και να συμμορφώνεται με τις διατάξεις της κείμενης Νομοθεσίας, όπως ισχύει κατά την ημέρα σύναψης των ασφαλιστικών συμβάσεων.
- 46.1.3 Ομοίως, οφείλει να έχει υπόψη του την περί ασφαλίσεων Νομοθεσία της Ε.Ε. και να συμμορφώνεται προς τις διατάξεις των Κοινοτικών Οδηγιών.
- 46.1.4 Ο Ανάδοχος οφείλει να συμμορφώνεται με τους όρους των ασφαλιστηρίων.
- 46.1.5 Κάθε ασφάλιση, της οποίας το ασφαλιστήριο εκδίδεται στην Ελλάδα ή στην αλλοδαπή, θα προσυπογράφεται από τον αντιπρόσωπο στην Ελλάδα της εκδότριας.
- 46.1.6 Οι παρεχόμενες ασφαλίσεις δεν απαλλάσσουν ούτε περιορίζουν κατά οποιοδήποτε τρόπο τις υποχρεώσεις και τις ευθύνες του Ανάδοχου που απορρέουν από τη σύμβαση του Έργου, ιδιαίτερα σε ό,τι αφορά τις προβλεπόμενες από τις σχετικές ασφαλιστικές συμβάσεις εξαιρέσεις, εκπτώσεις, εκπιπτόμενα ποσά, προνόμια, περιορισμούς κ.λπ. και ο Ανάδοχος παραμένει αποκλειστικά υπεύθυνος για την αποκατάσταση ζημιών σε πρόσωπα ή/και πράγματα και πέραν από τα ποσά κάλυψης των πιο πάνω ασφαλιστηρίων.
- 46.1.7 Όλες οι ασφαλιστικές συμβάσεις:
- Θα έχουν καταρτισθεί εγγράφως στην Ελληνική Γλώσσα
 - Θα περιλαμβάνουν όρους οι οποίοι θα ικανοποιούν πλήρως τους όρους του παρόντος Άρθρου και της υπόλοιπης ΕΣΥ και Θα τυγχάνουν της έγκρισης της Υπηρεσίας.
- 46.1.8 Η έγκριση της Υπηρεσίας, έχει την έννοια του ελέγχου και της εκ μέρους του αποδοχής, ότι οι όροι των ασφαλιστικών συμβάσεων ανταποκρίνονται με επάρκεια στους όρους του παρόντος Άρθρου και των λοιπών όρων της Ε.Σ.Υ.
- 46.1.9 Η εκ μέρους του Αναδόχου καταβολή του πρώτου ασφαλιστρου, που αποτελεί ασφαλιστικό βάρος και που είναι απαραίτητη για την έναρξη των εννόμων αποτελεσμάτων της ασφάλισης, θα γίνεται με την έναρξη ισχύος της ασφαλιστικής περιόδου.
- 46.1.10 Ο Ανάδοχος οφείλει, με μέριμνα και δαπάνη του, να συνάψει ασφαλιστικές συμβάσεις, που να καλύπτουν κατ' ελάχιστον τις ασφαλίσεις (πρόσωπα και αντικείμενα ασφάλισης), που αναφέρονται στο παρόν Άρθρο. Οι γενικοί όροι ασφάλισης και οι εξαιρέσεις που θεσπίζουν, δεν θίγουν την εκ του νόμου ευθύνη των ασφαλιστών έναντι τρίτων, η οποία παραμένει αλώβητη από τους όρους του ασφαλιστηρίου συμβολαίου.
- 46.1.11 Οι ασφαλιστικές εταιρείες θα λειτουργούν νόμιμα, με δόκιμη δραστηριότητα, σε χώρες μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης και του Ε.Ο.Χ., θα είναι φερέγγυες στο μέτρο των υποχρεώσεων που αναλαμβάνουν για το παρόν Έργο και θα μπορούν να ασφαλίζουν παρεμφερή έργα, χωρίς να παραβιάζονται οι όροι των εγγράφων της Σύμβασης και η Ελληνική Νομοθεσία.
- 46.1.12 Ο Εργοδότης / Κ.τ.Ε. έχει το δικαίωμα να ελέγχει τη φερεγγυότητα των ασφαλιστικών εταιριών, ο δε Ανάδοχος υποχρεούται στην υποβολή οποιονδήποτε κατάλληλων στοιχείων λυσιτελούς ελέγχου. Οποσδήποτε, μαζί με το ασφαλιστήριο συμβόλαιο θα πρέπει να υποβάλλεται ενημερωτικό φυλλάδιο σχετικό με τις δραστηριότητες της ασφαλιστικής εταιρείας και σημείωμα, που να αναφέρει παρεμφερή έργα που έχει ασφαλίσει στην

Ελλάδα.

- 46.1.13 Όλες οι ασφαλιστικές συμβάσεις θα συνάπτονται σε Ευρώ.
- 46.1.14 Ο Ανάδοχος υποχρεούται να θέτει στη διάθεση των ασφαλιστών, κάθε στοιχείο από την Προσφορά που υπέβαλε ως διαγωνιζόμενος και κάθε αντίστοιχο στοιχείο που έχει θέσει η Αναθέτουσα Αρχή υπόψη των διαγωνιζόμενων, όπως επίσης και τις εν συνεχεία έρευνες και μελέτες που εκτέλεσε/συνέταξε ως Ανάδοχος. Επίσης, υποχρεούται να επιτρέπει την προσπέλαση των εργοταξίων του, αποθηκών του κ.λπ. από τους εκπροσώπους των ασφαλιστών, αν του το ζητούν.
- 46.1.15 Επισημαίνεται ακόμη, ότι για κάθε πρόκληση φθοράς ή βλάβης, που θα συμβεί στο Έργο από οποιαδήποτε αιτία ακόμη και από ανωτέρα βία, ο Ανάδοχος υποχρεούται να ενημερώνει, τόσο τον Εργοδότη/ Κ.τ.Ε., όσο και τους ασφαλιστές του.
- 46.1.16 Η Υπηρεσία έχει το δικαίωμα:
- να επικοινωνεί απ' ευθείας με τους ασφαλιστές,
 - να παρέχει στους ασφαλιστές στοιχεία που έχει υποβάλει ο Ανάδοχος,
 - να παρέχει στους ασφαλιστές στοιχεία δικών του παρατηρήσεων και ελέγχων.
- 46.1.17 Η υπό του Εργοδότη / Κ.τ.Ε. άσκηση του δικαιώματος τούτου, δεν συνεπάγεται δικαίωμα του Αναδόχου για οποιασδήποτε φύσης αποζημιώσεις.
- 46.1.18 Κατά την υποβολή του Ασφαλιστηρίου συμβολαίου οι Ασφαλιστικές Εταιρείες θα πρέπει να συνυποβάλλουν και δήλωση, στην οποία να αναφέρουν, ότι έλαβαν γνώση του παρόντος Άρθρου της Ε.Σ.Υ. «περί Ασφαλίσεων» και ότι με το ασφαλιστήριο καλύπτονται πλήρως και χωρίς καμιά εξαίρεση όλοι οι όροι και απαιτήσεις που αναφέρονται στο παρόν Άρθρο της Ε.Σ.Υ. Διαφορετικά, η Υπηρεσία χωρίς προειδοποίηση, μπορεί να συνάψει το υπόψη ασφαλιστήριο με ασφαλιστική εταιρία της προτίμησής της στο όνομα, για λογαριασμό και με δαπάνες του Αναδόχου. Στην περίπτωση αυτή, θα ενεργεί με ανέκκλητη εντολή και για λογαριασμό του σαν πληρεξούσιος.
- 46.1.19 Εφίσταται η προσοχή του Αναδόχου στα παρακάτω:
- Οι αλλοδαπές και οι ελληνικές ασφαλιστικές επιχειρήσεις υπόκεινται υποχρεωτικά στην αρμοδιότητα των Ελληνικών Δικαστηρίων.
 - Αντίγραφα ασφαλιστηρίων συμβολαίων δεν θα γίνονται δεκτά, παρά μόνο εάν έχουν επικυρωθεί από φορέα αρμόδιο για την έκδοση κυρωμένων αντιγράφων.
 - Η αποζημίωση της ασφαλιστικής εταιρείας κρίνεται από το δίκαιο του τόπου σύνταξης και εκτέλεσης της ασφαλιστικής σύμβασης, αδιάφορο εάν αυτή παραπέμπει σε ξένους κανόνες. Το ίδιο ισχύει για τη θεμελίωση της αντικειμενικής ευθύνης, η οποία κρίνεται από το δίκαιο του τόπου.

46.2 Ειδικές Ρήτρες Μη Συμμόρφωσης του Αναδόχου

- 46.2.1 Αν απαιτείται αλλαγή ασφαλιστικής εταιρείας ή τροποποίηση των όρων της ασφαλιστικής σύμβασης ή αμφότερα, ο Ανάδοχος υποχρεούται να συμμορφώνεται εντός μηνός από τη σχετική ειδοποίηση.
- 46.2.2 Σε περίπτωση που ο Ανάδοχος παραλείψει ή αμελήσει να συμμορφωθεί με

τις ασφαλιστικές του υποχρεώσεις ή οι ασφαλίσεις που συνομολογήσει κριθούν από την Υπηρεσία σαν μη συμβατές με τις αντίστοιχες συμβατικές απαιτήσεις, η Υπηρεσία δικαιούται να συνάψει στο όνομα και με δαπάνες του Αναδόχου την (τις) αντίστοιχη(ες) ασφαλιστική(ές) σύμβαση(εις). Στην περίπτωση αυτή θα ενεργεί με ανέκκλητη εντολή και για λογαριασμό του σαν πληρεξούσιος.

46.2.3 Τα ασφάλιστρα και οι σχετικές δαπάνες σύναψης της(των) σύμβασης(ων), θα καταβληθούν από τον Ανάδοχο εντός δεκαπέντε (15) ημερολογιακών ημερών από της σχετικής ειδοποίησης.

46.2.4 Σε περίπτωση μη εμπρόθεσμης καταβολής, θα επιβαρύνονται με το νόμιμο τόκο υπερημερίας. Σε περίπτωση που παρέλθει τρίμηνο χωρίς η καταβολή να έχει συντελεσθεί, ο Εργοδότης / Κ.τ.Ε. έχει το δικαίωμα:

- να συμψηφίσει το σχετικό ποσό (με τους τόκους υπερημερίας) με επόμενη πληρωμή προς τον Ανάδοχο, αν υπάρχει,
- ή να εκπέσει το σχετικό ποσό (με τους τόκους υπερημερίας) από τις οποιασδήποτε φύσης εγγυήσεις που έχει στα χέρια του,
- ή να αναζητήσει το οφειλόμενο ποσό (με τους τόκους υπερημερίας) με τις νόμιμες διαδικασίες είσπραξης οφειλής προς το Δημόσιο

46.2.5 Οι τόκοι υπερημερίας θα υπολογίζονται:

- για τα ασφάλιστρα, από την ημερομηνία καταβολής τους και
- για τα λοιπά έξοδα από την ημερομηνία κοινοποίησης προς τον Ανάδοχο των οφειλόμενων ποσών.

46.2.6 Σε περίπτωση, που ο Ανάδοχος αμελεί ή δυστροπεί να καταβάλει στους ασφαλιστές το οφειλόμενο ποσό των ασφαλιστρών, η Υπηρεσία για να αποφύγει ενδεχόμενη ακύρωση των ασφαλιστηρίων, δικαιούται να καταβάλει τα ασφάλιστρα στους ασφαλιστές, με χρέωση και για λογαριασμό του Αναδόχου, μετά από προηγούμενη ειδοποίησή του.

46.2.7 Σε τέτοια περίπτωση, η εκ μέρους της Υπηρεσίας είσπραξη των ποσών των ασφαλιστρών που κατέβαλε, προσαυξημένων με τους τόκους υπερημερίας, θα γίνεται σύμφωνα με το Άρθρο 46.2.4 της παρούσας.

46.2.8 Οι τόκοι υπερημερίας θα προσμετρώνται από την ημερομηνία καταβολής των ασφαλιστρών.

46.2.9 Ο Ανάδοχος υποχρεούται να καταβάλει στον (στους) δικαιούχο(ους), κάθε ποσό που δεν μπορεί να εισπραχθεί από τους ασφαλιστές λόγω εξαιρέσεων, απαλλαγών κ.λπ., σύμφωνα με τους όρους των ασφαλιστηρίων.

46.2.10 Σε περίπτωση δυστροπίας του Αναδόχου, η Υπηρεσία έχει το δικαίωμα: να παρακρατεί το αντίστοιχο ποσό από την επόμενη καταβολή προς τον Ανάδοχο, ή να εκπίπτει από τις εγγυήσεις που έχει στα χέρια του.

46.2.11 Σε περίπτωση, που η ασφαλιστική εταιρεία με την οποία ο Ανάδοχος συνήψε ασφαλιστική σύμβαση παραλείπει ή αρνηθεί να εξοφλήσει (μερικά ή ολικά) οποιαδήποτε ζημία κ.λπ. για οποιοδήποτε λόγο ή αιτία, ο Ανάδοχος έχει την αποκλειστική ευθύνη για την αποκατάσταση της μη εξοφλημένης ζημιάς ή βλάβης ή καταβολής αποζημίωσης κ.λπ., σύμφωνα με τους όρους της Σύμβασης.

46.2.12 Η Υπηρεσία σε περίπτωση δυστροπίας του Αναδόχου, θα υπολογίσει το αντίστοιχο ποσό και θα το συμψηφίσει με την προς τον Ανάδοχο προσεχή πληρωμή του. Εάν δεν προβλέπεται προσεχής πληρωμή, η Υπηρεσία θα το εκπέσει από τις οποιασδήποτε φύσης εγγυήσεις, που έχει στα χέρια του.

- 46.2.13 Σε περίπτωση ολικής ή μερικής διακοπής των εργασιών από υπαιτιότητα του Αναδόχου, το Έργο, σε οποιαδήποτε φάση και αν βρίσκεται, θα ασφαλισθεί από την Υπηρεσία έναντι όλων των ενδεχομένων κινδύνων και τα έξοδα της ασφάλισης αυτής θα βαρύνουν τον Ανάδοχο.

46.3 Διαδικασία Ελέγχου Επάρκειας Ασφαλιστικών Συμβάσεων

- 46.3.1 Ο έλεγχος από την Υπηρεσία των ασφαλιστικών συμβάσεων των οποίων η ασφαλιστική περίοδος αρχίζει από την υπογραφή της Σύμβασης ανάθεσης, θα γίνει πριν από την υπογραφή της σύμβασης
- 46.3.2 Στην κατηγορία αυτή υπάγονται οι ασφαλιστικές συμβάσεις του Άρθρου 46.5 της παρούσας.
- 46.3.3 Ο έλεγχος από την Υπηρεσία θα αφορά:
- τη φερεγγυότητα των προτεινόμενων ασφαλιστικών εταιρειών,
 - τη συμβατότητα των όρων των ασφαλιστικών συμβάσεων προς τις απαιτήσεις του παρόντος Άρθρου και τους υπόλοιπους όρους της Ε.Σ.Υ.
- 46.3.4 Σε περίπτωση αδυναμίας του Αναδόχου να προσκομίσει ασφαλιστική σύμβαση που να καλύπτει όλες τις απαιτήσεις του παρόντος Άρθρου της Ε.Σ.Υ, πριν την υπογραφή της σύμβασης του Έργου, θα πρέπει να προσκομίσει πριν την υπογραφή της σύμβασης απαραίτητως «Βεβαίωση Ασφάλισης» (“Cover Note”), όπου να αναφέρονται οι ασφαλιστικές καλύψεις και τα όρια αποζημίωσης που θα περιλαμβάνει το ασφαλιστήριο συμβόλαιο.
- 46.3.5 Στην περίπτωση αυτή, το ασφαλιστήριο συμβόλαιο πρέπει να υποβληθεί το αργότερο εντός δεκαπέντε (15) ημερών από την υπογραφή της σύμβασης.
- 46.3.6 Η μη ικανοποίηση των παραπάνω απαιτήσεων από τον Ανάδοχο, έτσι ώστε η ασφαλιστική σύμβαση να είναι σύμφωνη με τους όρους του παρόντος Άρθρου και να γίνει δεκτή από την Υπηρεσία, συνεπάγεται αφ' ενός ανέκκλητη ποινική ρήτρα πέντε χιλιάδων ΕΥΡΩ (5.000 €), αφ' ετέρου τη διαδικασία σύναψης από την Υπηρεσία στο όνομα, για λογαριασμό και με δαπάνες του Αναδόχου ασφαλιστηρίου(ων) συμβολαίου(ων) που να καλύπτει(ουν) τις συμβατικές απαιτήσεις, πληρωμή ασφαλιστρών κ.λπ.

46.4 Ασφάλιση του Προσωπικού του Έργου

- 46.4.1 Ο Ανάδοχος υποχρεούται να έχει ασφαλισμένο στον ΕΦΚΑ και λοιπά ασφαλιστικά ταμεία όλο το προσωπικό που απασχολεί ο ίδιος ή οι υπεργολάβοι του, σύμφωνα με την (εκάστοτε) ισχύουσα Νομοθεσία (Διατάξεις περί ΕΦΚΑ κ.λπ.).
- 46.4.2 Ο Ανάδοχος υποχρεούται να ασφαλίζει το εργατοτεχνικό και υπαλληλικό προσωπικό του έναντι ατυχημάτων σε ασφαλιστικές εταιρείες που λειτουργούν νόμιμα, εφόσον το προσωπικό αυτό δεν υπάγεται σε διατάξεις της ισχύουσας Νομοθεσίας (περί ΕΦΚΑ κ.λπ.).
- 46.4.3 Η υποχρέωση αυτή ισχύει και για το πάσης φύσης προσωπικό που απασχολούν, με οποιαδήποτε σχέση εργασίας, οι υπεργολάβοι, προμηθευτές, σύμβουλοι και πάσης φύσης συνεργάτες του Αναδόχου.
- 46.4.4 Η υποχρέωση αυτή ισχύει τόσο για το ημεδαπό, όσο και το αλλοδαπό προσωπικό.
- 46.4.5 Η Υπηρεσία δικαιούται να ελέγχει την τήρηση των όρων των Άρθρων 46.4.1

και 46.4.2, ο δε Ανάδοχος υποχρεούται να παρέχει στην Υπηρεσία όλα τα σχετικά στοιχεία για την πραγματοποίηση των ελέγχων.

46.4.6 Οι όροι των παραπάνω παραγράφων ισχύουν για όλη τη διάρκεια της Σύμβασης εκτέλεσης του Έργου.

46.5 Ασφάλιση του Έργου «Κατά Παντός Κινδύνου»

46.5.1 Ο Ανάδοχος υποχρεούται να ασφαλίσει πλήρως «κατά παντός κινδύνου» και σύμφωνα με τους όρους των εγγράφων της Σύμβασης, την Ελληνική και Κοινοτική Νομοθεσία, τη συνολική αξία του υπό κατασκευή Έργου, όπως αυτή θα έχει προσδιορισθεί με το Κατ' Αποκοπή Τίμημα και τις μελέτες που θα εκπονηθούν από τον Ανάδοχο.

46.5.2 Η ασφαλιστική κάλυψη θα παρέχεται έναντι οποιασδήποτε απώλειας, ζημίας ή καταστροφής, μερικής ή ολικής, που οφείλεται ή προκαλείται από οποιοδήποτε λόγο ή αιτία, συμπεριλαμβανομένης της ανωτέρας βίας, όπως απεργίες, κοινωνικές ταραχές, τρομοκρατικές ενέργειες, δολιοφθορές, κακοτεχνίες, λανθασμένη μελέτη ή/και κατασκευή, ελαττωματικά υλικά (manufacturer's risk), τυχαία περιστατικά (φωτιά, ανθρώπινο λάθος κ.λπ.).

46.5.3 Επίσης, η ασφαλιστική κάλυψη θα παρέχεται για:

- Βλάβες/καταστροφές που προέρχονται από δυσμενείς καιρικές συνθήκες έστω και εξαιρετικά σπάνιας εμφάνισης,
- Βλάβες/καταστροφές από σεισμούς και άλλα συναφή με το Έργο ατυχήματα και ζημιογόνα συμβάντα.

46.5.4 Ομοίως, θα παρέχεται ασφαλιστική κάλυψη για τα Πάσης Φύσης Υλικά, από την παραλαβή τους μέχρι την ενσωμάτωσή τους στο Έργο.

46.5.5 Το ασφαλιστήριο θα καλύπτει και την περίοδο υποχρεωτικής εγγύησης του Έργου. Η διάρκεια της ασφάλισης αρχίζει με την υπογραφή της Σύμβασης και λήγει με την Παραλαβή του Έργου.

46.5.6 Η ασφαλιστική κάλυψη είναι αποδεκτό να μη περιλαμβάνει ζημιές (οι οποίες εξαιρούνται διεθνώς), προκαλούμενες από τις ακόλουθες – και μόνο αυτές – αιτίες, ήτοι:

- ανταρτική δράση, πόλεμο, εισβολή εχθρικής δύναμης στη χώρα, εμφύλιο πόλεμο, στασίαση ή κατάλυση της συνταγματικής τάξης της χώρας.
- ιονισμό, ακτινοβολία ή μόλυνση ραδιενέργειας από πυρηνικό καύσιμο ή κατάλοιπα από καύση πυρηνικού καυσίμου.
- ωστικά κύματα προκληθέντα από αεροπλάνο ή άλλα ιπτάμενα αντικείμενα κινούμενα με ταχύτητα ίση προς την ταχύτητα του ήχου ή με υποηχητική ταχύτητα.
- πρόστιμα ή/και ποινικές ρήτρες.

46.5.7 Στην ασφαλιστική σύμβαση θα περιλαμβάνεται όρος, ότι οι ασφαλιστές παραιτούνται του δικαιώματος της υπασφάλισης.

46.5.8 Με το ίδιο ασφαλιστήριο θα καλύπτονται «κατά παντός κινδύνου» και οι μόνιμες ή/και προσωρινές εργοταξιακές εγκαταστάσεις και η τυχόν «παρακείμενη περιουσία» καθώς επίσης και ο πάσης φύσης εξοπλισμός στην περιοχή του Έργου, που θα χρησιμοποιηθεί για το Έργο, σύμφωνα με σχετική περιγραφή τους από τον Ανάδοχο.

46.5.9 Με το ίδιο ως άνω ασφαλιστήριο «κατά παντός κινδύνου» θα καλύπτεται και ο

Κύριος ή Βασικός (Ειδικός και Συνήθης «Βαρέως Τύπου») Μηχανικός Εξοπλισμός, ο οποίος θα χρησιμοποιηθεί στην κατασκευή του Έργου.

- 46.5.10 Στο Ασφαλιστήριο θα επισυνάπτεται η σχετική κατάσταση με τα χαρακτηριστικά και την ταυτότητα των αντίστοιχων Μηχανημάτων. Η συγκεκριμένη ασφαλιστική κάλυψη θα παρέχεται για αξίες αντικατάστασης των μηχανημάτων με καινούργια, αντίστοιχου τύπου ή τουλάχιστον ίδιας δυναμικότητας.
- 46.5.11 Ο μηχανικός εξοπλισμός θα είναι ασφαλισμένος έναντι οποιασδήποτε απώλειας ή ζημιάς (εξαιρούμενων των ίδιων εσωτερικής φύσης μηχανικών ή/και ηλεκτρολογικών βλαβών), που οφείλονται ή προκαλούνται από ανώτερη βία, ανθρώπινο λάθος ή/και τυχαία περιστατικά.
- 46.5.12 Ο Ανάδοχος δεν δικαιούται, για οποιαδήποτε περίπτωση, να διεκδικήσει από την Υπηρεσία αποζημίωση για τυχόν ζημία ή ολική απώλεια μηχανήματος κ.λπ., ακόμη και για την περίπτωση ανωτέρας βίας, εκτός από τις περιπτώσεις του Άρθρου 46.5.6.
- 46.5.13 Η ασφάλιση των μηχανημάτων θα καλύπτει και την μετακίνηση, τη μεταφορά και τους αναγκαίους ελιγμούς όλων των μηχανημάτων προς και από την περιοχή του Έργου. Η ευθύνη των ασφαλιστών, εκτείνεται σε όλη τη χρονική περίοδο από την άφιξη στην περιοχή του Έργου, μέχρι την απομάκρυνσή τους από αυτό.

46.6 Ασφάλιση Επαγγελματικής Ευθύνης

- 46.6.1 Ο Ανάδοχος είναι υποχρεωμένος να προβεί στην ασφαλιστική κάλυψη, με ανεξάρτητο ασφαλιστήριο, της επαγγελματικής ευθύνης των Μελετητών, Συμβούλων και σε περίπτωση πρόσληψης ειδικών Οίκων Εμπειρίας, που πιθανά να χρησιμοποιηθούν για τη σύνταξη μελετών για το εν λόγω Έργο έναντι κινδύνων ή συνεπειών, που θα απορρέουν από σφάλματα ή παραλείψεις εκ μέρους των Μελετητών / Συμβούλων του.
- 46.6.2 Το ασφαλιστήριο θα ανταποκρίνεται σε Standard διεθνή πρότυπα και θα καλύπτει την ευθύνη των Μελετητών, που απορρέει από τον Αστικό Κώδικα και από τις ισχύουσες διατάξεις περί εκπόνησης μελετών.
- 46.6.3 Το ποσόν εγγύησης για ενδεχόμενες ζημιές αποδιδόμενες σε επαγγελματική ευθύνη Μελετητή/Συμβούλου, θα είναι:
- Ανά απαίτηση, κατ' ελάχιστον ίσο προς 5.000.000 €,
 - Ανώτατο αθροιστικό όριο κατά τη διάρκεια ισχύος της εν λόγω ασφαλιστικής κάλυψης, κατ' ελάχιστον ίσο προς 10.000.000 €.
- 46.6.4 Στο ασφαλιστήριο να αναφέρεται με σαφήνεια, ότι ο έλεγχος των μελετών από την Υπηρεσία, δεν περιορίζει τις ευθύνες του μελετητή και κατ' επέκταση του ασφαλιστή. Το/Τα υπόψη ασφαλιστήριο/α, από φερέγγυες Ασφαλιστικές Εταιρείες, θα προσκομίζεται στον Κύριο του Έργου, μαζί με το ασφαλιστήριο του Έργου «κατά παντός κινδύνου» του Άρθρου 21.5 για σχετικό έλεγχο, κατά την υπογραφή της Σύμβασης του Έργου.
- 46.6.5 Δεκτή γίνεται επίσης επίσημη βεβαίωση ασφάλισης της/των ασφαλιστικής/ών εταιρείας/ιών (Cover Note Policy), συνοδευμένο από τη σχετική υπεύθυνη δήλωση.
- 46.6.6 Ως χρόνος παραγραφής της επαγγελματικής αστικής ευθύνης Μελετητών / Συμβούλων του Αναδόχου, θα θεωρείται η εξαετία από τον έλεγχο της

μελέτης ή τουλάχιστον η τριετία μετά την αποπεράτωση του Έργου (Παραλαβή του Έργου) στο οποίο αναφέρεται.

46.7 Ασφάλιση Αστικής και Εργοδοτικής Ευθύνης

46.7.1 Με την ασφάλιση αυτή θα καλύπτεται η «ΑΣΤΙΚΗ ΕΥΘΥΝΗ» του Αναδόχου έναντι Τρίτων και οι ασφαλιστές θα υποχρεούνται να καταβάλουν αποζημιώσεις σε Τρίτους για σωματικές βλάβες ή θάνατο, ψυχική οδύνη ή ηθική βλάβη και για υλικές ζημιές σε πράγματα, ακίνητα ή κινητά ή/και ζώα, που προξενούνται καθ' όλη τη διάρκεια της Περιόδου Μελετών – Κατασκευών και Περιόδου Συντήρησης εξαιτίας των εργασιών κατασκευής, συντήρησης, επισκευής, αποκατάστασης ζημιών του Έργου και διαφόρων άλλων ρυθμίσεων, οποτεδήποτε γίνονται αυτές και εφόσον εκτελούνται στα πλαίσια των συμβατικών υποχρεώσεων του Αναδόχου. Το αντικείμενο της ασφάλισης περιλαμβάνει και την αστική ευθύνη έναντι τρίτων, για λόγους μη εφαρμογής των Περιβαλλοντικών Όρων και πρόκλησης υποβάθμισης του Περιβάλλοντος κατά τη διάρκεια της κατασκευής, σύμφωνα με τις διατάξεις των Ν.1650/86, Ν. 3010/02 και τις λοιπές σχετικές διατάξεις για την προστασία του Περιβάλλοντος, όπως ισχύουν σήμερα.

46.7.2 Θα καλύπτονται επίσης και ζημιές σε όμορες ιδιοκτησίες/εγκαταστάσεις.

46.7.3 Η ευθύνη των ασφαλιστών αρχίζει με την υπογραφή της Σύμβασης και λήγει με την Οριστική Παραλαβή του Έργου.

46.7.4 Τα ελάχιστα όρια αποζημίωσης για τα οποία θα πραγματοποιείται η ασφάλιση Αστικής Ευθύνης έναντι Τρίτων, κατά την περίοδο εκτέλεσης του Έργου, θα είναι τα ακόλουθα :

- Για υλικές ζημιές (θετικές ή αποθετικές) σε πράγματα Τρίτων ανεξάρτητα από τον αριθμό των τυχόν ζημιωθέντων Τρίτων: 600.000 €/περιστατικό
- Για σωματική βλάβη ή Θάνατο Τρίτων κατά άτομο: 300.000 €/περιστατικό
- Για σωματική Βλάβη ή θάνατο Τρίτων μετά από ομαδικό ατύχημα, ανεξάρτητα από τον αριθμό των παθόντων: 1.500.000 €/περιστατικό
- Το αθροιστικό ανώτατο όριο ευθύνης Ασφαλιστών σε όλη τη διάρκεια ισχύος της ασφαλιστικής κάλυψης έναντι Τρίτων, κατά την περίοδο εκτέλεσης του Έργου, θα είναι κατ' ελάχιστον: 3.500.000 €

46.7.5 Θα καλύπτεται επίσης και η εργοδοτική Αστική Ευθύνη του Αναδόχου, για την περίπτωση ατυχημάτων στο εργατοτεχνικό προσωπικό που απασχολείται στο Έργο

46.8 Ασφάλιση Αυτοκινήτων

46.8.1 Ο Ανάδοχος υποχρεούται να έχει ασφαλισμένα σε ασφαλιστική εταιρεία, σύμφωνα με την ισχύουσα Νομοθεσία, τα αυτοκίνητα και μηχανήματα Έργου που προορίζονται για τις ανάγκες και την εξυπηρέτηση των Ερευνών, Κατασκευών του Έργου, σύμφωνα με τις ισχύουσες σχετικές διατάξεις.

46.8.2 Υπεύθυνος για την τήρηση των όρων και τη φύλαξη των ανωτέρω Ασφαλιστηρίων είναι ο Ανάδοχος, ο οποίος υποχρεούται να τα επιδεικνύει στην Επιβλέπουσα Υπηρεσία για έλεγχο, όποτε του ζητηθεί.

46.8.3 Η σύμβαση ασφάλισης αστικής ευθύνης από οχήματα, υποχρεωτικά θα

καταρτισθεί εγγράφως, χωρίς τα μέλη να μπορούν να συμφωνήσουν εγκύρως άλλη ρύθμιση.

46.9 Ειδικοί Όροι που πρέπει να περιλαμβάνονται στις Ασφαλιστικές Συμβάσεις του Έργου.

- 46.9.1 Στο ενιαίο ασφαλιστήριο των καλύψεων του Κεφαλαίου 46.5, θα περιλαμβάνονται οπωσδήποτε οι ακόλουθοι ειδικοί όροι:
- 46.9.2 Στην έννοια της λέξης Ασφαλιζόμενος περιλαμβάνεται ο Ανάδοχος και το πάσης φύσης προσωπικό, που απασχολείται με οποιαδήποτε συμβατική σχέση εργασίας με αυτόν στα πλαίσια του συγκεκριμένου Έργου, καθώς επίσης και ο Εργοδότης/ Κ.τ.Ε., οι τυχόν Υπεργολάβοι, οι Μελετητές και το προσωπικό της Αρχαιολογικής Υπηρεσίας.
- 46.9.3 Οι εκπροσωπούσες Υπηρεσίες και το εν γένει προσωπικό τους, οι Σύμβουλοι της Υπηρεσίας (ή/και των Υπηρεσιών του) και το προσωπικό τούτων θεωρούνται Τρίτα πρόσωπα, σύμφωνα με τους όρους και τις εξαιρέσεις της ασφαλιστικής κάλυψης με την εφαρμογή του παραρτήματος «Διασταυρούμενη ευθύνη αλλήλων» (cross liability), το οποίο καλύπτει την αστική ευθύνη των ασφαλιζόμενων φορέων.
- 46.9.4 Η ασφαλιστική εταιρία θα υποχρεούται να αποκρούει οποιαδήποτε αγωγή εγείρεται τυχόν κατά:
- του Αναδόχου,
 - και / ή των Μελετητών και Συμβούλων του,
 - και / ή της Υπηρεσίας, και / ή των Συμβούλων της
 - και του προσωπικού της Αρχαιολογικής Υπηρεσίας.
 - και / ή μέρους ή / και του συνόλου του προσωπικού των παραπάνω με την αιτίαση ευθύνης τους ή συνυπευθυνότητάς τους στη βλάβη ή ζημία από πράξη ή παράλειψη των παραπάνω προσώπων, οι οποίοι καλύπτονται από το ασφαλιστήριο Αστικής Ευθύνης έναντι Τρίτων, θα καταβάλει δε κάθε ποσό για βλάβη και / ή ζημία που προκλήθηκε από πράξη ή παράλειψη αυτών.
- 46.9.5 Ειδικότερα, η ασφαλιστική εταιρεία θα καταβάλει κάθε ποσό εγγύησης για άρση τυχόν κατασχέσεων κ.λπ., που σχετίζονται με την αστική ευθύνη μέσα στα όρια των ποσών που αναφέρονται εκάστοτε ως ανώτατα όρια ευθύνης των ασφαλιστών.
- 46.9.6 Σε περίπτωση ολικής ή εκτεταμένης μερικής καταστροφής ή βλάβης του Έργου, προκειμένου η ασφαλιστική εταιρεία να καταβάλει στον Ανάδοχο τη σχετική με τη ζημία κ.λπ. αποζημίωση, πρέπει να έχει λάβει προηγουμένως την έγγραφη, για το σκοπό αυτό, συγκατάθεση της Υπηρεσίας.
- 46.9.7 Εφόσον η Υπηρεσία δεν παρέχει στην ασφαλιστική εταιρεία την εν λόγω συγκατάθεση, αυτόματα και χωρίς άλλες διατυπώσεις (ειδικές ή αλλού είδους εντολή ή εξουσιοδότηση από τον Ανάδοχο), η απαίτηση του Αναδόχου κατά της ασφαλιστικής εταιρείας για την καταβολή της αποζημίωσης εκχωρείται στην Υπηρεσία και η ασφαλιστική εταιρεία αποδέχεται από τούδε και υποχρεώνεται να καταβάλει τη σχετική αποζημίωση στην Υπηρεσία, μετά από αίτηση της τελευταίας για το σκοπό αυτό.
- 46.9.8 Η εκχώρηση της απαίτησης αυτής του Αναδόχου στην Υπηρεσία, κατ'

ουδένα τρόπο τον απαλλάσσει από τις ευθύνες και υποχρεώσεις του που απορρέουν από τη Σύμβαση.

- 46.9.9 Η ασφαλιστική εταιρία παραιτείται κάθε δικαιώματος ανταγωγής κατά της Υπηρεσίας, των Συμβούλων της, των συνεργατών της και των υπαλλήλων τους, σε περίπτωση, που η βλάβη ή ζημία οφείλεται σε πράξη ή παράλειψη, όχι ηθελημένη, των παραπάνω προσώπων.
- 46.9.10 Το ασφαλιστήριο δεν μπορεί να ακυρωθεί, τροποποιηθεί ή να λήξει χωρίς την έγγραφη, με συστημένη επιστολή, πριν από εξήντα (60) ημερολογιακές ημέρες, σχετική ειδοποίηση της ασφαλιστικής εταιρείας, τόσο προς τον Ανάδοχο, όσο και προς τη Διευθύνουσα Υπηρεσία.
- 46.9.11 Με το ενιαίο ασφαλιστήριο των καλύψεων της παραγράφου 46.5, θα καλύπτεται και η ευθύνη της Υπηρεσίας και / ή των Συμβούλων της και / ή του προσωπικού τους, που απορρέει από το Άρθρο 922 του Αστικού Κώδικα.

Άρθρο 47° Μέτρα προστασίας των κατασκευών – Ασφάλεια έργου

47.1 Ασφάλεια του Έργου και των Εργοταξιακών Χώρων

- 47.1.1 Ο Ανάδοχος έχει το δικαίωμα αλλά και την υποχρέωση να απαγορεύει την προσπέλαση στους χώρους εργασίας οποιουδήποτε προσώπου που δεν είναι σχετικό με την εκτέλεση της Σύμβασης, με την εξαίρεση των εξουσιοδοτημένων από την επιβλέπουσα υπηρεσία ατόμων.
- 47.1.2 Ο Ανάδοχος θα πρέπει να διασφαλίζει και φυλάσσει όλες τις περιοχές εκτέλεσης εργασιών, αποθηκών κ.λπ. Είναι υπεύθυνος για τη λήψη όλων των αναγκαίων μέτρων, επ' ωφελεία του προσωπικού του, των εκπροσώπων της Επίβλεψης και τρίτων, προκειμένου να αποφευχθούν ατυχήματα ή απώλειες που μπορεί να συμβούν από την εκτέλεση των εργασιών.
- 47.1.3 Ο Ανάδοχος είναι αποκλειστικά υπεύθυνος και θα πρέπει με μέριμνα και δαπάνες του να παίρνει όλα τα αναγκαία μέτρα για τη διαφύλαξη όλων των υφισταμένων κατασκευών, τη διατήρηση και τη συντήρησή τους.
- 47.1.4 Είναι υπεύθυνος για την προμήθεια, κατασκευή, συντήρηση και λειτουργία όλων των εγκαταστάσεων ηλεκτροφωτισμού, περίφραξης και εξοπλισμού ασφάλειας που απαιτείται για τη σωστή και ασφαλή εκτέλεση των εργασιών ή που εύλογα θα απαιτηθεί από την Επίβλεψη.
- 47.1.5 Ο Ανάδοχος υποχρεούται να εξασφαλίσει με δικές του δαπάνες την συνεχή φύλαξη των εγκαταστάσεων και των υποδομών του Έργου από τον κίνδυνο κλοπών, καθ' όλη την διάρκεια της κατασκευής του, καθώς και σε όλη την διάρκεια της συντήρησης εφόσον το Έργο δεν έχει παραδοθεί σε χρήση. Σε περίπτωση κλοπής υλικών ο Ανάδοχος υποχρεούται με δικές του δαπάνες να τα αντικαταστήσει.
- 47.1.6 Αν κατά τη διάρκεια εκτέλεσης της Σύμβασης απαιτηθούν επείγοντα μέτρα για την πρόληψη ατυχήματος ή καταστροφής ή για τη διασφάλιση έπειτα από τέτοιο συμβάν, ο Ανάδοχος είναι υπεύθυνος να εκτελέσει οτιδήποτε είναι αναγκαίο. Χωρίς να περιορίζεται αυτή η υποχρέωση, η Επίβλεψη διατηρεί το δικαίωμα να δίδει εντολές για την εκτέλεση των αναγκαίων εργασιών.
- 47.1.7 Ο Ανάδοχος οφείλει καθ' όλη τη διάρκεια κατασκευής, να λάβει όλα τα απαραίτητα μέτρα έτσι ώστε να εξασφαλίζεται η εφαρμογή των οδηγιών των Οργανισμών Κοινής Ωφέλειας (Ο.Κ.Ω.) σε σχέση με τις τεχνικές απαιτήσεις

για την προστασία των δικτύων τους, όταν αυτά υφίστανται επιπτώσεις από την κατασκευή των έργων.

47.2 Χρήση Εκρηκτικών Υλών

47.2.1 Η χρήση εκρηκτικών υλών διέπεται από τις διατάξεις της κειμένης νομοθεσίας (όπως π.χ. Άρθρα 81, 82, 83 και 84 του Κανονισμού Μεταλλευτικών και Λατομικών Εργασιών, ΥΑ Δ7/Α/ΟΙΚ 12050/2223/ ΦΕΚ Β 1227/14.06.2011, όπως ισχύει).

47.2.2 Έτσι ανάλογα με την γειτνίαση του ορύγματος προς υπάρχοντα οικήματα, πυλώνες ή/και αγωγούς μεταφοράς Δ.Ε.Η. Υ/T (150KV), κ.λπ., θα είναι δυνατόν:

- Να επιτρέπεται, κατά τα συνήθη, η χρήση εκρηκτικών υλών.
- Να επιτρέπεται η περιορισμένη χρήση εκρηκτικών υλών (με κατάλληλη διάταξη μειώπου εξόρυξης, διάταξη και γόμωση διατηρημάτων, χρήση ειδικών πλεγμάτων ασφαλείας, κ.λπ.)
- Να απαγορεύεται η χρήση εκρηκτικών υλών.

47.2.3 Η χρησιμοποίηση εκρηκτικών, σύμφωνα με τα παραπάνω, θα γίνεται σύμφωνα με όσα καθορίζει η κειμένη νομοθεσία και σύμφωνα με άδειες, που θα χορηγήσουν στον Ανάδοχο οι αρμόδιες Αρχές.

47.2.4 Στην περίπτωση κατά την οποία ο Ανάδοχος παραβεί τους πιο πάνω όρους τότε υπέχει κάθε συνέπεια (ποινική και αστική) λόγω παράβασης των διατάξεων της κειμένης νομοθεσίας.

47.3 Εξασφάλιση Γειτονικών Ιδιοκτησιών

47.3.1 Ο Ανάδοχος έχει την υποχρέωση, με μέριμνα και δαπάνη του να παίρνει όλες τις προφυλάξεις και αναγκαία μέτρα και σε ειδικές περιπτώσεις να προφυλάσσει κατάλληλα τις γειτονικές ιδιοκτησίες, προκειμένου να αποφευχθούν οποιεσδήποτε σημαντικές οχλήσεις σ' αυτές. Θα ασφαλίσει επίσης τον Εργοδότη/Κ.Τ.Ε. έναντι οποιασδήποτε οικονομικής απαίτησης των ιδιοκτητών των παρακειμένων ιδιοκτησιών ή ενοίκων τους. Η ανωτέρω υποχρέωση του Αναδόχου εκτείνεται σ' όλες τις περιοχές όπου εκτελούνται εργασίες, όπως λ.χ. άκρα Έργου, εργοτάξιο, λατομεία, δανειοθάλαμοι, χώροι απόθεσης, δρόμοι που χρησιμοποιούνται κλπ.

47.4 Προστασία των Κατασκευών και Δικτύων Ο.Κ.Ω.

47.4.1 Κατά την εκτέλεση των εργασιών, είναι δυνατόν ο Ανάδοχος να συναντήσει δυσχέρειες στην εκτέλεση των έργων από την παρουσία δικτύων και εγκαταστάσεων Ο.Κ.Ω. και των λοιπών δικτύων και εγκαταστάσεων εξυπηρέτησης γενικού συμφέροντος (π.χ. δικτύων οπτικών ινών, δικτύων εγκαταστάσεων δημοσίου συμφέροντος κ.λπ.) και από την ανάγκη εξασφάλισης της κυκλοφορίας κατά τη διάρκεια της κατασκευής.

47.4.2 Οι παραπάνω δυσχέρειες, είναι δυνατό να υποχρεώσουν τον Ανάδοχο σε πολλές περιπτώσεις, να καταφύγει στην εφαρμογή κατασκευαστικών μεθόδων, για να ανταποκριθεί στις ανάγκες κατασκευής των έργων με συνθήκες απόλυτης ασφάλειας για τις υπάρχουσες κατασκευές, τις τυχόν υπάρχουσες παραλλασσόμενες και νέες εγκαταστάσεις Ο.Κ.Ω. κ.λπ.

- 47.4.3 Εργασίες εκσκαφών κ.λπ. σε θέσεις όπου διατηρούνται τμήματα οδοστρωμάτων ή τμήματα οχετών ή όπου υφίστανται αγωγοί ή εγκαταστάσεις Ο.Κ.Ω. ή εγκαταστάσεις και δίκτυα εξυπηρέτησης γενικού συμφέροντος, γενικά πρέπει να εκτελούνται με μεγάλη προσοχή για την αποφυγή ζημιών ή ατυχημάτων, για τα οποία ο Ανάδοχος θα είναι αποκλειστικά υπεύθυνος.
- 47.4.4 Οποιαδήποτε ζημιά η οποία οφείλεται σε αμέλεια του Αναδόχου ή στον τρόπο με τον οποίο εκτελεί αυτός το Έργο ή σε αμέλεια του εργατοτεχνικού προσωπικού των έργων, βαρύνει αποκλειστικά τον Ανάδοχο, ο οποίος είναι υποχρεωμένος να καταβάλει ολόκληρη τη δαπάνη επανόρθωσης της ζημιάς.
- 47.4.5 Σε περίπτωση που χρησιμοποιηθούν κρουστικά μέσα ή άλλα μέσα εκσκαφής (π.χ. εκρηκτικά σε βραχώδεις εμφανίσεις) αν επιτρέπονται και χορηγηθούν οι σχετικές άδειες από τις αρμόδιες Αρχές κ.λπ., κάθε ζημιά που τυχόν προκύψει στις γύρω κατασκευές κ.λπ. θα βαρύνει, ως αποκλειστικά υπεύθυνο, τον Ανάδοχο.
- 47.4.6 Ο Ανάδοχος οφείλει να αναφέρει γραπτώς στην Υπηρεσία, τις συναντώμενες δυσχέρειες στην προώθηση των εργασιών και την κατασκευή του Έργου, από τις παραπάνω εγκαταστάσεις και κατασκευές, συνοδεύοντας τις αναφορές του με υποδείξεις λύσης για τα δημιουργούμενα τεχνικά προβλήματα.
- 47.4.7 Ο Ανάδοχος οφείλει επίσης να συμμορφωθεί με οποιαδήποτε απόφαση της Υπηρεσίας για την αντιμετώπιση προβλημάτων που δημιουργούνται από τις παραπάνω εγκαταστάσεις και κατασκευές, τροποποιώντας στην ανάγκη το χρονοδιάγραμμα κατασκευής του Έργου και τη διαδοχή εργασιών ή ακόμη και εκτελώντας πρόσθετες αναγκαίες εργασίες μετά από ειδική εντολή της Υπηρεσίας, χωρίς να προκύπτει από τους λόγους αυτούς κανένα δικαίωμα για τον Ανάδοχο, για παράταση της Συνολικής Προθεσμίας του Έργου.
- 47.4.8 Δεν θα γίνει αποδεκτή οποιαδήποτε αξίωση του Αναδόχου από τις παραπάνω αναφερθείσες αιτίες και το Κατ' Αποκοπή Τίμημα μένει αμετάβλητο, ανεξάρτητα από τις δυσκολίες κυκλοφορίας, την έκταση των εργασιών, τη δυνατότητα ή το συμφέρον χρήσης μηχανικών μέσων ή οποιοδήποτε άλλο αίτιο.

Άρθρο 48° Προστασία και εξασφάλιση της κυκλοφορίας

48.1 Γενικά

- 48.1.1 Με τους όρους «προστασία και εξασφάλιση της κυκλοφορίας» νοείται η διατήρηση ασφαλών συνθηκών για τη διεξαγωγή της, όσο και η επίτευξη συνθηκών συνέχισης της ασφαλούς διεξαγωγής της κατά την εκτέλεση των έργων, έστω και με κατάλληλες γεφυρώσεις, παρακάμψεις ή άλλα προσωρινά έργα. Στον όρο «κυκλοφορία» νοείται η κυκλοφορία γενικά οχημάτων, δικύκλων και πεζών. Στον όρο «εκτέλεση των έργων» περιλαμβάνεται κάθε είδους κατασκευή, μόνιμη ή προσωρινή, μεταφορά υλικών για χρήση στο έργο ή απόθεση, μεταφορά προσωπικού κλπ.
- 48.1.2 Σε όλη την διάρκεια των εργασιών με ευθύνη του Αναδόχου και της επιβλέπουσας Υπηρεσίας κατασκευής του έργου και σύμφωνα με το άρθρο 9 του Κ.Ο.Κ., θα παίρνονται όλα τα απαραίτητα μέτρα ασφαλείας για την κυκλοφορία των πεζών και οχημάτων, με την κατάλληλη τοποθέτηση σήμανσης μέρας και νύχτας (πινακίδες, φλας κλπ), τόσο κοντά στο εργοτάξιο όσο και σε κατάλληλες θέσεις μακριά από την

τομή, για την έγκαιρη προειδοποίηση αυτών που χρησιμοποιούν το δρόμο.

- 48.1.3 Σε κάθε περίπτωση τα μέτρα ασφαλείας θα είναι σύμφωνα με τη Μελέτη Κυκλοφοριακής Ρύθμισης η οποία πρέπει να έχει συνταχθεί σύμφωνα με τις απαιτήσεις του αρ. 52 του ΚΟΚ (περί μέτρων ρύθμισης οδικής κυκλοφορίας) όπως αυτό αντικαταστάθηκε με την παρ. 9 του αρ. 48 του Ν. 4313/2014 (ΦΕΚ 261 Α').
- 48.1.4 Οι απαιτήσεις εξασφάλισης της κυκλοφορίας για τις διάφορες κατηγορίες οδών συνοψίζονται παρακάτω.

48.2 Μέτρα Προστασίας και Εξασφάλισης της Κυκλοφορίας

- 48.2.1 Ο Ανάδοχος οφείλει λαμβάνει τα επιβαλλόμενα για κάθε περίπτωση μέτρα ασφαλείας, για την πρόληψη οποιουδήποτε ατυχήματος ατόμου ή μέσου ή οποιασδήποτε ζημιάς κατά τη διάρκεια εκτέλεσης των έργων, είναι δε μόνος υπεύθυνος γι' αυτές και έχει αποκλειστικά αυτός όλες τις αστικές και ποινικές ευθύνες για κάθε συμβάν, είτε από δική του υπαιτιότητα, είτε από το εργαζόμενο σε αυτόν εργατοτεχνικό προσωπικό, είτε από τα εργαλεία και μηχανήματα που απασχολούνται στο Έργο.
- 48.2.2 Επίσης, ο Ανάδοχος οφείλει να λάβει τα κατάλληλα μέτρα κατά την εκτέλεση των εργασιών του Έργου, ώστε να εξασφαλίζεται, δηλαδή να μη παρεμποδίζεται άμεσα ή έμμεσα, η κυκλοφορία γενικά οχημάτων, δίκυκλων και (τυχόν) πεζών από τη διακίνηση των οχημάτων και μηχανικών του μέσων, την εκτέλεση των έργων, την απόθεση υλικών, τη δημιουργία βοηθητικών εγκαταστάσεων και κατασκευών, τη μεταφορά υλικών κ.λπ.
- 48.2.3 Με την έναρξη των εργασιών και καθ' όλη τη διάρκεια εκτέλεσής τους, ο Ανάδοχος υποχρεώνεται να προβαίνει στην πλήρη σήμανση του εργοταξίου, σε περίφραξη και ιδιαίτερη σήμανση κάθε επικίνδυνης θέσης.
- 48.2.4 Οι παρακαμπτήριες οδοί πρέπει να εφοδιάζονται με πλήρη σήμανση με πληροφοριακές και άλλες πινακίδες. Οι πληροφοριακές πινακίδες πρέπει να καλύπτουν όλες τις κύριες εναλλακτικές διαδρομές που υποκαθιστούν την διακοπτόμενη οδό.
- 48.2.5 Στην περίπτωση κατά την οποία οι τυχόν εκτροπές της κυκλοφορίας σε άλλους δρόμους της περιοχής απαιτήσουν την εκτέλεση συμπληρωματικών εργασιών για τους δρόμους αυτούς, αυτές θα εκτελεστούν από τον Ανάδοχο, με βάση εγκεκριμένες τις εγκεκριμένες σχετικές μελέτες.
- 48.2.6 Επίσης, στην προσφορά του Αναδόχου, περιλαμβάνεται η κάθε είδους και μορφής σήμανση εκτροπών της κυκλοφορίας, ο κινητός εξοπλισμός σήμανσης (όπως πινακίδες, αναλάμποντα στοιχεία, κινητά διαχωριστικά κάθε είδους και μορφής, πλαστικοί κώνοι, προσωρινή κίτρινη εργοταξιακή διαγράμμιση κλπ.), περιφράξεις εργοταξιακών χώρων και κάθε εργασία και υλικό σήμανσης που τοποθετείται προσωρινά.
- 48.2.7 Οι πινακίδες κυκλοφορίας και τα άλλα τροχαία σήματα που απαιτούνται για την καθοδήγηση της κυκλοφορίας, θα διατηρούνται όσο είναι αναγκαίο και θα απομακρύνονται όταν δεν απαιτούνται πλέον, με μέριμνα, δαπάνη και ευθύνη του Αναδόχου.
- 48.2.8 Για όλες τις περιπτώσεις παρακαμπτηρίων οδών η επιφάνεια κυκλοφορίας τους πρέπει να εξασφαλίζει καλή βατότητα οχημάτων, ακόμη και σε συνθήκες βροχής. Η επιφάνεια κυκλοφορίας θα πρέπει να είναι όμοια με την επιφάνεια κυκλοφορίας της διακοπτόμενης οδού.

- 48.2.9 Σε περίπτωση που δεν λαμβάνονται τα προαναφερθέντα μέτρα και εκτός από τις αστικές και ποινικές κυρώσεις τις οποίες υπέχει αποκλειστικά ο Ανάδοχος, επιβάλλονται οι παρακάτω ποινικές ρήτρες από την Υπηρεσία:
- 48.2.10 Για κάθε επιμέρους εργασία και για κάθε ημερολογιακή ημέρα κατά την οποία θα διαπιστώνεται από τον Επιβλέποντα ή τους άμεσους Προϊσταμένους του ατελής σήμανση των εκτελουμένων έργων ή γενικά πλημμελής συμμόρφωση του Αναδόχου στα προαναφερθέντα μέτρα ασφαλείας, επιβάλλεται στον Ανάδοχο πρόστιμο, από τον Προϊστάμενο της Διευθύνουσας Υπηρεσίας ή τον νόμιμο αναπληρωτή αυτού, υπό μορφή ποινικής ρήτρας, **μέχρι πέντε χιλιάδες ΕΥΡΩ (5.000 €), ανά περίπτωση.**
- 48.2.11 Η επιβολή του παραπάνω προστίμου μπορεί να επαναλαμβάνεται για κάθε περίπτωση και ημέρα, μέχρι τη συμμόρφωση του Αναδόχου και παρακρατείται από τον αμέσως προσεχή λογαριασμό.
- 48.2.12 Τα παραπάνω πρόστιμα τα οποία έχουν παρακρατηθεί προσωρινά, οριστικοποιούνται, μειώνονται ή διαγράφονται με απόφαση της Προϊσταμένης Αρχής, ύστερα από αίτηση του Αναδόχου, η οποία υποβάλλεται δια της Υπηρεσίας που διευθύνει το Έργο σε ανατρεπτική προθεσμία δέκα (10) ημερών, από την κοινοποίηση σ' αυτόν της επιβολής του προστίμου.
- 48.3 Χρήση Υφιστάμενου Οδικού Δικτύου
- 48.3.1 Ο Ανάδοχος πρέπει να παίρνει όλα τα κατάλληλα μέτρα για να προλάβει κάθε βλάβη σε γέφυρες, δρόμους και χωματόδρομους που εξυπηρετούν την περιοχή, από τη χρήση τους ως οδών μεταφοράς.
- 48.3.2 Ειδικότερα, θα πρέπει να λαμβάνει υπόψη περιορισμούς στα κυκλοφορούντα φορτία, όταν επιλέγει τις οδούς μεταφοράς και τα μεταφορικά μέσα, με σκοπό να αποφύγει κάθε ζημιά ή ασυνήθη φθορά των γεφυρών, οδών και χωματόδρομων.
- 48.3.3 Ο Ανάδοχος υποχρεούται να λάβει, με μέριμνα και δαπάνη του, κάθε αναγκαίο μέτρο προφύλαξης ή ενίσχυσης οδικών τμημάτων, χωματόδρομων ή γεφυρών και να συντηρεί εντός της προσφοράς του, όλες τις προσπελάσεις και τις οδούς που θα χρησιμοποιεί για την πρόσβαση προς τις θέσεις εκτελούμενων έργων, καθώς και τις παρακαμπτήριες οδούς. Οποιαδήποτε ζημιά ή φθορά στις υφιστάμενες οδούς ή στις προσπελάσεις ή στις παρακαμπτήριες οδούς, θα αποκαθίσταται αμέσως από τον Ανάδοχο.
- 48.3.4 Διευκρινίζεται επίσης ότι στην προσφορά του Αναδόχου περιλαμβάνονται ανηγμένα οι οποιεσδήποτε επιβαρύνσεις του κόστους για κατασκευές ή ειδικές μεθόδους κατασκευής, κλπ., οι οποίες θα πρέπει να εφαρμοστούν προς αποφυγή διακοπής της κυκλοφορίας ή επιμήκυνσης του χρόνου επιβολής περιορισμών της κυκλοφορίας στις οδούς.

Άρθρο 49ο Υπερωριακή – νυκτερική εργασία – Εργασία σε Αργίες – Εορτές

Ο Ανάδοχος είναι υποχρεωμένος να εκτελέσει τις εργασίες που απαιτούνται για την κατασκευή του Έργου εντός της Συνολικής Προθεσμίας χωρίς να δικαιούται πρόσθετη αποζημίωση για τυχόν υπερωριακή ή νυκτερινή εργασία ή εργασία κατά τις αργίες και εορτές.

Η εκτέλεση υπερωριακής ή νυκτερινής εργασίας και εργασίας κατά τις αργίες και εορτές θα γίνεται σύμφωνα με όσα σχετικά ορίζονται από τους νόμους του κράτους και τις λοιπές διατάξεις που έχουν εκδοθεί σε εκτέλεση αυτών.

Αν ο Ανάδοχος δεν μπορέσει να εξασφαλίσει έγκριση για υπερωριακή εργασία, αυτό δεν θα αποτελέσει δικαιολογία για παράταση της Συνολικής Προθεσμίας του Έργου. Εφόσον καθίσταται αναγκαία κατά την κρίση της Υπηρεσίας η υπερωριακή ή νυκτερινή εργασία ή η εκτέλεση εργασίας κατά τις αργίες και εορτές, ο Ανάδοχος υποχρεούται να τις εκτελεί χωρίς αντίρρηση και χωρίς καμία ιδιαίτερη αποζημίωση.

Κατά την εκτέλεση νυκτερινής εργασίας ο Ανάδοχος υποχρεούται να παρέχει με δαπάνη του πρόσθετο και ικανοποιητικό φωτισμό για την ασφάλεια του προσωπικού του και των τρίτων ως και των εν γένει πραγμάτων, καθώς και τα κατάλληλα μέσα, που θα επιτρέπουν την καλή και έντεχνη εκτέλεση των έργων.

Ο Ανάδοχος θα πρέπει να λάβει υπόψη του την ισχύουσα νομοθεσία για την ηχορύπανση στις περιοχές εκτέλεσης των εργασιών του Έργου και τις ώρες κοινής ησυχίας, σε σχέση με τον προγραμματισμό εκτέλεσης του Έργου. Κατά τις ώρες κοινής ησυχίας και τις νυκτερινές, θα πρέπει να αποφεύγεται εκτέλεση εργασιών που προκαλούν οχλήσεις και αν αυτές είναι απαραίτητες θα πρέπει να λαμβάνονται τέτοια μέτρα, ώστε να αποφεύγεται η διατάραξη της ησυχίας.

Άρθρο 50° Μηχανήματα και μέσα

Ο Ανάδοχος με δική του ευθύνη και εντός της προσφοράς του, υποχρεώνεται να προμηθευτεί και να μεταφέρει επί τόπου του Έργου όλα τα μηχανήματα, εργαλεία, προσωρινές εγκαταστάσεις κ.λπ., που είναι απαραίτητα για την εμπρόθεσμη εκτέλεση του Έργου.

Αν, παρ' όλα αυτά και κατά την κρίση της Υπηρεσίας, δεν κριθούν επαρκή τα μηχανικά κ.λπ. μέσα που ήδη χρησιμοποιούνται στο Έργο για την εμπρόθεσμη περαίωση των εργασιών, τότε ο Ανάδοχος υποχρεώνεται, μέσα σε 10ήμερη προθεσμία από την σχετική γραπτή εντολή της Υπηρεσίας, να ενισχύσει τον επί τόπου υπάρχοντα μηχανικό εξοπλισμό του κ.λπ., σύμφωνα με τις υποδείξεις της Υπηρεσίας.

Σε κάθε περίπτωση, ο Ανάδοχος είναι υπεύθυνος για την πρόοδο του Έργου, έστω και αν η Υπηρεσία δεν έκανε χρήση του παρόντος Άρθρου.

Για υλικά και βιομηχανικό εξοπλισμό προερχόμενα από χώρα μη μέλος της Ε.Ε., όπου απαιτείται, θα πρέπει να προηγούνται οι νόμιμες εγκρίσεις των αρμόδιων Υπουργείων.

Η Υπηρεσία έχει το δικαίωμα ελέγχου κάθε υλικού, οργάνου ή μηχανήματος που έρχεται στο εργοτάξιο και μπορεί να διατάξει την απομάκρυνση κάθε είδους υλικού, οργάνου ή μηχανήματος, που κατά την κρίση της δεν πληροί τους συμβατικούς όρους, που αναφέρονται στην ποιότητα και τα χαρακτηριστικά του.

Άρθρο 51° Έκπτωση Αναδόχου- Διακοπή - Διάλυση Σύμβασης - Αποζημίωση Αναδόχου

Έκπτωση Αναδόχου

Αν ο Ανάδοχος δεν εκπληρώνει τις συμβατικές του υποχρεώσεις ή δεν συμμορφώνεται με τις γραπτές εντολές της Υπηρεσίας, που είναι σύμφωνες με τη σύμβαση ή τον νόμο, κηρύσσεται έκπτωτος από την εργολαβία, σύμφωνα με τις διατάξεις του Άρθρου 160 του Ν.4412/2016 όπως τροποποιήθηκε με το Άρθρο 78 του Ν. 4782/2021.

Η διαδικασία έκπτωσης κινείται υποχρεωτικά κατά του αναδόχου, αν συντρέχει μία από τις παρακάτω περιπτώσεις:

- Καθυστερήσει υπαίτια, πέραν του μηνός από της υπογραφής της σύμβασης:
- ο την έναρξη των εργασιών ή

- ο την υποβολή του αναλυτικού χρονοδιαγράμματος, σύμφωνα και με τα προβλεπόμενα στη σύμβαση.
- Υπερβεί, με υπαιτιότητα του, για χρόνο περισσότερο του μηνός, τον προβλεπόμενο στη σύμβαση χρόνο για την ολοκλήρωση της εργοταξιακής του ανάπτυξης.
- Υπερβεί με υπαιτιότητά του και κατ' επανάληψη, κατά δύο (2) τουλάχιστον μήνες, τμηματική προθεσμία του εγκεκριμένου χρονοδιαγράμματος. Για να κινηθεί η διαδικασία έκπτωσης στην περίπτωση αυτήν απαιτείται η κοινοποίηση δύο (2) τουλάχιστον σχετικών εγγράφων προειδοποιήσεων της διευθύνουσας υπηρεσίας προς τον ανάδοχο. Κατ' εξαίρεση, αν η εκτέλεση των εργασιών καθυστερεί, αλλά ο ανάδοχος έχει ήδη εκτελέσει εργασίες που αντιστοιχούν σε ποσοστό τουλάχιστον ογδόντα τοις εκατό (80%) του συμβατικού αντικειμένου, όπως έχει διαμορφωθεί με τις υπογραφείσες συμπληρωματικές συμβάσεις, είναι δυνατή η χορήγηση παράτασης των προθεσμιών προς το συμφέρον του Έργου, έστω κι αν η καθυστέρηση των εργασιών οφείλεται σε υπαιτιότητά του. Η παράταση χορηγείται στην περίπτωση αυτήν χωρίς αναθεώρηση τιμών και με επιβολή όσων προβλέπονται στο Άρθρο 148, όπως τροποποιήθηκε με το Άρθρο 67 του Ν. 4782/2021 περί ποινικών ρητρών για παραβίαση προθεσμιών.
- Οι εργασίες του είναι κατά σύστημα κακότεχνες ή τα υλικά που χρησιμοποιεί δεν ανταποκρίνονται στις προδιαγραφές. Για να κηρυχθεί ο ανάδοχος έκπτωτος για τον λόγο αυτόν πρέπει να έχει προηγηθεί, τουλάχιστον μία φορά, η εφαρμογή του Άρθρου 159 όπως τροποποιήθηκε με το Άρθρο 77 του Ν. 4782/2021, περί ακαταλληλότητας υλικών ελαττωμάτων παράλειψης συντήρησης, για την αποκατάσταση των κακοτεχνιών του Έργου και να έχει απορριφθεί η ασκηθείσα κατ' Άρθρο 174 όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 87 του Ν. 4782/2021 ένστασή του
- Παρεκκλίνει επανειλημμένα από τα εγκεκριμένα σχέδια ή παραλείπει συστηματικά την τήρηση των κανόνων ασφαλείας των εργαζομένων ή προστασίας του περιβάλλοντος. Για να κινηθεί η διαδικασία έκπτωσης στην περίπτωση αυτή απαιτείται η κοινοποίηση δυο
- τουλάχιστον σχετικών εγγράφων προειδοποιήσεων της Διευθύνουσας Υπηρεσίας προς τον ανάδοχο.
- Διαπιστωθεί, ότι προσκόμισε πλαστή εγγυητική επιστολή ή ότι προσκόμισε πλαστά δικαιολογητικά του Άρθρου 103 του Ν4412/16 όπως τροποποιήθηκε με το Άρθρο 43 του Ν. 4782/2021 , περί πρόσκλησης για υποβολή δικαιολογητικών, κατά την υπογραφή της σύμβασης.

Διακοπή Εργασιών – Διάλυση της Σύμβασης

Η σύμβαση διαλύεται από την κοινοποίηση στον Ανάδοχο διαταγής της Διευθύνουσας Υπηρεσίας για οριστική διακοπή των εργασιών, εκτός αν με τη διαταγή αυτήν ορίζεται μεταγενέστερος χρόνος διάλυσης, για να εκτελεσθούν οριζόμενες στη διαταγή εργασίες.

Ο ανάδοχος μπορεί να ζητήσει τη διάλυση της σύμβασης στις ακόλουθες περιπτώσεις:

α) Αν μετά από την υπογραφή της σύμβασης καθυστερήσει η έναρξη των εργασιών περισσότερο από τρεις (3) μήνες με υπαιτιότητα του φορέα κατασκευής ή του Εργοδότη/Κ.τ.Ε., εκτός αν στη σύμβαση ορίζεται διαφορετικά σχετικά με την έναρξη των εργασιών.

β) Αν οι εργασίες, ύστερα από την έναρξή τους, διακοπούν είτε με διαταγή είτε από υπαιτιότητα του φορέα κατασκευής ή του Εργοδότη για διάστημα μεγαλύτερο των τριών (3) μηνών από την κοινοποίηση της διαταγής διακοπής στην πρώτη περίπτωση ή από την υποβολή ειδικής δήλωσης του αναδόχου στη δεύτερη.

γ) Σε περίπτωση διακοπής για καθυστέρηση πληρωμών, σύμφωνα με την παρ. 9 του Άρθρου 152 του Ν.4412/2016, όπως τροποποιήθηκε με το Άρθρο 71 του Ν. 4782/2021, περί λογαριασμών, μετά δίμηνο από τη δήλωση διακοπής των εργασιών.

δ) Αν η καθυστέρηση των εργασιών κατασκευής ή/και μελέτης υπερβεί την οριακή προθεσμία.

ε) Αν συντρέχουν οι προϋποθέσεις της παρ. 2 του Άρθρου 138, όπως τροποποιήθηκε με το Άρθρο 59 του Ν.4782/2021, περί γενικών υποχρεώσεων Αναδόχου, ή αν παρέλθουν οι προθεσμίες του Άρθρου 148, περί ποινικών ρητρών, όπως τροποποιήθηκε με το Άρθρο 67 του Ν.4782/2021

Κατά τα λοιπά, ισχύουν οι διατάξεις του Άρθρου 161 του Ν. 4412/2016, όπως τροποποιήθηκε με το Άρθρο 161 του Ν.4782/2021

Ματαιώση της Διάλυσης της Σύμβασης

Εφόσον το επιθυμεί ο Ανάδοχος, δύναται να ματαιωθεί η διάλυση της Σύμβασης και εφαρμόζονται οι διατάξεις του Άρθρου 162 του Ν.4412/2016

Αποζημίωση Αναδόχου

Σε περίπτωση που διαλυθεί η Σύμβαση από την Υπηρεσία, η Υπηρεσία οφείλει να αποζημιώσει τον Ανάδοχο, μόνον αν έχουν εκτελεσθεί εργασίες αξίας μικρότερης από τα τρία τέταρτα (3/4) του αρχικού συνολικού συμβατικού αντικειμένου χωρίς αναθεώρηση και ακολουθείται η διαδικασία του Άρθρου 163 του Ν. 4412/2016.

Άρθρο 52° Περαιώση Έργου

Μετά την ολοκλήρωση του συνόλου των εργασιών κατασκευής του έργου και εφόσον συντρέχουν οι προϋποθέσεις του άρθρου 168 του Ν 4412/2016, χορηγείται βεβαίωση περαίωσης των εργασιών, η οποία αφετηριάζει το χρόνο εγγύησης (15 μήνες) και την έναρξη της διαδικασίας της παραλαβής του έργου σύμφωνα με το άρθρο 170 του Ν 4412/2016 όπως αυτό ισχύει.

Ο Ανάδοχος είναι υποχρεωμένος να συντάξει και να υποβάλει με την **τελική επιμέτρηση** το Μητρώο του έργου που θα εκτελεστεί, όπως αυτό θα κατασκευαστεί τελικά, σύμφωνα με τα όσα προβλέπονται από την υπ' αριθ. ΔΝΣγ/οικ.38108/ΦΝ 466/2017 (ΦΕΚ 1956Β'/2017) Υπουργική Απόφαση.

Απαραίτητο στοιχείο για την παραλαβή κάθε δημόσιου έργου είναι ο Φάκελος Ασφάλειας και Υγείας (Φ.Α.Υ.), σύμφωνα με την απόφαση ΔΕΕΠΠ/ οικ.433/ 19.9.2000 Β' 1176 του Υφυπουργού Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων.

Εφιστάται η προσοχή στην παρ. 8 του αρ. 170 του Ν 4412/2016 σύμφωνα με την οποία ο ανάδοχος πριν την παραλαβή θα συντάξει φάκελο **προεκτίμησης της δαπάνης τακτικής συντήρησης και λειτουργίας**, με βάση το μητρώο του έργου και τα εγχειρίδια λειτουργίας και συντήρησης, που αφορούν σε φθορές λόγω συνήθους χρήσης του έργου.

Μετά την παρέλευση του χρόνου εγγυήσεως του έργου και εντός προθεσμίας δύο (2) μηνών διενεργείται η παραλαβή του έργου σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 172 του Ν 4412/2016.

Η συντέλεση της οριστικής παραλαβής αποτελεί την αφετηρία της παραγραφής των απαιτήσεων του αναδόχου από την εργολαβική σύμβαση που δεν έχουν ήδη παραγραφεί, σύμφωνα με τις ειδικότερες διατάξεις του Ν 4412/2016. Μετά την οριστική παραλαβή του

έργου ο ανάδοχος ευθύνεται κατά τις διατάξεις του Αστικού Κώδικα σύμφωνα με το αρ. 172 του Ν. 4412/2016.

Καβάλα, Φεβρουάριος 2024		
Σύνταξη	Έλεγχος	Θεώρηση
	Ο αν. Προϊστάμενος ΤΣΕ	Ο αν. Προϊστάμενος ΔΤΕ
Ζιώγας Γιώργος Πολ. Μηχανικός	Κυπραίος Γεώργιος Αγρ. Τοπογράφος Μηχανικός	Κουνάκος Κων/νος Μηχ. Μηχανικός ΤΕ